

Rautalammin Osuuspankin toimintakertomus ja tilinpäätös 2023

RAUTALAMMIN OSUUSPANKKI

Y-TUNNUS 0172575-9

SISÄLLYSLUETTELO

sivu

1-17 Toimintakertomus

18-19 Osuuspankin tuloslaskelma ja tase

20-21 Rahoituslaskelma

**Osuuspankin tuloslaskelman ja taseen liitteenä
annettavat tiedot**

22-40 Osuuspankin tilinpäätöksen merkittävimmät laatimisperiaatteet

41-61 Liitetiedot

**Luettelo kirjanpito- ja tositteiden lajeista sekä selvitys
62-65 niiden säilytystavoista**

66 Hallituksen allekirjoitus

66 Hallintoneuvoston lausunto

67 Tilintarkastajien merkintä suoritetusta tilintarkastuksesta

RAUTALAMMIN OP

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Rautalammin Osuuspankin korkokate kasvoi merkittävästi ja osuuspankin liikevoitto oli selkeästi suurempi kuin edellisvuonna. Tilikaudella odotettavissa olevista luottotappioista luotoista ja muista sitoumuksista tuloutui noin 476 tuhatta euroa pankin liikevoittoon. Luottokanta kääntyi laskuun ja talletuskanta kasvoi hieman. Vuoden 2023 alusta lähtien luottokanta ei sisällä suojauslaskennassa olevien luottojen käyvän arvon muutoksia. Vertailuvuoden tiedot on oikaistu vastaamaan nykyistä määrittelyä. CET1-vakavaraisuussuhde oli edellisvuotta hieman parempi. Omistaja-asiakkaita oli hieman edellisvuotta enemmän.

Avainlukuja

Avainlukuja	2023	2022	Muutos	
Liikevoitto, 1000 €	1 992	868	129,5	%
Kulujen suhde tuottoihin, %	53,6	67,1	-13,5	%-yksikkö
Oman pääoman tuotto (ROE), %	10,0	4,8	5,1	%-yksikkö
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	39,4	36,1	0	%-yksikkö
Omistaja-asiakkaat	2 502	2 481	21	kpl

OP Ryhmä

Rautalammin Osuuspankki on jäsentensä omistama osuuskuntamuotoinen talletuspankki, joka harjoittaa toimialueellaan paikallista vähittäispankkitoimintaa. Kaikki jäsenet ovat omistaja-asiakkaita, joista jokaisella on yksi yhtäläiset oikeudet tuottava jäsenosuus.

Osuuspankki kuuluu OP Ryhmään, joka on johtava suomalainen finanssiryhmä. Se koostuu itsenäisistä osuuspankeista ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. OP Ryhmän ja sen jäsenpankkien keskitettyjen palveluiden kehittämisestä ja tuottamisesta vastaavat OP Osuuskunta ja sen tytäryhtiö OP Vähittäisasiakkaat Oyj. OP Osuuskunta toimii koko OP Ryhmän strategisena omistusyhteisönä ja ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä.

Osuuspankki on OP Osuuskunnan jäsenluottolaitos. OP Osuuskunta ja sen jäsenluottolaitokset yhdessä niiden konsolidointiryhmiin kuuluvien yhteisöjen kanssa muodostavat yhteenliittymän, josta säädetään laissa talletuspankkien yhteenliittymästä (Yhteenliittymälaki). Yhteenliittymälain mukaan keskusyhteisö ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat toistensa veloista ja sitoumuksista ja niiden vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan yhteenliittymän tasolla. OP Ryhmän vakuutusyhtiöt eivät kuulu keskinäisen vastuun piiriin.

Osuuspankilla jäsenluottolaitoksena ei ole velvollisuutta julkistaa luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 12 §:n mukaista puolivuosisikatsausta. Jäsenluottolaitoksella ei ole velvollisuutta julkistaa vakavaraisuutta koskevia tietoja (ns. Pilari III -tiedot) kokonaisuudessaan, vaan ne julkistetaan OP yhteenliittymästä.

Toimintaympäristö

Maailmantalous kasvoi ennakkotietojen mukaan vuonna 2023 hieman pidemmän ajan keskiarvoa hitaammin. Suhdannekyselyiden tulokset olivat vuoden lopussa alkuvuotta heikommat. Euroalueen BKT kasvoi vuonna 2023 hitaasti, ja supistui vuoden jälkipuoliskolla. Euroalueen inflaatio hidastui joulukuussa 2,9 prosenttiin vuoden 2022 lopun 9,2 prosentista.

Osakekurssit nousivat vuoden viimeisellä neljänneksellä markkinakorkojen kääntynyt laskuun ja olivat useimmissa maissa vuoden alkua korkeammalla. Suomessa osakkeiden hinnat olivat vuoden 2022 loppua matalammat.

Euroopan keskuspankki nosti ohjauskorkoaan alkuvuonna useita kertoja. Syyskuun 0,25 prosenttiyksikön koron noston jälkeen talletuskorko pysyi 4,00 prosentissa loppuvuoden. 12 kuukauden euriborkorko kääntyi vuoden lopulla laskuun ja oli joulukuun lopussa 3,51 prosenttia, mikä oli vain hieman vuoden 2022 loppua korkeampi.

Suomen BKT supistui hieman vuonna 2023. Työttömyysasteen trendi nousi marraskuussa 7,6 prosenttiin vuoden 2022 lopun 6,9 prosentista. Inflaatio hidastui joulukuussa 3,6 prosenttiin vuoden 2022 joulukuun 9,1 prosentista. Korkojen nousu hidasti asuntokauppaa ja asuntojen hinnat laskivat.

Vastuullisuus

Vastuullisuus on tiivis osa OP Ryhmän ja osuuspankkien liiketoimintaa ja strategiaa.

OP Ryhmän vastuullisuustyö perustuu ryhmän perustehtävään ja arvoihin, joita asiakasomisteinen liiketoimintamalli tukee. Liiketoiminnan tulee edistää asiakkaiden ja toimintaympäristön hyvinvointia, turvallisuutta ja kestävää taloudellista menestystä. OP Ryhmän tavoitteena on olla vastuullisuuden edelläkävijä toimialallaan Suomessa. OP Ryhmä päivitti vastuullisuusohjelmansa elokuussa 2022. Vastuullisuusohjelma ja sen linjaukset toteuttavat ryhmän strategiaa sekä ohjaavat liiketoimintojen ja osuuspankkien vastuullisuustyötä. Vastuullisuusohjelma rakentuu kolmen teeman ympärille: Ilmasto ja ympäristö, Ihmiset ja yhteisöt sekä Hyvä hallintotapa. Vastuullisuusohjelma perustuu ryhmän arvoihin, toimintaympäristön megatrendeihin sekä olennaisuusarvioon. Vastuullisuusohjelma ja sen tavoitteet on työstetty yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Ilmasto ja ympäristö -osiossa asetetaan tavoitteet kestävien rahoitus- ja sijoitus tuotteiden tarjoamisesta, luotto- ja sijoitussalkkujen päästövähennyksistä sekä luonnon monimuotoisuuden edistämisestä. Ihmiset ja yhteisöt -osiossa keskiössä ovat paikallisyhteisöjen hyvinvointi sekä oman talouden hallinnan sekä taloustaitojen tukeminen. Hyvä hallintotapa sisältää vastuullisuuden integroimisen kaikkeen liiketoimintaan ja sen riskinottoon sekä tavoitteen hallinnon monimuotoisuuden lisäämisestä.

OP Ryhmän Hyvän liiketavan periaatteet (Code of Conduct) sisältävät ryhmän vastuullisuus- ja ympäristöperiaatteet, joiden mukaisesti kaikkien OP Ryhmässä työskentelevien tulee toimia roolista, asemasta tai toimipaikasta riippumatta. Yksityiskohtaisemmat säännöt ja ohjeet täydentävät Hyvän liiketavan periaatteita. Toimittajan vastuullisuusvaatimukset (Supplier Code of Conduct) velvoittavat kaikkia ryhmän palveluntarjoajia, muita toimittajia ja kumppaneita. OP Ryhmä on sitoutunut noudattamaan YK:n Global Compact -aloitteen kymmentä periaatetta ihmisoikeuksista, työelämän oikeuksista, ympäristöperiaatteista ja korruption torjunnasta. OP on myös sitoutunut noudattamaan YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita ja YK:n kestävän vakuuttamisen periaatteita. OP Ryhmä on allekirjoittanut perustajajäsenenä YK:n ympäristöohjelman Finance Initiativen (UNEP FI) vastuullisen pankkitoiminnan periaatteet. OP Ryhmä raportoi vastuullisuudestaan vuosittain GRI-standardien mukaisesti ja vuotta 2024 koskevasta raportoinnista alkaen kestävyysraportointidirektiivin (CSRD) alaisten standardien mukaisesti.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

OP Ryhmä siirtyi vakavaraisuuden luottoriskin laskennassa standardimenetelmään maaliskuusta 2023 alkaen Euroopan keskuspankilta (EKP) saadun päätöksen mukaisesti. Standardimenetelmään siirtymisellä ei ollut olennaista vaikutusta pankin vakavaraisuusasemaan.

OP Ryhmä käyttää osan parantuneesta kannattavuudestaan omistaja-asiakkaidensa arjen tukemiseen. OP Ryhmä korottaa vuodelta 2024 kertyviä OP-bonuksia omistaja-asiakkailleen 40 prosentilla. Vuodelle 2023 OP-bonusten korotus oli 30 prosenttia. Lisäksi omistaja-asiakkaat saavat päivittäiset pankkipalvelut ilman kuukausimaksuja lokakuusta 2023 vuoden 2024 loppuun saakka.

Tuotto-osuuden tuottotavoite vuodelta on 2023 4,50 prosenttia ja vuodelta 2024 5,50 prosenttia. Koron maksaminen ja sen määrä riippuvat osuuspankin toiminnan tuloksellisuudesta. Tuotto-osuus on omistaja-asiakkaan pitkäaikainen oman pääoman ehtoinen sijoitus omaan osuuspankkiin. Tuotto-osuudet lisäävät osaltaan OP Ryhmän luotonantokykyä ja auttavat toteuttamaan ryhmän perustehtävää eli omistaja-asiakkaiden ja toimintaympäristön kestävän taloudellisen menestyksen, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistämistä.

Marraskuun 2023 alusta alkaen omistaja-asiakkaat saavat käyttötileillä oleville talletuksilleen korkoa 0,25 prosenttia. Edun saa osuuspankin omistaja-asiakas, jolla on sekä omistaja-asiakkuus että käyttötili samassa osuuspankissa.

Osuuspankki on arvioinut uudelleen kiinteistöjensä arvoja. Kiinteistöjen arvot on saatettu vastamaan tilojen arvoa OP Ryhmän strategian mukaiselle liiketoiminnalle.

Rautalammin Osuuspankilla ei ollut muita olennaisia tapahtumia tilikaudella.

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Rautalammin Osuuspankilla ei ole ollut olennaisia tapahtumia tilikauden päättymisen jälkeen.

Osuuspankin tulos

Liikevoittoon vaikuttaneiden keskeisimpien tuotto- ja kuluerien kehitys kolmelta viimeiseltä vuodelta on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Tulosanalyysi				
1000 €	2023	2022	Muutos, %	2021
Tuotot				
Korkokate	2 408	1 365	76,4	1 200
Muut tuotot				
Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista	523	382	36,9	382
Palkkiotuotot, netto	395	504	-21,8	488
Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotot	-	-		
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot	-	-		-
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	-133	9	-1 509,6	12
Liiketoiminnan muut tuotot	74	61	20,9	96
Yhteensä	859	957	-10,2	978
Tuotot yhteensä	3 267	2 322	40,7	2 178
Kulut				
Henkilöstö- ja hallintokulut	-451	-446	1	-452
Muut hallintokulut	-718	-690	4,1	-661
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista	-210	-69	205,1	-73
Liiketoiminnan muut kulut	-373	-353	5,7	-338
Kulut yhteensä	-1 751	-1 557	12,4	-1 525
Lopulliset ja odotetavissa olevat luottotappiot	-476	-103	-361,3	130
Liikevoitto (-tappio)	1 992	868	129,5	524

Liikevoitto kasvoi merkittävästi vertailukaudesta korkokatteen kasvettua. Kevästä 2022 jatkunut markkinakorkojen nousu kasvatti korkokatetta.

Palkkiotuottoja kertyi seuraavasti:

Palkkiotuotot			
1000 €	2023	2022	Muutos, %
Talletuksista	43	41	6,9
Luotonannosta	52	54	-4,1
Maksuliikkeestä	286	310	-7,5
Arvopapereiden välityksestä ja liikkeeseen laskusta	62	62	-0,3
Omaisuuksienhoidosta ja lainopillisista tehtävistä	12	11	4,3
Takauksista	12	16	-24
Vakuutusten välityksestä	56	64	-11,9
Muut	130	171	-23,7
Yhteensä	654	728	-10,2
OP-bonukset	-201	-162	24,2
Palkkiotuotot yhteensä	452	566	-20
Palkkiokulut	-58	-61	-5,6
Palkkiotuotot, netto	395	504	-21,8

Osuuspankin palkkiotuotot laskivat vertailuvuodesta, erityisesti palkkiot maksuliikkeestä laskivat. Palkkiotuottoihin sisältyy vähennyksenä omistaja-asiakkaille kertyneet OP-bonukset, joiden määrä kasvoi.

Sijoituskiinteistöjen nettotuottoja rasitti arvonalentumisten kasvu.

Liiketoiminnan muita kuluja kasvattivat OP Ryhmän sisäiset veloitukset. Tutkimus- ja kehitystoiminta on keskitetty OP Ryhmän keskusyhteisöön.

Toteutuneista ja odotettavissa olevista luottotappioista tuloutui pankin liikevoittoon 476 tuhatta euroa, mikä selkeästi edellisvuotta enemmän. Tämä johtui pääosin aiempina vuosina tehtyjen manuaalisten ECL-kirjausten purkautumisesta.

Toteutuneet ja odotettavissa olevat luottotappiot			
1000 €	2023	2022	Muutos, %
Toteutuneiden ja odotettavissa olevien luottotappioiden määrä yhteensä	-476	-103	-361,3
Toteutuneet ja odotettavissa olevat luottotappiot luotto- ja takauksista %	-0,88	-0,18	-0,7

Tase ja taseen ulkopuoliset sitoumukset

Keskeisiä tase- ja sitoumuseriä

Keskeisimpien tase- ja sitoumuserien kehitys kolmelta vuodelta ja tilikauden 2023 muutos on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Keskeisiä tase- ja sitoumuseriä				
1000 €	31.12.2023	31.12.2022	Muutos, %	31.12.2021
Tase	95 268	94 674	0,6	90 379
Luotot	54.558	57.513	-6,0	62 690
Saamistodistukset	-	-		-
Osakkeet ja osuudet	11 763	11 755	0,1	11 755
Talletukset	72 100	69 829	3,3	69 022
Oma pääoma	16 813	15 219	10,5	16 353
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	1 468	1 242	18,2	1 505

Vuoden 2023 alusta lähtien luottokanta ei sisällä suojauslaskennassa olevien luottojen käyvän arvon muutoksia. Vertailuvuoden tiedot on oikaistu vastaamaan nykyistä määrittelyä.

Antolainauksen kehitys

Uusia luottoja nostettiin tilikauden aikana 6 723 tuhatta euroa eli 1 159 tuhatta euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Luottokanta yhteensä tilikauden lopussa oli 55 523 tuhatta euroa (59 074). Luottokanta ja asuntoluottojen määrä laski viime vuodesta.

Järjestämättömät saamiset ja lainanhoitojoustosaamiset kehittyivät tilikauden aikana seuraavasti:

Järjestämättömät saamiset ja lainanhoitojoustot			
1000 €	31.12.2023	31.12.2022	Muutos, %
Järjestämättömät saamiset	5 583	5 880	- 5,0
Yli 90 päivää erääntyneet saamiset	1 173	580	102,2
Järjestämättömät lainanhoitojoustosaamiset	3 303	3 741	- 11,7
Todennäköisesti maksamatta jäävät saamiset	1 107	1 558	- 28,9
Terveet lainanhoitojoustosaamiset	4 088	4 940	- 17,2
Ongelmasaamiset yhteensä	9 672	10 820	- 10,6

Taulukon luvut esitetään bruttomääräisinä eli luvuista ei ole vähennetty tappiota koskevaa vähennyserää. Yli 90 päivää erääntyneenä saamisena esitetään jäljellä oleva pääoma sellaisesta saamisesta, jonka korko tai pääoma on ollut erääntyneenä ja maksamatta yli kolme kuukautta. Lainanhoitojoustosaamisena esitetään saamiset, joiden sopimusten ehtoja on neuvoteltu uudelleen asiakkaan heikentyneestä maksukyvyistä johtuen. Todennäköisesti maksamatta jäävinä saamisina esitetään muut heikompiin luottoluokkiin kuuluvat saamiset.

Kiinteistöomistukset

Osuuspankin kiinteistöomistukset muodostuvat omassa käytössä olevista kiinteistöistä ja sijoituskiinteistöistä.

Kiinteistöomistukset		
1000 €	31.12.2023	31.12.2022
Omassa käytössä olevat kiinteistöt		
Sitoutunut pääoma	595	798
Prosenttia taseesta	0,6	0,8
Sijoituskiinteistöt		
Sitoutunut pääoma	34	157
Prosenttia taseesta	0	0,2
Käypä arvo	33,6	96,5
Nettotuotto, %	-49,1	3,4
Kiinteistöihin sitoutunut pääoma yhteensä	629	955
Prosenttia taseesta	0,7	1,0

Kiinteistöyhteisöjen sitoutunut pääoma muodostuu osakehuoneiston kirjanpitoarvosta ja osakehuoneistoon kohdistuvasta lainaosuudesta.

Omassa käytössä oleviin kiinteistöihin kirjattiin tilikauden aikana arvonalennuksia sekä niiden peruutuksia kuluksi yhteensä 145 tuhatta euroa ja sijoituskiinteistöihin niitä kirjattiin kuluksi yhteensä 120 tuhatta.

Muun sijoitustoiminnan kehitys

Saamiset luottolaitoksilta, joista valtaosan muodostavat saamiset OP Yrityspankki Oyj:ltä, olivat 25 996 tuhatta euroa (21 951).

Tilikauden lopussa osuuspankilla oli sijoituksia keskusyhteisön osuuspääomaan yhteensä 11 763 tuhatta euroa (11 755).

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

Yleisön talletusten ja muiden velkojen kehitys on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille			
1000 €	31.12.2023	31.12.2022	Muutos, %
Talletukset			
Käyttötilit	71 640	69 395	3,2
Määräaikaistilit	52	47	11
Muut talletukset	408	388	5,2
Talletusvelat yhteensä	72 100	69 829	3,3
Muut velat	-	-	
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille yhteensä	72 100	69 829	3,3

Muun vieraan pääoman ja sitoumusten kehitys

Velat luottolaitoksille, jotka muodostuvat veloista OP Yrityspankki Oyj:lle ja ns. väliluotosta OP-Asuntoluottopankki Oyj:lle, vähenivät 2 701 tuhanteen euroon (4 700).

Osuuspankilla ei ole liikkeeseen laskettuja joukkovelkakirjalainoja.

Muut vieraan pääoman erät muodostuvat lähinnä lyhytaikaisista maksujenvälityseristä sekä tuottojen ja kulujen jaksotuksiin liittyvistä tilinpäätösvaiheen siirtyvistä eristä.

Oma pääoma ja varaukset

Rautalammin Osuuspankin koko oman pääoman määrä kasvoi 10,5 prosenttia 16 813 tuhanteen euroon (15 219).

Osuuspääoma

Osuuspääoma oli 4 081 tuhatta euroa (4 110). Omistaja-asiakkailla oli tilikauden lopussa sijoituksia jäsenosuuksiin 261 tuhatta euroa (257) ja Tuotto-osuuksiin 3 821 tuhatta euroa (3 854). Irtisanottuja Tuotto-osuuksia oli tilikauden lopussa 529 tuhatta euroa (427) ja irtisanottuja jäsenosuuksia 10 tuhatta euroa (9).

Tuotto-osuuksien haltijoille maksettiin kesäkuussa 2023 vuodelta 2022 korkoa 4,45 prosenttia eli yhteensä 166 917,61 euroa. Jäsenosuosuuspääomalle ei makseta korkoa.

Osuuspankilla voi osuuskuntalain ja osuuspankin sääntöjensä mukaan olla jäsenen oikeudet tuottavia jäsenosuuksia ja vapaaehtoisina osuuksina Tuotto-osuuksia. Osuuspankin osuuspääomassa on jäsenosuuksia 2 606 kpl. Jokaisella jäsenellä on velvollisuus ottaa yksi osuuspankin jäsenosuuksia ja maksaa siitä merkintähintana 100 euron suuruinen jäsenosuusmaksu. Tuotto-osuuksia on osuuspankin osuuspääomassa 38 205 kpl. Tuotto-osuuksia voivat merkitä vain osuuspankin jäsenet ja niiden antamisesta päättää osuuspankin hallitus. Tuotto-osuuden nimellisarvo ja siitä osuuspankille merkintähintana maksettava tuotto-osuusmaksu on 100 euroa.

Jäsen- ja tuotto-osuusmaksut palautetaan osuuspankin sääntöjen, osuuskuntalain ja osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain mukaisesti ja sanotuissa laeissa mainituin edellytyksin jäsenyyden päätyttyä tai irtisanottaessa jäsenosuus tai Tuotto-osuus. Jäsenosuusmaksu ja tuotto-osuusmaksu voidaan palauttaa 12 kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana jäsenyys on päättynyt tai Tuotto-osuuden omistaja on irtisanonut osuuden. Palautuksiin vaaditaan valvovan viranomaisen lupa, mikäli sääntely sitä edellyttää. Osuuspankilla on kuitenkin oikeus kieltäytyä jäsenosuusmaksujen ja tuotto-osuusmaksujen palauttamisesta osuuspankin toiminnan aikana. Osuuspankki voi myöhemmin päättää edellä mainitun kiellon kumoamisesta. Palauttamista koskevasta kiellosta ja sen kumoamisesta päättää tarvittaessa pankin hallitus. Ellei palautusta voida jonakin vuonna maksaa täysimääräisesti, maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista. Edellä määrätty oikeus maksamatta jääneen osan jälkipalautukseen päättyy kuitenkin viidennen seuraavan tilinpäätöksen jälkeen. Maksamatta jääneelle osalle ei makseta korkoa.

Osuuspankilla on oikeus lunastaa kaikki Tuotto-osuudet. Lunastusoikeuden käyttämisestä päättää osuuspankin hallitus. Lunastukseen vaaditaan keskusyhteisön lupa sekä valvovan viranomaisen lupa, mikäli sääntely sitä edellyttää.

Muut oman pääoman erät

Negatiivinen käyvän arvon rahasto johtuu kevästä 2022 lähtien kohonneesta korkotasosta. Osuuspankin saama kiinteä korko rahavirtaa suojaavista johdannaisista on alempana kuin euribor-korot ja odotukset tulevista euribor-koroista.

Aikaisemmin tehtyjä arvonkorotuksia peruutettiin arvonkorotusrahastosta 14 tuhatta euroa.

Veroperusteiset varaukset

Luottotappiovarausta kasvatettiin 340 tuhatta euroa.

Omat varat ja vakavaraisuus

Osuuspankin luottoriskin pääomavaateen laskennassa käytetään standardimenetelmää. Vertailukaudella on käytetty luottoriskin sisäisten luokitusten menetelmää (IRBA), jonka antamia riskipainotettuja eriä on korotettu standardimenetelmään perustuvan riskipainotettujen erien lattiatasolla. Markkinariskien pääomavaatimus lasketaan standardimenetelmällä. Myös operatiivisten riskien pääomavaatimus lasketaan standardimenetelmällä.

OP Ryhmä julkistaa ns. Pilari III:n mukaiset tarkemmat vakavaraisuustiedot tilinpäätöksen yhteydessä. OP Ryhmän tilinpäätös ja Pilari III mukaiset vakavaraisuustiedot ovat luettavissa www.op.fi verkkopalvelussa.

Osuuspankin omat varat muodostuivat seuraavasti:

Omat varat		
1000 euroa	31.12.2023	31.12.2022
Ydinpääoma (CET1)		
Oma pääoma*	16 813	15 219
Tilinpäätössiirrot vähennettynä laskennallisella verovelalla	608	336
Käyvän arvon rahasto rahavirran suojauksesta	748	1 175
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	18 170	16 730
Tilikauden tulos, jota ei lueta omiin varoihin	1 992	869
Suunniteltu voitonjako	- 170	- 167
Omista varoista vähennettävät osuuspääomat	- 324	- 111
Järjestämättömien vastuiden kattamisvaatimuksesta puuttuva määrä	- 593	- 2
ECL ** – Odotetut tappiot (EL) alijäämä	-	- 312
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	18 170	16 137
Ensisijainen pääoma (T1) yhteensä	17 082	16 137
Toissijainen pääoma (T2)		
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	-	231
Omat varat yhteensä	17 082	16 368

* pl. mahdollinen arvonnkorotusrahastoon liittyvä laskennallinen verovelka

** Odotettavissa olevat luottotappiot

Ydinpääomasta on vertailukaudella vähennetty asiakkaille palautetut irtisanotut osuuspääomat.

Kokonaisriski		
1000 euroa	31.12.2023	31.12.2022
Luottoriski		
Standardimenetelmä (SA)		
Saamiset yrityksiltä	1 312	182
Vähittäissaamiset	6 870	21
Kiinteistövakuudelliset vastuut	12 914	983
Maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut	3 923	-
Saamiset luottolaitoksilta	-	-
Saamiset valtioilta, keskuspankeilta ja julkisyhteisöiltä	796	983
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	11 763	-
Muut erät	669	-
Luotto- ja vastapuoliriski	38 247	39 632
Operatiivinen riski	3 833	3 783
Muut riskit	1 260	1 257
Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)		
Saamiset yrityksiltä ¹⁾	-	5 756
Vähittäissaamiset ²⁾	-	19 922

1) Saamisiin yrityksiltä ja luottolaitoksilta sovelletaan nk. IRBA:n perusmenetelmää (FIRB), eli pankki soveltaa näiden vastuiden riskipainojen laskennassa omia maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (PD) estimaatteja.

2) Vähittäissaamisten riskipainoja laskettaessa pankki soveltaa omia estimaatteja maksukyvyttömyyden todennäköisyydelle (PD), tappio-osuudelle (LGD) ja luottovasta-arvokertoimelle (CF).

3) Muuten kattamattomat riskit. Vertailukaudella standardimenetelmään perustuva riskipainotettujen erien lattia.

Vakavaraisuussuhdeluvut		
(%)	31.12.2023	31.12.2022
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	39,4	36,1
Ensisijaisen pääoman (T1) vakavaraisuussuhde	39,4	36,1
Vakavaraisuussuhde	39,4	36,6
Osuuspankkien yhteenliittymän ydinpääoman vakavaraisuussuhde (CET1)	19,1	17,4

Pääomavaateet		
1000 euroa	31.12.2023	31.12.2022
Omat varat	17 082	16 368
Minimipääomavaade + puskurivaateet *	4 554	4 691
Omien varojen ylijäämä	12 528	11 677

*Minimivaade 8 %, kiinteä lisäpääomavaatimus 2,5 % sekä mahdollinen maakohtainen muuttuva lisäpääomavaatimus

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde, %

$\frac{\text{Ydinpääoma (CET1) yhteensä}}{\text{Kokonaisriski yhteensä}} \times 100$

Ensisijaisen pääoman (T1) vakavaraisuussuhde, %

$\frac{\text{Ensisijainen pääoma (T1) yhteensä}}{\text{Kokonaisriski yhteensä}} \times 100$

Vakavaraisuussuhde, %

$\frac{\text{Omat varat yhteensä}}{\text{Kokonaisriski yhteensä}} \times 100$

Keskinäinen vastuu

Yhteenliittymälain mukaisesti osuuspankkien yhteenliittymän muodostavat yhteenliittymän keskusyhteisö OP Osuuskunta, osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimiva liikepankki OP Yrityspankki Oyj, keskusyhteisön muut jäsenluottolaitokset, keskusyhteisön ja jäsenluottolaitoksen konsolidointiryhmiin kuuluvat yhteisöt sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joista edellä mainitut yhteisöt yksin tai yhdessä omistavat yli puolet. OP Osuuskunnan jäseniä olivat vuoden 2023 lopussa 102 osuuspankkia sekä OP Yrityspankki Oyj, OP-Asuntoluottopankki Oyj ja OP Vähittäisasiakkaat Oyj. Talletuspankkien yhteenliittymää valvotaan konsolidoidusti.

Keskusyhteisö ja sen jäsenluottolaitokset ovat keskinäisessä vastuussa toistensa veloista. Velkoja, joka ei ole saanut jäsenluottolaitokselta suoritusta erääntyneestä saatavastaan, voi vaatia suoritusta keskusyhteisöltä, kun päävelka on erääntynyt. Mainitussa tapauksessa keskusyhteisön on laadittava laissa tarkoitettu osittelulaskelma kunkin jäsenluottolaitoksen maksettavaksi tulevasta vastuusuudesta. Jäsenluottolaitosten keskinäinen vastuu määräytyy luottolaitosten viimeksi vahvistettujen taseiden mukaisessa suhteessa.

Jäsenluottolaitokset ovat velvollisia osallistumaan toisen jäsenluottolaitoksen selvitystilan ehkäisemiseksi tarvittaviin tukitoimiin sekä keskusyhteisön toisen jäsenluottolaitoksen puolesta suorittaman velan maksuun talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 5 luvun mukaisesti. Jäsenluottolaitoksilla on

lisäksi keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa osuuskuntalain mukainen rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista

Keskusyhteisö on velvollinen antamaan jäsenluottolaitoksilleen ohjeita niiden sisäisestä valvonnasta sekä riskienhallinnasta, niiden toiminnasta maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa.

Talletussuoja ja sijoittajien turva

Rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain mukaan talletuspankin on kuuluttava talletussuojarahastoon. OP Ryhmään kuuluvia talletuspankkeja pidetään talletussuojan osalta yhtenä pankkina.

Talletussuojarahastosta korvataan tallettajien saamiset OP Ryhmän talletuspankeilta enintään 100 tuhanteen euroon asti. OP Ryhmässä talletuspankkeja ovat osuuspankit ja OP Yrityspankki Oyj. OP Ryhmälle tulevia uuden järjestelmän mukaisia maksuja on kuvattu tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa kohdassa Viranomaismaksut.

Sijoittajien korvausrahasto maksaa korvauksia ei-ammattimaisille sijoittajille silloin, kun sijoituspalveluyritys tai luottolaitos ei pysty suorittamaan muun kuin tilapäisen maksukyvyttömyyden vuoksi suojan piirissä olevia sijoittajien selviä ja riidattomia saamia sopimuksen mukaisesti. Korvauksen määrä on 90 prosenttia saamisen määrästä, enintään 20 tuhatta euroa. Sijoittajien korvausrahastoa koskevan lainsäädännön mukaan OP Ryhmään kuuluvia pankeja pidetään korvaussuojan osalta yhtenä pankkina.

Kriisinratkaisusäätelyn mukaan kriisinratkaisuviranomaisella on oikeus puuttua pankin velkojen ehtoihin velkojan asemaan vaikuttavalla tavalla. OP Ryhmän kriisinratkaisuviranomainen on Brysselissä toimiva EU:n kriisinratkaisuneuvosto (Single Resolution Board). Kriisinratkaisuviranomainen määrittää kriisinratkaisulain mukaisten velkojen minimimäärän OP Ryhmän tasolla.

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Tunnusluku	2023	2022	2021
Oman pääoman tuotto (ROE), %	10,0	4,8	2,8
Koko pääoman tuotto (ROA), %	1,7	0,8	0,5
Omavaraisuusaste, %	18,3	16,4	18,1
Kulu-tuotto-suhde, %	53,6	67,1	70

Tunnuslukujen laskukaavat

Oman pääoman tuotto (ROE), %

$\frac{\text{Liikevoitto (-tappio)} - \text{Tuloverot} *}{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} + \text{Tilinpäätössiirtojen kertymä}}$ x 100

laskennallisella verolla vähennettynä (tilikauden alun ja lopun keskiarvo)

Koko pääoman tuotto (ROA), %

$\frac{\text{Liikevoitto (-tappio)} - \text{Tuloverot} *}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin}}$ x 100

(tilikauden alun ja lopun keskiarvo)

Omavaraisuusaste, %

Oma pääoma ja vähemmistön osuus + Tilinpäätössiirtojen

kertymä laskennallisella verolla vähennettynä _____ x 100
Taseen loppusumma

Kulu-tuotto-suhde, %

Hallintokulut + Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja
aineettomista hyödykkeistä + Liiketoiminnan muut kulut _____ x 100
Korkokate + Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista +
Nettopalkkiotuotot + Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen
rahoitusvälineiden nettotuotot + Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen
rahoitusvarojen nettotuotot + Sijoituskiinteistöjen nettotuotot +
Liiketoiminnan muut tuotot + Osuus osakkuusyritysten tuloksista (netto)

* Tilinpäätössiirtoihin sisältyvä verovaikutus huomioitu

Riskienhallinta

Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi sekä pankin riskiprofiili

Riskienhallinta perustuu liiketoimintapäätöksiä tekevien henkilöiden ammattitaitoon ja varovaisuuteen sekä systemaattiseen riskien mittaamiseen, arviointiin ja rajoittamiseen. Riskienhallinnan tärkein tavoite on turvata pankin riskinkantokyky ja varmistaa, ettei toiminnassa oteta niin suurta riskiä, että se vaarantaisi pankin kannattavuuden, vakavaraisuuden, maksuvalmiuden tai toiminnan jatkuvuuden. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta laadukkaasta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä vakavaraisuudesta ja likviditeetistä.

Pankkitoiminnan riskipolitiikka sisältää ne riskienhallinnalliset linjaukset, toimenpiteet, tavoitteet ja rajaukset, joilla liiketoimintaa ohjataan OP Ryhmän strategiassa ja riskinoton periaatteissa vahvistettujen linjausten toteuttamiseksi.

Osuuspankin riskienhallinta on järjestetty OP Osuuskunnan jäsenpankeilleen antamien ohjeiden mukaisesti. Osuuspankin hallintoneuvosto valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa osuuspankin hallintoa.

Hallitus huolehtii riskien hallinnasta ja riskienhallintajärjestelmien riittävydestä. Hallitus vahvistaa liiketoiminnan tavoitteet, vakavaraisuutta ja eri riskilajeja koskevat limiitit sekä valvoo ja seuraa säännöllisesti pankin liiketoimintaa, riskinkantokykyä ja riskiprofiilia.

Toimitusjohtaja vastaa riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan toteutuksesta ja siihen liittyvien tehtävien organisoinnista. Toimitusjohtaja raportoi säännöllisesti hallitukselle pankin liiketoiminnasta, riskinkantokyvystä ja riskiprofilista.

Osuuspankin suhtautuminen riskinottoon on maltillinen. Riskinkantokyvyn riittävyttä suhteessa pankin riskeihin arvioidaan riskimittareiden ja taloudellisen pääomatarpeen avulla.

Pääomasuunnittelulla varmistetaan ennakoivasti, että pankilla on riittävä vakavaraisuus nykyisiin ja ennakoituihin riskeihin nähden. Lisäksi sen avulla varmistetaan, että pankin kasvu-, kannattavuus- ja vakavaraisuustavoitteet ovat tarkoituksenmukaisia ja keskenään johdonmukaisesti asetettu. Pääomasuunnitelma sisältää mm. vakavaraisuustavoitteet ja varautumissuunnitelman vakavaraisuuteen vaikuttavien odottamattomien tilanteiden varalle. Omien varojen riittävyys turvataan ensisijaisesti pitämällä pankin kannattavuus kohtuullisella tasolla. Lisäksi pankki tarjoaa omistaja-asiakkaille merkittäväksi tuotto-osuuksia, jotka luetaan ydinpääomaan. Pankin riskinkantokyky on riittävä ja riskiprofiili on vakaa.

Luottoriskit

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei täytä sopimuksenmukaisia takaisinmaksuvelvoitteitaan aiheuttaen pankille taloudellista tappiota. Luottoriskien hallinnan tarkoituksena on vähentää luottotappioiden todennäköisyyttä jo ennen luottopäätöstä sekä toisaalta rajoittaa ja estää jo tehtyihin luottopäätöksiin liittyvien riskien toteutuminen.

Luottoriskien hallinta perustuu asiakkaan hyvään tuntemiseen, asiakassuhteen aktiiviseen hoitoon, vahvaan ammattitaitoon, kattavaan dokumentointiin ja vakuuksiin. Keskeisessä asemassa luottoriskien hallinnassa on päivittäinen luottoprosessi ja sen laatu.

Asiakkaan riittävä velanhoitokyky on kaiken luotonmyönnön edellytys. Luottopäätökset ovat huolellisia ja harkittuja, ja ne perustuvat päätöksenteko-ohjeisiin, voimassa olevaan ja ajantasaiseen luottoluokitukseen sekä vakuuksiin, joiden tulee yleensä olla turvaavat.

Pankin arvio asiakkaan velanhoitokyvystä ja luottoriskistä muodostuu luottoluokittelusta ja maksukäyttäytymistiedoista ja yritysasiakkailla tarpeen mukaan myös tilinpäätösanalyysistä ja –ennusteista, toimialakatsauksista, luottokelpoisuusarvioista sekä mahdollisista muista dokumenteista.

Henkilöasiakkaiden maksukyvyyn riittävyys varmistetaan koron nousun varalta. Asiakkaat voivat suojautua koron nousulta käyttämällä luotoissaan kiinteää korkoa, korkokattoa tai –putkea. Luotonmyönnössä vältetään korkeita luototussuhteita. Asiakkailla tarjotaan takaisinmaksun turvaavia vakuutuksia sairauden ja työttömyyden varalle.

Ennakoitavissa oleviin ongelmiin reagoidaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Asiakkaat, joiden taloudellisen tilan kehitystä, luottoriskin määrää ja maksukäyttäytymistä halutaan tarkastella tavallista tiiviimmin, otetaan erityisseurantaan.

Uusluotonannolle ja luottokannalle on asetettu luottoluokittaisia tavoitearvoja, jotta luottosalkun laatu säilyy hyvänä. Luottoriskien kehitystä seurataan säännöllisesti suhteessa asetettuihin limiitteihin, seurantarajoihin ja tavoitteisiin. Lisäksi seurataan luottosalkun laatua ja rakennetta, vakuuksien kattavuutta sekä ongelmasaamisia. Luottoriskejä limitoidaan ja rahoitusprosessia valvotaan OP Ryhmän riskienhallintajärjestelmän puitteissa.

Suurella asiakasriskillä tarkoitetaan sellaisia vastuita samalta asiakkaalta tai asiakaskokonaisuudelta, joiden yhteismäärä vähennyserien jälkeen on vähintään 10 prosenttia asiakasriskejä kattavista omista varoista. Säännösten mukaan yksittäisen asiakasriskin enimmäismäärä saa olla enintään 25 prosenttia omista varoista, keskusyhteisön luvalla enintään 40 prosenttia. Pankin asiakasriskejä kattavat omat varat olivat joulukuussa 2023 yhteensä 17 082 tuhatta euroa.

Pankilla ei ole yhtään sellaista asiakaskokonaisuutta, jonka asiakasriski ylittäisi 10 prosenttia omista varoista.

Likviditeettiriski

Pankkitoiminnan likviditeettiriski koostuu rakenteellisesta rahoitusriskistä ja maksuvalmiusriskistä. Rakenteellisella rahoitusriskillä tarkoitetaan pitkän aikavälin luotonantoon liittyvää epävarmuutta, joka johtuu rahoituksen rakenteesta aiheutuvasta jälleenrahoitusriskistä. Maksuvalmiusriski on riski siitä, että pankki ei suoriudu odotetuista ja odottamattomista, olemassa olevista ja tulevista maksuista ilman vaikutusta liiketoiminnan jatkuvuuteen, kannattavuuteen tai vakavaraisuuteen.

Rakenteellista rahoitusriskiä seurataan luotonannon ja sijoitusten sekä niiden rahoituksen maturiteettirakenteen erolla. Maksuvalmiusriskiä seurataan pankin tulo- ja menokassavirtojen erona ja maksuvalmius hoidetaan OP Yrityspankki Oyj:ssä olevan sekkilin kautta. Rakenteellista rahoitusriskiä hallitaan OP Ryhmän likviditeetin hallintaa koskevien linjausten ja ohjeiden sekä keskusyhteisön osuuspankeille vahvistamien limiittien avulla. Pankin rahoitusvarojen ja -velkojen jakauma on kuvattu liitetiedoissa.

OP Osuuskunta osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisönä on antanut jäsenluottolaitoksilleen talletuspankkien yhteenliittymälain mukaisen poikkeusluvan, jonka mukaan jäsenluottolaitoksiin ei sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen kuudennessa osassa mainittuja luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia. Asetuksen mukaista maksuvalmiutta valvotaan ja raportoidaan osuuspankkien yhteenliittymän tasolla.

Markkinariskit

Markkinariskillä tarkoitetaan sopimuksen arvoon tai sopimuksen ansaintaan kohdistuvaa epäedullista muutosta, joka aiheutuu rahoitusmarkkinoilla havaittavien hintojen muutoksista. Markkinariskeihin kuuluvat taseen ja taseen ulkopuolisten erien korko-, valuutta-, volatiliiteetti-, luottospread-, osake- ja kiinteistöriski sekä mahdolliset muut hintariskit.

Markkinariskien hallinnan tavoitteena on tunnistaa, mitata, rajoittaa, seurata ja valvoa pankin markkinariskejä siten, että pankin kannattavuus tai vakavaraisuus ei vaarannu.

Pankkitoiminnan merkittävin markkinariski on korkotuloriski eli korkotason muutoksen vaikutus korkokatteeseen. Korkoriski aiheutuu luotonannon ja talletusvarainhankinnan toisistaan poikkeavista korkosidonnaisuuksista tai korontarkistusajankohdista, jolloin korkotason muutokset realisoituvat korkokatteeseen. Osuuspankin luotonannosta ja talletusvarainhankinnasta syntyvää korkoriskiä hallitaan OP Ryhmän keskuspankkisijoitus- ja -rahoitustuotteilla, OP-Asuntoluottopankin väliluoton korkosidonnaisuusvalinnoilla sekä ryhmän käytössä olevilla korkoriskin johdannaissuojausmalleilla.

Osuuspankki on tilikaudella soveltanut:

- käyvänarvon suojauslaskentaa suojatessaan luottosopimuksiin liittyvien korkokattojen ja korkoputkien käyvän arvon muutosta.

Pankkiliiketoiminnassa valuuttariskillä tarkoitetaan valuuttakurssimuutosten pankille aiheuttamaa tulosriskiä tai markkina-arvon muutosriskiä. Avoin valuuttapositio syntyy, kun samassa valuutassa olevien saamisten ja velkojen määrät poikkeavat toisistaan. OP Ryhmässä valuuttariski keskitetään OP Yrityspankkiin.

Osakeriskillä tarkoitetaan osakkeiden ja muiden vastaavien instrumenttien markkinakurssimuutosten aiheuttamaa tulosriskiä ja markkina-arvojen muutosriskiä. Osakesijoitukset ovat pääosin OP Ryhmän sisäisiä sijoituksia. Muu osakesijoitustoiminta on vähäistä.

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan osuuspankin ja sen konserniyhtiöiden omistuksessa oleviin kiinteistöihin tai kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin kohdistuvaa arvonalenemis-, tuotto- ja vahingoittumisriskiä. Kiinteistöt on vakuutettu käyvästä arvostaan. Pankin hallitus käsittelee kiinteistöomistukset ja niihin liittyvät riskit sekä investointi-, korjaus- ja muut toimenpiteet säännöllisesti. Seurannassa kiinnitetään huomiota muun muassa kiinteistöihin sitoutuneen pääoman määrään suhteessa pankin taseeseen ja sijoituskiinteistöjen sitoutuneelle pääomalle saatavaan nettotuottoon sekä käypiin arvoihin.

Osuuspankki ei harjoita varsinaista kiinteistöliiketoimintaa, vaan kiinteistöomistukset muodostuvat pääasiallisesti omassa käytössä olevista toimitilakiinteistöistä.

Operatiiviset riskit

Operatiivinen riski on ns. seuraamusriski, jota aiheutuu kaikesta liiketoiminnasta ja joka voi aiheutua puutteellisista tai virheellisistä menettelytavoista, prosesseista, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Operatiivinen riski sisältää myös oikeudellisen riskin, turvallisuusriskit ja tietoturvariskit. Operatiivinen riski voi ilmetä taloudellisina tappioina tai muina haitallisina seuraamuksina, kuten maineen tai luottamuksen heikkenemisenä tai menetyksenä.

Operatiivisten riskien hallinnan tavoitteena on varmistaa keskeisten liiketoimintoprosessien ja toimintojen tehokkuus ja laatu sekä niiden jatkuvuus myös poikkeuksellisissa olosuhteissa. Jokaisen OP Ryhmän

yrityksen johto on vastuussa operatiivisten riskien hallinnan järjestämisestä edellä mainittujen tavoitteiden mukaisesti liiketoimintojen erityispiirteet huomioiden.

Operatiivisten riskien hallinnalla yrityksen johto varmistaa, ettei riskeistä aiheudu ennalta arvaamattomia taloudellisia menetyksiä tai muita haitallisia seuraamuksia. Operatiivisten riskien laadullisen luonteen vuoksi niiltä ei voi koskaan suojautua täysin eikä niiden haitallisia vaikutuksia pystytä kaikissa tapauksissa estämään. Operatiivisten riskien hallinnalla ei myöskään aina pyritä riskin poistamiseen kokonaisuudessaan, vaan riskin hallitsemiseen siten, että riskitaso on hyväksyttävissä. Toteutuneiden riskitapahtumien ja lähellä piti -tilanteiden sekä toimintaan liittyvien riskien että niiden syiden ja vaikutusten jatkuva seuranta on tärkeä osa operatiivisten riskien hallintaa.

OP Ryhmän liiketoiminnan tavoitteena on varmistaa mahdollisimman häiriötön toiminta kaikissa olosuhteissa. Jatkuvuudenhallinnalla yritys varautuu minimoimaan häiriön taloudelliset vaikutukset, keskeytyksien pituudet ja haitalliset mainevaikutukset. Jatkuvuussuunnittelu on osa varautumista, jatkuvuudenhallintaa ja liiketoiminnan riskien hallintaa.

Jatkuvuussuunnittelulla yritys varautuu riskeihin, jotka toteutuessaan voivat aiheuttaa liiketoimintaan pitkän keskeytyksen tai uhkaavat muuten merkittävästi vaarantaa toiminnan jatkuvuutta. Suunnitelma sisältää myös ulkoistettujen toimintojen sekä ulkopuolisten ja muiden palveluntoimittajien jatkuvuuden varmentamisen. Jatkuvuussuunnitelmassa liiketoiminta määrittää jatkuvuuden varmistamiskäytännöt ja toimintamallit toiminnan jatkuvuutta uhkaavien riskien ja vakavien häiriöiden varalta. Ennalta määritetyillä toimintamalleilla se vähentää häiriön haittavaikutuksia sekä liiketoiminnan toiminnan keskeytyksen pituutta.

Tulevan liiketoiminnan riskit

Tulevan liiketoiminnan riskit ovat riskejä siitä, millä ehdoin ja volyymin solmitaan uusia joko nykyisenkaltaisia tai kokonaan uudenlaisia sopimuksia. Tähän sisältyy myös riski, joka syntyy puutteellisesta sisäisestä reagoinnista ja joustamattomuudesta liiketoiminta- ja kilpailuympäristössä tai asiakkaiden arvoissa ja teknologiassa tapahtuneisiin muutoksiin. OP Ryhmässä toteutetaan yhteistä ryhmätason strategiaa, josta osuuspankit johtavat omat strategian toteutussuunnitelmat.

Toimintaympäristön muutostekijät

Toimintaympäristöä analysoidaan osana jatkuvaa riskienarviointia ja strategiaprosessia. Megatrendit ja tulevaisuudenkuvat strategian taustalla heijastavat muutosvoimia, jotka vaikuttavat OP Ryhmän ja sen asiakkaiden arkeen, olosuhteisiin ja tulevaisuuteen. Tällaisia toimintaympäristöä muovaavia tekijöitä ovat tällä hetkellä muun muassa ilmasto, luontokato, tieteelliset ja teknologiset innovaatiot, demografia ja geopolitiikka. Ulkoisen toimintaympäristön tekijöitä tarkastellaan huolellisesti, jotta ymmärretään niiden vaikutukset asiakkaiden tulevaan menestykseen. Neuvonnalla ja liiketoimintapäätöksillä edistetään omistaja-asiakkaiden ja toimintaympäristön kestävää taloudellista menestystä, turvallisuutta ja hyvinvointia ja hallitaan samalla OP Ryhmän riskiprofiilia pidemmällä aikavälillä. Asiakkaan neuvonta, palvelujen mitoitus, sopimusten elinkaaren aikainen käsittely, päätöksenteko, johtaminen ja raportointi perustuvat oikeaan ja kattavaan tietoon.

Toimintaympäristön muutostekijät eivät ole riskejä itsessään, vaan ne kanavoituvat erilaisten vaikutusketjujen kautta taloudellisiksi riskeiksi OP Ryhmän pankki- ja vakuutusliiketoiminnalle. Vaikutukset voivat toteutua suoraan tai välillisesti mm. luotto-, markkina-, operatiivisina ja maineriskeinä.

OP Ryhmän liiketoiminta kattaa laajasti finanssisektorin eri osa-alueet. Taloudellisen toimintaympäristön ulkopuolelta tulevien yllättävien shokkien suorat ja epäsuorat vaikutukset OP Ryhmän asiakkaiden menestykseen sekä OP Ryhmän toimitiloihin, tietotekniseen infrastruktuuriin ja henkilökuntaan voivat olla moninaiset. Realisoituessaan ne voivat vaikuttaa riskiprofiiliin, pääomitukseseen, likviditeettiin ja päivittäisen toiminnan jatkuvuuteen useilla tavoilla. Tällaisten potentiaalisten shokkien vaikutuksia arvioidaan skenaariotyöskentelyn keinoin. OP Ryhmä varautuu jatkuvasti tämän kaltaisiin tapahtumiin tekemällä niiden varalta erilaisia toimintasuunnitelmia ja testaamalla näitä suunnitelmia.

Asiakastasolla riskejä hallitaan neuvomalla asiakkaita ja seuraamalla asiakkuuden kehittymistä. Hinnoittelu on riskiperusteista. Rahoitettavien ESG-hankkeiden ja/tai -sijoitusten tulee olla taloudellisesti kestäviä. Asiakkaiden tulevasta menestyksestä huolehtiminen varmistaa, että ryhmän liiketoiminta säilyy kannattavana myös pitkällä tähtäimellä ja että toimintaa varten tarvittavat riskipuskurit pääoman ja likviditeetin osalta ovat riittävät. Asiakkaiden neuvomisen osalta pyrkimys on, että se tuottaa lisäarvoa, joka näyttäytyy asiakkaiden entistä parempana taloudellisena asemana ja hyvinvointina.

Palveluverkko

OP Ryhmän palveluverkosto koostuu monikanavaisesti verkko- ja mobiilipalveluista, puhelinpalveluista sekä maan kattavimmasta konttoriverkostosta. Tilikauden lopussa Rautalammin Osuuspankilla oli konttorin yhteydessä rahan nostoon ja tallettamiseen tarkoitettu Ottoplus -käteisautomaatti.

OP Ryhmä on investoinut mobiili- ja verkkopalveluiden kehittämiseen merkittävästi. Erityisesti mobiilipalveluiden merkitys on kasvanut niin henkilö- kuin yritysasiakkaidenkin asioinnissa.

Henkilöstön palkitsemisjärjestelmät

OP Ryhmän muuttuva palkitseminen koostuu vuonna 2023 koko henkilöstöä koskevasta tulospalkkiojärjestelmästä ja henkilöstörahastosta. Yrityskohtaiset vuosisuunnitelman mukaiset tavoitteet sekä ryhmätasoiset strategiset tavoitteet huomioidaan tulospalkkiojärjestelmän ja henkilöstörahaston mittareissa. Palkitsemisjärjestelmiä laadittaessa on otettu huomioon finanssi- ja rahoitusalan palkitsemisjärjestelmiä koskeva sääntely. Palkitsemisjärjestelmiä on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Henkilöstö

Pankin palveluksessa oli tilikauden lopussa kuusi henkilöä. Henkilöstön määrässä ei tilikauden aikana tapahtunut muutoksia.

Em. henkilöstön lisäksi Maaningan, Rautalammin, Tervon ja Vehmersalmen osuuspankit ovat palkanneet yhteisen hallintopalveluiden asiantuntijan hoitamaan esimiesvalvonnan, operatiivisten riskien ja compliance -toiminnan käytännön toteutusta. Henkilö on työsuhteessa Maaningan Osuuspankkiin, jolta muut em. pankit ostavat hänen palveluitaan.

Osuuspankin hallinnointijärjestelmä

Osuuskunnan kokous

Rautalammin Osuuspankin omistaja-asiakkaat eli jäsenet käyttävät osuuskuntalain mukaista päätösvaltaansa osuuskunnan kokouksessa. Jokaisella jäsenellä on osuuskunnan kokouksessa yksi ääni. Vuosittain ennen toukokuun loppua pidettävän varsinaisen osuuskunnan kokouksen käsiteltäväksi kuuluvat muun muassa seuraavat asiat:

- osuuspankin tilinpäätöksen (ja konsernitilinpäätöksen) vahvistaminen,
- hallituksen ja hallituneuvoston jäsenten sekä toimitusjohtajan vastuuvapaudesta päättäminen,
- ylijäämän käytöstä päättäminen,
- hallituneuvoston jäsenten lukumäärästä, valinnasta ja palkkioista päättäminen
- tilintarkastajan valinnasta ja palkkioista päättäminen.

Lisäksi osuuskunnan kokous päättää mm. osuuspankin sääntöjen muutoksista. Osuuskunnan kokouksen koollekutsumisesta päättää pankin hallitus.

Varsinainen osuuskunnan kokous pidettiin 15.3.2023.

Hallintoneuvosto

Osuuspankilla on hallintoneuvosto, jonka tehtävänä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa pankin hallintoa. Hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet ja toimitusjohtajan sekä toimitusjohtajan sijaisen. Lisäksi se mm. vahvistaa osuuspankin ohjesäännön ja merkitsee tiedoksi keskusyhteisön ohjeistuksen mukaisesti hallintoneuvostossa käsiteltävät ohjeet.

Hallintoneuvosto antaa varsinaiselle osuuskunnan kokoukselle lausunnon edellisen vuoden tilinpäätöksestä. Se voi myös antaa hallitukselle ohjeita asioissa, jotka ovat laajakantoisia tai periaatteellisesti tärkeitä.

Hallintoneuvostoon kuuluu pankin sääntöjen mukaan vähintään 9 ja enintään 25 jäsentä. Jäsenmäärä vahvistetaan vuosittain varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa, ja se on tällä hetkellä kymmenen. Jäsenet valitaan osuuspankin omistaja-asiakkaista ja heidän tulee edustaa monipuolisesti omistaja-asiakaskuntaa. Kunkin jäsenen toimikausi kestää kolme vuotta. Vuosittain jäsenistä on erovuorossa kolmannes.

Hallintoneuvosto kokoontui vuonna 2023 yhteensä kaksi kertaa.

Hallintoneuvoston jäsenet ja tarkemmat henkilötiedot katso Rautalammin Osuuspankin internetsivut <https://www.op.fi/web/op-rautalampi/hallinto>

Nimitysvaliokunta

Osuuspankilla on hallinnon jäsenten nimityksiä valmisteleva nimitysvaliokunta. Valiokunnan tarkoituksena on avustaa osuuspankin osuuskunnan kokousta ja hallintoneuvostoa henkilövalintojen tekemisessä ja varmistaa valintaprosessin tehokas valmistelu. Hallintoneuvosto vahvistaa nimitysvaliokunnalle työjärjestyksen.

Hallitus

Hallitus johtaa osuuspankin toimintaa. Hallituksen on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava sen asioita lakien ja pankin sääntöjen, hallintoneuvoston vahvistaman ohjesäännön sekä keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti. Hallituksella on yleinen toimivalta päättää kaikista pankin hallintoon ja muihin asioihin liittyvistä kysymyksistä, jotka lain tai sääntöjen mukaan eivät kuulu osuuskunnan kokoukselle, hallintoneuvostolle tai toimitusjohtajalle. Hallitus vastaa pankin strategisesta johtamisesta sekä ohjaa ja valvoo pankin toimivaa johtoa. Lisäksi hallitus huolehtii siitä, että osuuspankin kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty.

Osuuspankin sääntöjen mukaan hallituksen muodostavat toimitusjohtaja toimiaikanaan sekä hallintoneuvoston valitsemat 4–6 muuta jäsentä, joiden tulee olla osuuspankin omistaja-asiakkaita. Hallituksen jäsenmäärä on tällä hetkellä kuusi. Hallituksen jäsenen toimikausi on yksi vuosi.

Hallitus kokoontui vuonna 2023 yhteensä 12 kertaa.

Hallituksen jäsenet ja tarkemmat henkilötiedot katso Rautalammin Osuuspankin internetsivut <https://www.op.fi/web/op-rautalampi/hallinto>

Toimitusjohtaja

Pankin toimitusjohtajan on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava pankin päivittäistä hallintoa lakien ja hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten sekä keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti. Toimiin, jotka pankin toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen ovat epätavallisia tai laajakantoisia, toimitusjohtaja saa ryhtyä vain, jos hallitus on hänet siihen valtuuttanut tai hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta pankin toiminnalle olennaista haittaa. Lisäksi toimitusjohtaja huolehtii, että pankin kirjanpito on lain mukainen ja että pankin varainhoito on järjestetty luotettavalla tavalla.

Pankin toimitusjohtajana on toiminut 1.8.2002 alkaen oik.yo Esko-Pekka Markkanen (1962).

Tilintarkastaja

Tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy, vastuullisena tilintarkastajanaan KHT-tilintarkastaja Sami Posti.

Sisäinen tarkastus

Sisäisestä tarkastuksesta vastaa OP Osuuskunnan Sisäinen tarkastus, joka suorittaa sisäisen tarkastuksen kaikissa OP Ryhmän yhteisöissä. Sisäinen tarkastus on riippumatonta ja objektiivista arviointi-, varmennus- ja konsultointitoimintaa, jonka tarkoituksena on tuottaa lisäarvoa OP Ryhmälle ja parantaa sen toimintaa.

Sisäinen tarkastus noudattaa toiminnassaan Sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteita (Internal Audit Charter) ja IIA:n (Institute of Internal Auditors) vahvistamia kansainvälisiä sisäisen tarkastuksen ammattistandardeja (International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing).

Sisäistä tarkastusta on suoritettu OP Ryhmän keskitettyihin toimintoihin sekä osuuspankkeihin kohdistuvana tarkastuksena. Tarkastukset on priorisoitu ja kohdennettu perustuen Sisäisen tarkastuksen riskiarviointiin ja pitkän tähtäimen suunnitelmaan sekä huomioiden OP Ryhmän strategiset tavoitteet, sääntely- ja viranomaisvaatimukset sekä Sisäisen tarkastuksen painopistealueet. Tarkastuksissa arvioitiin erityisesti sääntelyn ja muiden vaatimusten noudattamista, tavoitteiden toteuttamista, governance-menetelmiä sekä riskien hallinnan ja valvonnan toteuttamista. Tarkastusten kohteena olleiden prosessien arvioinnissa painotettiin erityisesti niiden tehokkuutta sekä kontrollien ja muun sisäisen valvonnan riittävyyttä ja toimivuutta.

Tulevaisuuden näkymät

Talouden näkymät säilyvät vaisuina ja epävarmoina alkuvuonna 2024. Inflaation hidastumisen odotetaan mahdollistavan korkojen laskun, mikä luo edellytyksiä talouden elpymiselle loppuvuonna 2024.

Hallituksen ehdotus ylijäämän käyttämisestä

Osuuspankin voitonjakokelpoiset varat (jakokelpoinen ylijäämä) olivat 11 869 541,68 euroa, josta tilikauden voitto (ylijäämä) oli 1 371 348,23 euroa.

Tilikauden voitto (taseen osoittama ylijäämä) ehdotetaan käytettäväksi siten, että Tuotto-osuudelle maksetaan korkoa 4,50 prosenttia, eli yhteensä 170 243,81 euroa. Tilikauden voitosta (ylijäämästä) jää 1 201 104,42 euroa edellisten tilikausien voittovarojen tilille.

Osuuspankin taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Pankin maksukyky on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan pankin maksukykyä.

RAUTALAMMIN OSUUSPANKKI

OSUUSPANKIN TULOSLASKELMA	1.1. - 31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Korkotuotot	3 145 659,82	1 433 053,05
Korkokulut	-738 064,00	-68 547,17
KORKOKATE	2 407 595,82	1 364 505,88
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	523 462,40	382 304,00
Muista yrityksistä	523 462,40	382 304,00
Palkkiotuotot	452 338,70	565 690,65
Palkkiokulut	-57 823,87	-61 284,05
Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotot	0,00	0,00
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	-132 685,33	9 412,93
Liiketoiminnan muut tuotot	74 005,98	61 197,00
Henkilöstö- ja hallintokulut	-1 168 399,11	-1 135 555,90
Henkilöstökulut	-450 676,97	-446 032,92
Palkat ja palkkiot	-386 024,03	-377 571,83
Henkilösivukulut	-64 652,94	-68 461,09
Eläkekulut	-57 638,02	-57 949,26
Muut henkilösivukulut	-7 014,92	-10 511,83
Muut hallintokulut	-717 722,14	-689 522,98
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista	-209 601,62	-68 707,00
Liiketoiminnan muut kulut	-372 780,85	-352 698,32
Lopulliset ja odotettavissa olevat luottotappiot	476 298,62	103 250,60
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	1 992 410,74	868 115,79
Tilinpäätössiirrot	-339 829,95	-364 131,34
Tuloverot	-281 232,56	-25 411,17
Tilikauden verot	-283 753,18	-27 981,95
Aikaisempien tilikausien verot	-9 760,12	-882,83
Laskennallinen vero	12 280,74	3 453,61
VARSINAISEN TOIMINNAN VOITTO (TAPPIO) VEROJEN JÄLKEEN	1 371 348,23	478 573,28
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	1 371 348,23	478 573,28

RAUTALAMMIN OSUUSPANKKI

OSUUSPANKIN TASE	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA		
Käteiset varat	141 907,93	136 249,57
Saamiset luottolaitoksilta	25 995 766,14	21 951 254,22
Vaadittaessa maksettavat	5 455 922,81	4 401 290,49
Muut	20 539 843,33	17 549 963,73
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	54 588 865,85	57 512 685,27
Muut	54 588 865,85	57 512 685,27
Osakkeet ja osuudet	11 763 200,00	11 754 973,33
Johdannaissopimukset	941 946,68	1 510 129,91
Aineelliset hyödykkeet	668 536,15	1 014 154,49
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet	33 762,11	156 846,68
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	594 764,13	797 960,90
Muut aineelliset hyödykkeet	40 009,91	59 346,91
Muut varat	77 898,90	95 243,43
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	790 899,97	305 744,03
Laskennalliset verosaamiset	298 814,53	393 179,91
VASTAAVAA YHTEENSÄ	95 267 836,15	94 673 614,16
VASTATTAVAA		
VIERAS PÄÄOMA		
Velat luottolaitoksille	2 700 521,87	6 700 783,68
Luottolaitoksille	2 700 521,87	6 700 783,68
Vaadittaessa maksettavat	521,87	783,68
Muut	2 700 000,00	6 700 000,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	72 099 934,95	69 829 443,04
Talletukset	72 099 934,95	69 829 443,04
Vaadittaessa maksettavat	71 585 211,74	69 341 427,31
Muut	514 723,21	488 015,73
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	1 084 676,78	1 596 362,29
Muut velat	356 092,26	483 156,62
Muut velat	353 719,43	480 551,34
Pakolliset varaukset	2 372,83	2 605,28
Siirtovelat ja saadut ennakot	1 451 730,76	424 633,00
Laskennalliset verovelat	1 645,33	0,00
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	77 694 601,95	79 034 378,63
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	759 961,29	420 131,34
Verotusperusteiset varaukset	759 961,29	420 131,34
OMA PÄÄOMA		
Osuuspääoma	4 081 100,04	4 110 400,00
Jäsenosuudet	260 600,04	256 900,00
Tuotto-osuudet	3 820 500,00	3 853 500,00
Muut sidotut rahastot	120 509,00	-312 656,85
Vararahasto	862 231,19	862 231,19
Käyvän arvon rahasto	-741 722,19	-1 174 888,04
Vapaat rahastot	1 654 352,07	1 654 352,07
Muut rahastot	1 654 352,07	1 654 352,07
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	9 585 963,57	9 288 435,69
Tilikauden voitto (tappio)	1 371 348,23	478 573,28
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	16 813 272,91	15 219 104,19
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	95 267 836,15	94 673 614,16
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET		
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	427 093,80	345 797,77
Takaukset ja pantit	427 093,80	345 797,77
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	1 041 073,15	895 973,40
Muut	1 041 073,15	895 973,40
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET YHTEENSÄ	1 468 166,95	1 241 771,17

Rautalammin Op Rahoituslaskelma

€	2023	2022
Liiketoiminnan rahavirta		
Kauden tulos	1 371 348,23	478 573,28
Oikaisut kauden tulokseen	-48 599,85	-22 713,48
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	539 322,53	-1 877 965,83
Saamiset luottolaitoksilta	-2 989 879,60	-5 174 819,08
Johdannaissopimukset	0,00	0,00
Saamiset asiakkailta	4 022 583,42	3 442 126,52
Sijoitusomaisuus	-25 569,88	-25 257,12
Muut varat	-467 811,41	-120 016,15
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-1 094 702,97	3 927 393,15
Velat luottolaitoksille	-4 000 261,81	2 700 783,68
Johdannaissopimukset	349 622,86	78 017,05
Velat asiakkaille	2 188 323,84	921 583,19
Varaukset ja muut velat	367 612,14	227 009,23
Maksetut tuloverot	-58 696,33	25 013,56
Saadut osingot	523 462,40	382 304,00
A. Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	1 232 134,01	2 912 604,68
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	24 374,28	0,00
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	0,00
Ostetut tytäryhtiöosakkeet	0,00	0,00
Myydyt tytäryhtiöosakkeet	0,00	0,00
B. Investointien rahavirta yhteensä	24 374,28	0,00
Rahoituksen rahavirrat		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus muutos	0,00	0,00
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat muutos	0,00	0,00
Osuus- ja osakepääoma, lisäykset	82 400,00	271 600,00
Osuus- ja osakepääoman vähennykset	-111 700,00	-79 500,00
Osingot ja osuuspääoman korot	-166 917,61	-115 165,30
Vuokrasopimusvelat	0,00	0,00
Muut oman pääoman erien lisäykset	0,00	0,00
Muut oman pääoman erien vähennykset	0,00	0,00
C. Rahoituksen rahavirta yhteensä	-196 217,61	76 934,70
Rahavarojen nettomuutos (A+B+C)	1 060 290,68	2 989 539,38

Sulautuneiden pankkien rahavarat	0,00	0,00
Rahavarat tilikauden alussa	4 537 540,06	1 548 000,68
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0,00	0,00
Rahavarat tilikauden lopussa	5 597 830,74	4 537 540,06
Saadut korot	2 557 785,15	1 232 480,56
Maksetut korot	-61 704,50	164 429,23
Tilikauden tulokseen tehdyt oikaisut		
Erät, joihin ei liity maksutapahtumaa ja muut oikaisut		
Saamisten arvonalentumiset	-475 014,62	-103 223,40
Rahoitusinstrumenttien arvon muutokset	-7 520,93	0,00
Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon muutos	0,00	0,00
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	0,00	0,00
Suunnitelman mukaiset poistot	332 686,19	71 380,12
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	0,00	0,00
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	0,00	0,00
Tuloverot	281 232,56	25 411,17
Muut	-179 983,05	-16 281,37
Erät, jotka esitetään muualla kuin liiketoiminnan rahavirrassa		
Myyntitulokset, investointien rahavirtaan kuuluva osuus	0,00	0,00
Osuuspääoman korot	0,00	0,00
Muut palautukset omistaja-asiakkaille	0,00	0,00
Oikaisut yhteensä	-48 599,85	-22 713,48
Rahavarat		
Käteiset varat	141 907,93	136 249,57
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	5 455 922,81	4 401 290,49
Yhteensä	5 597 830,74	4 537 540,06

OSUUSPANKIN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

1.1 YLEISTÄ

Osuuspankki on jäsentensä omistama osuuskuntamuotoinen talletuspankki, joka harjoittaa toimialueellaan paikallista vähittäispankkitoimintaa.

Osuuspankki on osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö OP Osuuskunnan jäsenluottolaitos. OP Osuuskunta toimii koko OP Ryhmän strategisena omistusyhteisönä ja ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä.

Seuraavassa esitetään tilinpäätöksessä sovelletut keskeiset laatimisperiaatteet. Niitä on noudatettu johdonmukaisesti kaikilla esitettävillä tilikausilla, ellei muuta mainita.

1.2 KESKINÄINEN VASTUU JA OP RYHMÄ

Pankki- ja vakuutustoimintaa harjoittava osuuspankkien yhteenliittymä (jäljempänä OP Ryhmä) on osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista sekä talletuspankkien yhteenliittymästä annetuissa laeissa määritelty taloudellinen kokonaisuus, jossa OP Osuuskunta ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Osuuspankki yhdistellään OP Ryhmän tilinpäätökseen. Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä määrätään, että OP Ryhmän tilinpäätös on laadittava keskusyhteisö OP Osuuskunnan ja sen jäsenluottolaitosten tilinpäätösten tai konsernitilinpäätösten yhdistelmänä. OP Osuuskunnalla ja sen jäsenosuuspankeilla ei ole toisiinsa nähden yleisten konsernilaskentaperiaatteiden tarkoittamaa määräysvaltaa, minkä vuoksi OP Ryhmälle on määritelty tekninen emoyhtiö. Yhdistelty tilinpäätös käsittää myös sellaiset yhteisöt, joissa edellä tarkoitetuilla yhteisöillä yhdessä on kirjanpitolaissa tarkoitettu määräysvalta. OP Ryhmän osuuspääoma muodostuu osuuspankkien jäsenten sellaisista osuusmaksuista, joita pankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä lunastamasta.

Jäljennös OP Ryhmän tilinpäätöksestä on saatavissa internet-osoitteesta www.op.fi tai ryhmän toimitiloista käyntiosoitteesta Gebhardinaukio 1, 00510 Helsinki.

1.3 LAATIMISPERUSTA

Osuuspankin tilinpäätös laaditaan ja esitetään luottolaitostoiminnasta annetun lain, valtiovarainministeriön luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöstä, konsernitilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevan asetuksen, kirjanpitolaian ja Finanssivalvonnan rahoitussektorin kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevan määräys- ja ohjekokoelman mukaisesti. Osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö OP Osuuskunta antaa lisäksi ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseksi ja tilinpäätöksen laatimiseksi. Jäljempänä kuvatut tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ovat yhteneväiset kaikille OP Osuuskunnan jäsenosuuspankeille. Kuitenkaan jäsenosuuspankilla ei välttämättä ole kaikkia laatimisperiaatteissa lueteltuja eriä.

1.4 RAHOITUSINSTRUMENTIT

1.4.1 Käyvän arvon määräytyminen

Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla tai jos toimivia markkinoita ei ole, omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevan toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään senhetkistä ostokurssia.

Mikäli markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, niin käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Mikäli arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määrittämisessä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja ne kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan sekä ovat yhdenmukaisia rahoitusinstrumenttien hinnoittelussa käytettävien hyväksytyjen taloudellisten menetelmien kanssa.

Arvostusmenetelminä käytetään viimeaikaisten toteutuneiden markkinatransaktioiden hintoja, diskontattujen rahavirtojen menetelmää, sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käyvän arvon määrittämiseen luotettavasti.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen eri hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritetty:

- täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille, joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuina hinnoista) (taso 2)
- käyvät arvot on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3).

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettu erä on kokonaisuudessaan luokiteltu, on määritetty koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys on arvioitu kyseisen käypään arvoon arvostetun erän suhteen kokonaisuudessaan.

1.4.2 Arvostusmenetelmät

1.4.2.1 Jaksotettu hankintameno

Jaksotettu hankintameno on se määrä, johon rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka on arvostettu alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä, vähennettynä lyhennyksillä, lisättynä tai vähennettynä alkuperäisen määrän ja erääntyvän määrän välisen erotuksen kertyneillä, efektiivisen koron menetelmää käyttäen lasketuilla jaksotuksilla ja, kun on kyse rahoitusvaroista, oikaistuna tappiota koskevalla vähennyserällä.

Efektiivisen koron menetelmää käyttäen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvelan odotettavissa olevana voimassaoloaikana saatavaksi tai suoritettavaksi arvioidut maksut tulevat diskontatuiksi täsmälleen rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräisen kirjanpitoarvon tai rahoitusvelan jaksotetun hankintamenon suuruiseksi. Efektiivistä korkoa laskettaessa rahavirrat arvioidaan ottamalla huomioon rahoitusinstrumentin kaikki sopimusehdot ilman odotettavissa olevia luottotappioita ("ECL"). Laskelma sisältää kaikki sellaiset sopimusosapuolten välillä suoritettavat tai saatavat palkkiot ja korkopisteet, jotka ovat kiinteä osa efektiivistä korkoa, transaktiomenot sekä kaikki muut yli- tai alikurssit. Palkkioita, jotka ovat kiinteä osa rahoitusinstrumentin korkoa, ovat esim. lainan nostoon liittyvät toimisto- ja järjestelypalkkiot, ja ne jaksotetaan rahoitusinstrumentin odotettavissa olevalle juoksuajalle tai lyhyemmälle ajanjaksolle, jos se on asianmukaista. Palkkioita, jotka eivät ole kiinteä osa rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, käsitellään kirjanpitolaian mukaisesti ja näitä ovat esim. lainan hoitoon liittyvät maksut.

Korkotuotot

Korkotuotot on laskettu soveltamalla efektiivistä korkoa rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräiseen kirjanpitoarvoon, paitsi silloin, kun kyseessä ovat rahoitusvarat, jotka eivät ole ostettuja tai alun perin myönnettyjä luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita rahoitusvaroja, mutta joista on myöhemmin tullut luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita rahoitusvaroja koska ne ovat erääntyneet yli 90 päivää (ovat vaiheessa 3). Tällöin näiden rahoitusvarojen korkojen suoriteperusteinen tuloutus loppuu ja muuttuu maksuperusteiseksi.

1.4.2.2 Alkuperäinen kirjaaminen ja arvostaminen

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä arvostetaan rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka käypään arvoon, ja jos kyseessä on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka, siihen lisätään tai siitä vähennetään rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvelan hankkimisesta tai liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat transaktiomenot. Välittömästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen rahoitusvarasta kirjataan odotettavissa olevia luottotappioita koskeva vähennyserä, jos rahoitusvara arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon tai käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta. Tämä aiheuttaa tuloslaskelmaan kirjanpidollisen tappion äskettäin myönnettyistä tai äskettäin ostetuista rahoitusvaroista.

1.4.3 Rahoitusvarojen luokittelu ja myöhempi arvostaminen

Osuuspankki luokittelee rahoitusvarat seuraaviin ryhmiin:

- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat
- Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat
- Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat.

1.4.3.1 Luotot ja saamistodistukset

Luottojen ja saamistodistusten luokittelu ja myöhempi arvostaminen riippuvat seuraavista tekijöistä:

- a) Osuuspankin liiketoimintamallista rahoitusvarojen hallinnoinnissa
- b) rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimukseen perustuvista rahavirtaominaisuuksista.

Näiden tekijöiden perusteella Osuuspankki luokittelee luotot ja saamistodistukset kolmeen seuraavaan arvostusryhmään:

- 1) Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavia rahoitusvaroja pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi, ja jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua. Erän kirjanpitoarvo sisältää odotettavissa olevien luottotappioiden vähennyserän ja korkotuotot kirjataan efektiivisen koron menetelmällä korkotuottoihin.
- 2) Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavia rahoitusvaroja pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoite saavutetaan keräämällä sopimukseen perustuvia rahavirtoja ja myymällä rahoitusvaroja. Lisäksi sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua. Muutokset käyvässä arvossa kirjataan käyvän arvon rahastoon. Arvon alentumisvoitot tai -tappiot sekä valuuttakurssivoitot tai -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Kun rahoitusvaroihin kuuluva erä kirjataan pois taseesta, siirretään käyvän arvon rahastoon kertynyt voitto tai tappio luokittelun muutoksesta johtuvana oikaisuna omasta pääomasta tulosvaikutteiseksi eräksi käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuottoihin. Efektiivisen koron menetelmää käyttäen laskettu korko kirjataan korkotuottoihin.
- 3) Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavia rahoitusvaroja pidetään kaupankäyntitarkoituksessa tai kun rahoitusvara ei täytä jaksotettuun hankintamenuon tai käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavien kriteereitä. Voittot ja tappiot kirjataan arvopaperikaupan nettotuottoihin. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä rahoitusinstrumenteista johtuvat korkotuotot ja -kulut kirjataan arvopaperikaupan nettotuottoihin.

Liiketoimintamalli

Liiketoimintamallilla tarkoitetaan sitä, miten Osuuspankki hallinnoi rahoitusvarojensa rahavirtojen kerryttämiseksi. Osuuspankissa liiketoimintamallin ratkaisee, syntyvätkö rahavirrat pelkästään sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä vai sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä sekä rahavirroista, jotka saadaan myymällä rahoitusvara, vai onko kyseessä kaupankäynti. Kaupankäyntiliiketoimintamalliin kuuluvat rahoitusvarat arvostetaan tulosvaikutteisesti. Liiketoimintamallia arvioidessaan Osuuspankki ottaa huomioon tulevat toimenpiteet liiketoimintamallin tavoitteen saavuttamiseksi. Arviointiin kuuluu aikaisempi kokemus rahavirtojen keräämisestä, kuinka liiketoimintamallin ja

sen mukaisesti hallussa pidettävien rahoitusvarojen tuloksellisuutta arvioidaan ja kuinka siitä raportoidaan yhteisön johtoon kuuluville avainhenkilöille, kuinka riskejä hallitaan ja kuinka liiketoiminnan johtajia palkitaan. Esimerkiksi Osuuspankin myöntämiä asuntoluottoja pidetään hallussa sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi.

Liiketoimintamallin muutos

Liiketoimintamallin muutoksia odotetaan tapahtuvan harvoin sisäisten tai ulkoisten muutosten seurauksena, ja niiden täytyy olla osuuspankin toiminnan kannalta merkittäviä. Liiketoimintamallin muutoksista päättää osuuspankin hallitus. Liiketoimintamalli muuttuu silloin, kun osuuspankki hankkii tai luovuttaa jonkin liiketoiminta-alueen tai lopettaa sen toiminnan. Liiketoimintamallin muutos dokumentoidaan asianmukaisesti osuuspankin toimesta, ja se käsitellään Taloudessa ja Riskienhallinnassa sen kirjanpitovaikutusten selvittämiseksi (ml. vaikutukset tappiota koskevaan vähennyserään). Yhteisön liiketoimintamallin tavoitteen muutos täytyy toteuttaa ennen luokittelun muutospäivää.

Luokittelun muutosta sovelletaan prospektiivisesti luokittelun muutospäivästä eteenpäin. Luokittelun muutospäivä on seuraavan raportointikauden ensimmäinen päivä, jota ennen päätös luokittelun muutoksesta on tehty. Aikaisempia raportointikausia ei oikaista takautuvasti. Osuuspankissa ei ole ollut liiketoimintamallin muutoksia vuosina 2022-2023.

Rahavirtaominaisuudet

Silloin kun Osuuspankin liiketoimintamalli on muu kuin kaupankäynti, Osuuspankki arvioi, ovatko sopimukseen perustuvat rahavirrat yhdenmukaisia perustyyppisen lainanantojärjestelyn kanssa. Perustyyppisessä lainanhoitojärjestelyssä sopimukseen perustuvat rahavirrat ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua ("SPPI"), jossa koron merkittävimmät osatekijät ovat korvaus rahan aika-arvosta, luottoriskistä, lainanantoon liittyvistä riskeistä ja voittomarginaalista. Valtaosa Osuuspankin rahoitusvaroista on perustyyppisiä lainanantojärjestelyjä.

Osuuspankin kaikki henkilöasiakkaille myönnetyt luotot ja osa yritysasiakkaiden luotoista sisältävät mahdollisuuden ennaikaiseen takaisinmaksuun. Ehdot ovat kuitenkin yhdenmukaisia perustyyppisen lainanantojärjestelyn kanssa, koska ennen eräpäivää maksettava määrä vastaa sopimuksen mukaista nimellismäärää ja kertynyttä (mutta maksamatonta) sopimuksen mukaista korkoa, joka voi sisältää lisäkorvauksen sopimuksen ennaikaisesta päättämisestä.

Osuuspankki myöntää yritysasiakkailleen kestävän rahoituksen luottoja, joissa on sovittu yritys kohtaisten kestävyystavoitteiden saavuttamisesta (esim. kasvihuonepäästöjen vähentämisestä), jotka vaikuttavat luoton marginaalin tasoon. Osuuspankki on arvoinut, että tällaisten sopimusten rahavirrat ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua.

Saamistodistusten rahavirtaominaisuudet testataan SPPI-työkalulla, jonka antaman palautteen pohjalta joko hyväksytään tai hylätään SPPI testi. Menetelmä tunnistaa sopimusehdoista useita eri elementtejä, jotka vaikuttavat siihen täytyykö SPPI-määrittäminen.

Silloin kun sopimukseen perustuvat rahavirrat ovat alttiina esim. osakkeiden hintojen tai lainanottajan taloudellisen tuloksen muutoksille, ei kyseessä ole perustyyppinen lainanantojärjestely, ja tällaiset rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Tyypillisesti tällaisia ovat erilaiset rahastosijoitukset, jotka eivät täytä oman pääoman määritelmää IAS 32:n mukaisesti liikkeeseenlaskijan tilinpäätöksessä.

Rahoitusvaroihin sisältyviä kytkettyjä johdannaisia ei eroteta pääsopimuksesta vaan ne huomioidaan sopimukseen perustuvien rahavirtojen kokonaisarvioinnissa.

Jos rahoitusvarojen hallinnoinnissa noudatettua liiketoimintamallia muutetaan, voidaan rahoitusvaroja joutua uudelleenluokittelemaan. Uudelleenluokittelua sovelletaan ei-takautuvasti luokittelun muutospäivästä lähtien. Tällaisia muutoksia odotetaan tapahtuvat hyvin harvoin.

1.4.3.2 Oman pääoman ehtoiset instrumentit

Oman pääoman ehtoiset instrumentit ovat instrumentteja, jotka osoittavat oikeutta osuuteen yhtiön varoista sen kaikkien velkojen vähentämisen jälkeen. Tyypillisesti tällaisia ovat osakesijoitukset.

Oman pääoman ehtoiset instrumentit arvostetaan myöhemmin käypään arvoon tulosvaikutteisesti, paitsi silloin kun Osuuspankki on tehnyt alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä peruuttamattoman valinnan, jonka mukaan tietyt kaupankäyntiliiketoimintaan kuulumattomat sijoitukset oman pääoman ehtoiisiin instrumentteihin, jotka muutoin arvostettaisiin käypään arvoon tulosvaikutteisesti, käsitellään siten, että käyvän arvon myöhemmät muutokset esitetään käyvän arvon rahastossa. Tällaisia sijoituksia ovat osuuspankin strategiset sijoitukset osuuspankkien keskusyhteisö OP Osuuskunnan osuuspääomaan (lisäosuudet ja jäsenosuudet), joiden nimellisarvo vastaa käypää arvoa. Näiden sijoituksista ei muodostu myyntivoittoja tai tappioita. Osuuspääoman korot kirjataan tuottoihin oman pääoman ehtoisista sijoituksista. Maksettavan koron määrä vahvistetaan vuosittain OP Osuuskunnan Osuuskuntakokouksessa. Osingot kaupankäyntitaroituksessa pidettävistä oman pääoman ehtoisista sijoituksista kirjataan myös tuloslaskelman erään tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista.

1.4.3.3 Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttaminen

Maksusuunnitelman muutoksia tehdään normaaliin asiakassuhteen hoitoon kuuluvana toimenpiteenä, mutta myös tilanteissa, joissa asiakkaan maksukyky on heikentynyt. Heikentyneen maksukyvyn takia annettu myönnytys merkitään lainanhoitojoustoksi, joka on tyypillisesti esimerkiksi lyhennysvapaa rajoitetuksi ajaksi. Yleensä näissä tilanteissa lainan sopimukseen perustuvat rahavirrat neuvotellaan uudelleen tai niihin tehdään muutoin muutoksia, eivätkä ne johda kyseisen lainan taseesta pois kirjaamiseen. Tällöin lasketaan lainan bruttokirjanpitoarvo uudelleen ja kirjataan tehdystä muutoksesta aiheutuva voitto tai tappio tuloslaskelmaan korkokatteeseen. Lisäksi lainan luokittelu lainanhoitojoustoksi siirtää lainan vähintään arvonalentumisvaiheeseen 2 ja koko voimassaoloajalta laskettavan odotettavissa olevan luottotappion piiriin vähintään kahdeksi vuodeksi tai sitä pidempään, kunnes asiakkaan maksukyky on tervehtynyt.

Lainanhoitojouston tervehtymisen edellytyksenä on myös, että vähintään kahden vuoden koeajan jälkeen:

- Vähintään puolet saamisen koeajasta asiakas on suorittanut säännöllisiä ja oikea-aikaisia maksuja ja tämän myötä on maksettu huomattava kokonaismäärä pääomasta tai korosta.
- Yksikään asiakkaan vastuista ei ole ollut erääntyneenä yli 30 päivää edellisen kolmen kuukauden aikana.

Maksusuunnitelmien muutosten kehitystä raportoidaan säännöllisesti johdolle asiakkaiden maksukykyä kuvaavana mittarina.

Jos lainaehtoihin tehtävät muutokset ovat merkittäviä tai laina muutoin neuvotellaan uudelleen, Osuuspankki kirjaa alkuperäisen lainan pois taseesta ja kirjaa samalla taseeseen muutetun uuden lainan. Tällöin muutoksen tekemisaikankohda on lainan alkuperäinen kirjaamisaikankohda, kun muutettuun lainaan sovelletaan arvon alentumista koskevia vaatimuksia. Tyypillisesti tämä tarkoittaa, että tappiota koskevan vähennyserän määrä vastaa 12 kuukaudesta odotettavissa olevia luottotappioita. Osuuspankki luokittelee muutoksen syyt ja vakavuusasteet sisäisellä luokituksella, jolla seurataan, onko taseesta pois kirjaamiseen yhteydessä ollut näyttöä siitä, että muutettu laina on alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä luottoriskin johdosta arvoltaan alentunut. Tällöin se kirjataan alun perin myönnettynä luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneena rahoitusvaroihin kuuluvana eränä. Tämä voisi tapahtua esimerkiksi tilanteessa, jossa ongelmalliseen omaisuuserään on tehty huomattava muutos.

Muutoin rahoitusvaroihin kuuluvat erät kirjataan pois taseesta silloin, kun sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaavat olemasta voimassa tai kun Osuuspankki siirtää rahoitusvaroihin kuuluvan erän toiselle osapuolelle ja siirto täyttää taseesta pois kirjaamisen edellytykset.

1.4.4 Arvonalentuminen

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan kaikista jaksotettuun hankintamenoan arvostettavista ja käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavista tase-eristä (muut kuin oman pääoman ehtoiset instrumentit) sekä taseen ulkopuolisista luottositoumuksista ja takaussopimuksista. Odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan jokaisena raportointipäivänä ja ne kuvastavat:

1. vinoutumatonta ja todennäköisyyksillä painotettua rahamäärää, joka määritetään arvioimalla mahdollisten tulevien vaihtelualue;
2. rahan aika-arvoa ja
3. järkevää ja perusteltavissa olevaa informaatiota, joka on raportointipäivänä saatavissa ilman kohtuuttomia kustannuksia tai ponnisteluja ja joka koskee toteutuneita tapahtumia, vallitsevia olosuhteita ja ennusteita tulevista taloudellisista olosuhteista.

1.4.4.1 Sopimusten luokittelu kolmeen arvonalentumisvaiheeseen

Sopimukset luokitellaan kolmeen eri vaiheeseen. Eri vaiheet kuvastavat luoton laadun heikkenemistä alkuperäisen kirjaamisen jälkeen.

- Vaihe 1: sopimukset, joiden luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi alkuperäisestä ja joille lasketaan 12 kuukauden ECL.
- Vaihe 2: sopimukset, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi alkuperäisestä ja joille lasketaan koko voimassaoloajan ECL.
- Vaihe 3: Järjestämättömät sopimukset, joille lasketaan myös koko voimassaoloajan ECL.

Maksukyvyttömyyden (default) määritelmä

Osuuspankissa sovelletaan IFRS 9 -standardin mukaisessa laskennassa samaa maksukyvyttömyyden määritelmää kuin sisäisissä luottoriskimalleissa. Maksukyvyttömyyttä arvioidaan Osuuspankin sisäisellä maksukäyttämiseen perustuvalla luokittelujärjestelmällä. Henkilöasiakkaissa maksukyvyttömyyden määritelmää sovelletaan sopimuskohtaisesti, kun taas yritysasiakkaissa tarkastellaan asiakaskokonaisuutta. Asiakas luokitellaan maksukyvyttömäksi, kun asiakkaan takaisinmaksua pidetään epätodennäköisenä, esimerkiksi kun asiakkaalla on julkinen maksuhäiriö tai sille on myönnetty lainanhoitojousto, jossa lainan nykyarvo pienenee enemmän kuin 1 prosenttia. Maksukyvyttömyys laajenee henkilöasiakkaissa maksukyvyttömän velallisen kaikkiin luottovelvoitteisiin, kun merkittävä osa (20 prosenttia) henkilöasiakkaan vastuista on maksukyvyttömiä. Lisäksi sopimus on maksukyvytön viimeistään silloin, kun rahoitusvaroihin kuuluvaan erään liittyvä maksu on viivästynyt yli 90 päivää.

Asiakkaan maksukyvyttömyys päättyy, kun se ei enää täytä maksukyvyttömyyden määritelmää ja sen jälkeinen 6–12 kuukauden koeaika on päättynyt.

Maksukyvyttömyyden määritelmä perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen EU N:o 575/2013 (CRR) artiklaan 178 sekä Euroopan pankkiviranomaisen (EBA) ohjeistukseen maksukyvyttömyyden määritelmän soveltamisesta EBA/GL/2016/07 ja EBA/RTS/2016/06).

Järjestämättömän (non-performing) vastuun määritelmä

Järjestämättömän vastuun määritelmä sisältää aiemmin käytetyn maksukyvyttömyyden määritelmän mukaisten vastuiden lisäksi järjestämättömien lainanhoitojoustollisten saamisten koeajat, ennen kuin ne voidaan luokitella terveiksi (performing). Järjestämätön vastuu määritellään Vakavaraisuusasetuksen (EU) N:o 575/2013 47a artiklan mukaisesti. Osuuspankki käyttää järjestämätöntä vastuuta arvonalentumisvaiheen 3 luokittelun kriteerinä.

Lisäksi sopimukset, jotka on alun perin myönnetty arvoltaan alentuneina, ovat aina koko voimassaoloajan odotetun tappion laskennan piirissä (POCI).

Luottoriskin merkittävä lisääntyminen

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan sopimuskohtaisesti joko 12 kuukaudelle tai koko voimassaoloajalle riippuen siitä, onko instrumentin luottoriski lisääntynyt raportointipäivänä merkittävästi alkuperäisestä. Luottoriskin merkittävää lisääntymistä arvioidaan sopimuskohtaisesti sekä laadullisilla että määrällisillä kriteereillä. Lainanhoitojoustoa ja siihen rinnastettavaa kovenattirikkomusta pidetään laadullisena kriteerinä luottoriskin merkittävästä lisääntymisestä ja siten siirroille arvonalentumisvaiheeseen 2. Samoin ennakkovaroitusjärjestelmän tuottamaa tarkkailulistamerkintää sekä annualisoidun PD:n yli kolminkertaista kasvua alkuperäisestä pidetään kriteereinä luottoriskin merkittävästä lisääntymisestä. Annualisoidun PD:n pitää olla kuitenkin yli 0,3 prosenttia, joten tässä sovelletaan IFRS 9 –standardin sallimaa ns. alhaisen luottoriskin olettaa.

Osuuspankki on sisällyttänyt suhteellisia ja absoluuttisia kynnysarvoja luottoriskin merkittävän luottoriskin määrällisen lisääntymisen määrittämiseen ottaen huomioon kaikki olennainen ja perusteltavissa oleva informaatio.

Määrällinen muutos arvioidaan koko voimassaoloajan PD lukujen (PD-käyrä) suhteellisen muutoksen perusteella. Alkuperäinen koko voimassaoloajan PD-käyrä lasketaan luoton myöntöhetkellä huomioiden makroekonomiset tekijät. Seuraavaksi määritellään luonnollinen hyväksyttävä vaihteluväli sille, milloin luottoriskin ei katsota lisääntyneen merkittävästi lainan jäljellä olevan maturiteetin aikana. Hyväksyttävä vaihteluväli on mallinnettu erikseen henkilö-yrityksiä varten. Tuloksena saadaan ns. kynnysarvokäyrä, johon kunakin raportointipäivänä verrataan sen hetkistä jäljellä olevaa koko voimassaoloajan PD-käyrää; jos kynnysarvo ylittyy, luottoriski on kasvanut merkittävästi ja luotosta kirjataan koko luoton juoksuajalle laskettu luottotappio. Tämän suhteellisen muutoksen rajan lisäksi edellytetään, että luottoluokassa on tapahtunut heikennys alkuperäisestä, jotta siirtyminen koko voimassaoloajan ECL - lasketaan ei tapahdu vain ajan kulumisen perusteella. Lisäksi heikoimpiin luottoluokkiin (E+, E, E-, 9,0, 9,5 ja 10,0) sovelletaan absoluuttista luottoluokan rajaa.

Edellä mainittujen kriteerien lisäksi rahoitusvaroihin kuuluvaan erään liittyvä luottoriski on lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen, jos sopimukseen perustuvat maksut ovat viivästyneet yli 30 päivää.

Osuuspankki seuraa säännöllisesti, miten tehokkaasti edellä mainitut kriteerit havaitsevat luottoriskin merkittävän lisääntymisen ennen kuin sopimukseen perustuvat maksut ovat erääntyneet yli 30 päivää, ja että sopimukset eivät yleensä siirry arvonalentumisvaiheesta 1 suoraan arvonalentumisvaiheeseen 3, ja tekee suhteellisen muutoksen laskutapaan tarvittavat kalibroinnit.

1.4.4.2 Laskentamenetelmät

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan pääosin järjestelmäperusteisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyys/tappio-osuus -menetelmällä (PD/LGD-menetelmä) sopimuskohtaisesti kaikille henkilö- ja yritysasiakkaiden vastuille. Tämän lisäksi suurimmille tarkkailulistalla ja R-ratingmallin piirissä oleville yritys vastuille, joiden vastuut ovat lähtökohtaisesti päätyneet ECL-laskennan vaiheeseen 2 tai 3 käytetään asiantuntija-arvioon perustuvaa kassavirtaperusteista ECL laskentamenetelmää.

1.4.4.2.1 PD/LGD – menetelmä

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan käyttäen mallinnettuja riskiparametreja ja kaavalla probability of default (PD) x loss given default (LGD) x exposure at default (EAD) kaikille portfolioille sopimuskohtaisesti, ja ne kuvastavat odotuksia tulevista luottotappioista raportointipäivänä. PD kuvaa maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä yllä kuvatus maksukyvyttömyyden määritelmän mukaisesti. LGD kuvaa tappio-osuutta maksukyvyttömyyshetkellä, ja siihen vaikuttaa mm. vakuuksien ja erilaisten takauksien määrä ja tyyppi. EAD kuvaa vastuun määrää maksukyvyttömyyshetkellä sisältäen taseessa olevan vastuun (pääoman ja kertyneen koron) sekä odotetun käytön taseen ulkopuolisista eristä maksukyvyttömyyshetkellä.

ECL-laskenta perustuu kolmeen eri skenaarioon. Riskiparametrit PD, LGD ja EAD lasketaan vuosikohtaisesti kussakin skenaariossa. Vuosittaiset ECL-luvut diskontataan raportointipäivään, ja eri skenaarioiden luvuista lasketaan todennäköisyyksillä painotettu ECL. Diskonttaustekijänä käytetään sopimuksen efektiivistä korkoa tai sen arviota. Sopimuksen jäljellä oleva maturiteetti on rajoitettu laskennassa maksimissaan 30 vuoteen.

Sopimuksen koko voimassaoloajan maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (lifetime PD) mallit on tehty erikseen henkilöasiakkaille ja yritysasiakkaille. PD-malleihin vaikuttaa keskeisesti sopimuksen luottoluokka, luoton ikä (henkilöasiakkaat) sekä mallin alasegmentti, joka määräytyy yritysasiakkaille luokittelumallin perusteella ja henkilöasiakkaille tuotetyypin perusteella. Lisäksi PD-estimaatit ovat riippuvaisia makrotaloudellisista tekijöistä ja niiden ennusteista kussakin skenaariossa. Yritysvastuiden lifetime PD-mallissa makrotaloudelliset selittävät tekijät on käytetty BKT:n muutosta ja reaalikorkoa. Henkilöasiakkaiden lifetime PD- mallissa makrotaloudelliset tekijät on jaettu tarkemmin segmentteittäin ja esimerkiksi asuntoluotoissa käytetään BKT:n muutosta ja Euribor 12 kk korkoa, josta on poistettu BKT:n ja inflaation vaikutus, ja valmiusluotoissa BKT:n muutosta ja Euribor 3 kk reaalikorkoa.

Sopimuksen koko voimassaoloajan tappio-osuusmalli (lifetime LGD) koostuu kolmesta komponentista: 1) maksukyvyttömyystilasta toipumisen todennäköisyydestä, 2) vakuudellisesta palautusosuudesta ja 3) vakuudettomasta palautusosuudesta. Eri komponenttien arvot riippuvat keskeisesti tuotetypistä, toimialasta (yritykset), vakuustyyppistä ja ajasta, kuinka kauan sopimus on ollut maksukyvyttömänä.

Sopimuksen koko voimassaoloajan tappio-osuusmalli (lifetime LGD) koostuu kolmesta komponentista:

- 1) maksukyvyttömyystilan toipumistodennäköisyydestä,
- 2) vakuudellisesta palautusosuudesta ja
- 3) vakuudettomasta palautusosuudesta

Henkilöasiakasvastuilla maksukyvyttömyyden toipumistodennäköisyys on estimoitu tuoteluokkatasolla, kun taas yritysasiakasvastuiden osalta estimaatit ovat toimialakohtaisia. Vakuudellinen palautusosuus kuvaa kuinka paljon vakuuksista saatavat kassavirrat kattavat jäljellä olevasta vastuun määrästä. Vakuudellinen palautusosuus lasketaan vakuuksien markkina-arvon aliarvostuksen (ns. "haircut") avulla. Markkina-arvon aliarvostukset on estimoitu vertaamalla vakuuslajeittain vakuuksien realisointihintoja suhteessa vakuuksien käypiin arvoihin huomioiden lisäksi vakuuden haltuunotosta ja myymisestä aiheutuvat suorat kulut. Lopuksi markkina-arvon aliarvostusestimaatteihin on lisätty varovaisuusmarginaali vakuusdataan ja estimointiin liittyvien epävarmuuksien vuoksi. Vakuudeton palautusosuus kuvaa kassavirtoja, jotka on estimoitu tuoteluokkatasolla jäljellä olevalle vastuumäärälle, jota vakuudellinen palautusosuus ei kata.

Makrotaloudelliset tekijät ja niiden ennusteet vaikuttavat kahteen ensimmäiseen komponenttiin.

Sopimuksen koko voimassaoloajan vastuu maksukyvyttömyyshetkellä (lifetime EAD) perustuu tuotetypistä riippuen sopimuksen mukaisiin kassavirtoihin, odotettuun käyttöasteeseen, ennaikaisen takaisinmaksun todennäköisyyteen ja maturiteettimalliin.

Sopimuksen voimassaoloajan määrittäminen

Sopimuksen voimassaoloaika on velkakirjalainoilla sopimuksen mukainen maturiteetti, joka ottaa huomioon maksusuunnitelman mukaiset lainan lyhennykset. Ennaikaisen takaisinmaksun mallia sovelletaan vakuudellisiin velkakirjalainoihin (pl. maksukyvyttömät) mutta se ei lyhennä sopimuksen maturiteettia vaan se huomioidaan osana sopimuksen EAD:tä.

Valmiusluotot ovat toistaiseksi voimassa olevia sopimuksia ja niille on mallinnettu odotettu maturiteetti. Mallinnettu maturiteetti riippuu tuotetypistä ja luottoluokasta ja se on keskimäärin noin 13 vuotta.

Luottolupauksille, pankkitakauksille ja valmiusluotoille huomioidaan vaiheessa 3 maksukyvyttömyyden jälkeiset lisänostot CCF-kertoimella.

Tulevaisuuteen suuntautuva informaatio

Laskentamalliin sisällytetään tulevaisuuteen suuntautuvaa informaatiota ja makroekonomisia skenaarioita. OP Ryhmän ekonomistit päivittävät makroekonomiset skenaariot neljännesvuosittain, ja ne ovat samoja, joita muutoinkin käytetään OP Ryhmän taloudellisessa suunnittelussa. Makrotaloudelliset ennusteet kattavat 2–3 vuotta taloudellisten skenaarioiden perusurasta. Tämän jälkeen skenaario konvergoituu kohti talouden pitkän aikavälin tasapainoa. Pitkän aikavälin tasapainossa BKT ja osa muista muuttujista lasketaan tuotantofunktiomenetelmällä. Vaihtoehtoiset skenaariot perusuran ympärillä määritellään käyttämällä vektoriautoregressiivistä mallia, jossa muuttujien yhteistodennäköisyysjakaumasta ratkaistaan kunkin muuttujan urat halutuilla todennäköisyyksillä. Muuttujien todennäköisyysjakauma perustuu historiassa havaittuihin taloudellisiin sokkeihin ja muuttujien välisiin korrelaatioihin. Vaihtoehtoisia skenaarioita määriteltäessä huomioidaan myös OP Ryhmän talousennusteen ennustevirheet. Käytettäviä skenaarioita on kolme: perus, vahva ja heikko. Käytetyt makroekonomiset tekijät ovat: BKT:n kasvu, työttömyysaste, investointien kasvu, inflaatio, ansiotason muutos, 12 kk Euribor -korko ja 3 kk Euribor -reaalikorko. Lisäksi asuntojen hintaindeksiä käytetään LGD-malleissa.

Makroekonomisten ennusteiden laatiminen ja niiden heijastaminen tulevaisuuteen aina 30 vuoteen saakka sisältää suuren määrän epävarmuutta, ja siten toteutuneet tulokset voivat merkittävästi poiketa ennustetusta. Osuuspankki on analysoinut, että ECL-laskennassa käytettävien riskiparametrien komponenttien ja makroekonomisten tekijöiden muutoksen suhde ei ole lineaarinen. Näin ollen makroekonomiset ennusteet edustavat Osuuspankin parasta näkemystä mahdollisista skenaarioista ja lopputulemista.

1.4.4.2 Asiakaskohtainen asiantuntija-arvioon perustuva kassavirtaperusteinen ECL menetelmä

Asiantuntija ECL -testausmenetelmällä arvioitavien asiakkaiden kohdejoukkona on tarkkailulistalla R-ratingmallin piirissä olevat yritysastapuolet, joiden vastuut ovat lähtökohtaisesti päätyneet ECL-laskennan vaiheeseen 2 tai 3. Asiantuntija-arvio laaditaan rating- tai luottopäätöksen yhteydessä.

Laskennassa hyödynnettävä eteenpäin katsova informaatio on osa luottoanalytiikan laatimaa yrityksen luottokelpoisuusarviota ja ratingsesitystä, jossa otetaan kantaa liiketoiminnan, markkinoiden, kilpailutilanteen sekä ennustetun kassavirran kehitykseen. Laskennassa otetaan huomioon myös makrotaloudellisten muuttujien vaikutusta kuvaavat skenaariot (vahva, perus ja heikko) ja niiden perusteella lasketaan asiakkaan painotettu odotettu luottotappio. Skenaarioiden määrittelyssä hyödynnetään PD/LGD mallissa käytettyjä skenaarioita.

Kun asiakaskohtaisessa asiantuntija-arvioon perustuvassa ECL laskennan piirissä oleva asiakas ei enää täytä maksukyvyttömyyden kriteereitä ja se on ratingprosessin yhteydessä tunnistettu ja luokiteltu ”terveeksi” vastapuoleksi, se poistuu tämän menetelmän piiristä ja palautuu normaalin PD/LGD mallin mukaiseen odotetun luottotappion laskennan piiriin.

1.4.4.3 Saamistodistusten arvonalentuminen

Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavien saamistodistusten odotettu tappio kirjataan tulosvaikutteisesti ja vähentämään käyvän arvon rahastoa.

Osuuspankki käyttää saamistodistusten odotetun tappion laskennassa luottoluokitustietoihin pohjautuvaa mallia.

Mallissa haetaan ostoerille sekä hankintahetken että raportointihetken luottoluokitukset ja konvertoidaan ne PD-luvuiksi. Ensisijaisesti käytetään ulkoisten luottoluokitusten keskiarvoja, toissijaisesti sisäistä luottoluokitusta mikäli ulkoisia luokituksia ei ole.

PD:t vastaavat historiallisia toteutuneita maksukyvyttömyyksiä luottoluokitusluokittain kullekin luottoluokitusluokittain kullekin aikavälille luottoluokituksen antohetkestä. Historiadata, johon määritetty vastaavuus pohjautuu, on kattava ja pitkälti aikaväliä. LGD:t vastaavat myös tutkittuja historiallisia toteumia sijoitus/vakuuslajeittain (senioriteetti, covered bond-status) eikä niitä erikseen arvioida liikkeeseenlaskija -tai sijoituskohtaisesti. Koska ulkoiset luottoluokitukset mittaavat PD:n sijaan kokonaisluottoriskiä (ECL), vaikuttaa niiden tapauksessa LGD ainoastaan ECL:n jakautumiseen PD - ja LGD-komponenttien välillä.

1.4.4.3.1 Saamistodistusten luokittelu arvonalentumisvaiheisiin

Vaiheeseen 2 siirretään sellaiset sijoitukset, joiden yhden vuoden PD on kaksinkertaistunut siten että prosenttiyksiköissä muutos on vähintään 0,2 prosenttia, sijoitukseen on myönnetty lainanhoitojousto tai sen maksut ovat yli 30 päivää erääntyneet. Vaiheeseen 3 luokitellaan maksukyvyttömyyden liikkeeseenlaskijaan liittyvät sijoitukset, jos sen maksut ovat erääntyneet yli 90 päivää tai jos asiakas on ongelma-asiakas.

1.4.4.4 Taseen ulkopuolisten erien arvonalentuminen

Useisiin Osuuspankin tarjoamiin tuotteisiin kuuluu vakiona tai jossain elinkaaren vaiheessa nostovara, limiitti tai muu taseen ulkopuolinen luottositoumus. Esimerkiksi luotollisiin tileihin, sisältyy sekä laina että sitoutuminen nostamattomaan osuuteen. Lisäksi Osuuspankki on myyjäosapuolena erilaisissa takauksissa kuten rahoitustakauksissa sekä muissa kaupallisissa tai viranomais- tai takauksissa, joihin kaikkiin sovelletaan IFRS 9 -standardin arvonalentumisen sääntöjä. Luottositoumusten ja takauksien osalta alkuperäisen kirjaamisen katsotaan arvonalentumista koskevia vaatimuksia sovellettaessa tapahtuneen päivänä, jona Osuuspankki tulee peruuttamattoman sitoumuksen osapuoli. Näin ollen odotetun tappion laskennassa huomioidaan vain Osuuspankkia sitovat erät.

Näille erille lasketaan odotettu tappio samoilla periaatteilla kuin luotoille. Samoin luottoriskin merkittävää lisääntymistä arvioidaan samoin perustein. Tällaisille tuotteille mallinnetaan EAD, joka ennustaa vastuiden määrää maksukyvyyttömyshetkellä. Se sisältää sekä käyttöasteen että luottovasta-arvokertoimen. Lisäksi toistaiseksi voimassa oleville sopimuksille sovelletaan maturiteettimallia. Mallissa huomioidaan tilanteet, jossa Osuuspankilla on sopimukseen perustuva mahdollisuus vaatia takaisinmaksua ja peruuttaa nostamatonta osuutta koskeva sitoumus, mutta se ei rajoita altistumista luottotappioille sopimuksen mukaisena irtisanomaisena.

1.4.4.5 Odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaaminen

Pääsääntöisesti odotettavissa olevia luottotappioita varten kirjataan tappiota koskeva vähennyserä lainan kirjanpitoarvon vähennykseksi erilliselle tilille. Kun on kyse luottositoumuksista ja takaussopimuksista, tappiota koskeva vähennyserä kirjataan varaukseksi. Niihin tuotteisiin, joihin sisältyy sekä lainasaaminen (ts. rahoitusvaroihin kuuluva erä) että sitoumus nostamattomaan osuuteen (ts. luottositoumus), eikä Osuuspankilla ole mahdollista yksilöidä nostamatonta osuutta koskevaan sitoumukseen liittyviä odotettavissa olevia luottotappioita erillään rahoitusvaroja koskevasta komponentista, luottositoumukseen liittyvät odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan yhdessä rahoitusvaroihin kuuluvan erän tappiota koskevan vähennyserän kanssa.

1.4.4.6 Johdon harkintaan perustuvat arvonalentumisen lisävaraukset ("management overlay")

Osuuspankki voi tehdä tilanteissa, joissa jokin ulkopuolinen tekijä muuttuu erittäin nopeasti (esimerkiksi maailmanlaajuisissa kriiseissä, kuten pandemia tai sota tai Euribor korkojen nousu) johdon arvioon perustuvan ECL-varauksen. Varaus on tilapäinen ja voimassa niin kauan, kunnes ECL-laskennassa käytettävät riskiparametrit on päivitetty kuvaamaan muuttunutta tilannetta. Toistaiseksi Osuuspankissa on käytetty vain ECL:n määrään kohdistuvia ns. post-model management overlayä. Osuuspankissa voidaan kuitenkin tehdä myös ns. in-model management overlayä eli esim. PD riskiparametriin. Tehtyihin johdon harkintaan perustuviin arvonalentumisen lisävarauksiin sovelletaan tiukkoja seurantakriteerejä ja niistä raportoidaan ylimmälle johdolle neljännesvuosittain.

1.4.4.7 Lopullisen luottotappion kirjaaminen

Lopullisen luottotappion kirjaaminen on taseesta pois kirjaamiseen johtava tapahtuma. Silloin kun rahoitusvaroihin kuuluvaa erää ei voida kohtuudella odottaa saavan perityksi kokonaan tai osaksi, kirjataan lopullinen luottotappio pienentämään suoraan rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräistä kirjanpitoarvoa.

Laina kirjataan pois taseesta, kun vakuudet on realisoitu tai kun konkurssipesän loppukokous on pidetty, tai kun pesänhoitajalta on saatu ilmoitus, ettei jako-osuutta tule, velkajärjestely tai yrityssaneeraus on päättynyt tai kun perintä on lopetettu. Osuuspankissa kirjataan kertymättä jäävä osuus osaluottotappiona jo siinä vaiheessa, kun velkajärjestelyn tai yrityssaneerauksen maksuohjelma on vahvistettu, luotossa ei ole muita osallisia eikä realisoitavaa omaisuutta. Taseesta pois kirjaamisen jälkeen saadut suoritukset kirjataan saamisten arvonalentumisten oikaisuuksi.

1.4.5 Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisistä varoista ja vaadittaessa maksettavista saamisista luottolaitoksilta.

1.4.6 Rahoitusvelkojen luokittelu ja myöhempi arvostaminen

Rahoitusvelkoja ovat talletukset ja muut velat luottolaitoksille ja asiakkaille sekä liikkeeseen lasketut velkakirjat ja muut rahoitusvelat.

Rahoitusvelat luokitellaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä käyttäen lukuun ottamatta johdannaisvelkoja, jotka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaupankäyntivelkoihin luokitellaan myös velvoitteet toimittaa vastapuolelle arvopapereita, jotka on myyty, mutta jotka eivät ole omistuksessa myyntihetkellä (lyhyeksi myynti).

Osuuspankki ei ole alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä nimenomaisesti luokitellut rahoitusvelkoja käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi.

Rahoitusvelat (tai rahoitusvelan osa) poistetaan taseesta silloin, kun velka on lakannut olemasta olemassa – toisin sanoen, kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

Jos Osuuspankki vaihtaa rahoitusvelkoja alkuperäisten lainanantajien kanssa ja jos niiden ehdot poikkeavat huomattavasti toisistaan, vaihtoa on käsiteltävä alkuperäisen rahoitusvelan kuoletuksena. Tällöin syntyneet menot tai palkkiot kirjataan osana kuolettamisesta johtuvaa voittoa tai tappiota. Jos vaihtoa tai muutosta ei käsitellä kirjanpidossa kuoletuksena, lasketaan muutetun rahoitusvelan jaksotettu hankintameno uudelleen diskonttaamalla muutetut sopimusperusteiset rahavirrat käyttämällä alkuperäistä efektiivistä korkokantaa. Rahoitusvelan jaksotetun hankintamenon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti. Syntyneillä menoilla tai palkkioilla oikaistaan velan kirjanpitoarvoa, ja ne kirjataan kuluiksi ehdoiltaan muuttuneen velan jäljellä olevana juoksuaikana. Osuuspankki ei ole tehnyt rahoitusvelkojen vaihtoja olemassa oleviin rahoitusvelkoihin.

Osuuspankki voi osallistua OP-Asuntoluottopankki Oyj:n väliluottomalliin, jossa osuuspankki saa rahoitusvelkoihin merkittävän väliluoton OP-Asuntoluottopankki Oyj:ltä, kun osuuspankin taseessa olevia asuntovakuudellisia luottoja merkitään OP-Asuntoluottopankki Oyj:n joukkovelkakirjalainojen vakuudeksi.

1.4.7 Pitkäaikaissäätämissopimukset

Osuuspankit, jotka tarjoavat PS-palveluja, vastaanottavat asiakkaan suorittamat maksut tarkoitusta varten avatulle talletussuojan piiriin kuuluvalle säästämistilille. Jos säästövarat jätetään säästämistilille tai sijoitetaan osuuspankin tarjoamalle muulle talletustilille, merkitään säästövarat pankin taseessa talletusvelkoihin. Jos säästövarat sijoitetaan sopimuksen mukaisesti muihin sijoituskohteisiin, kirjataan sijoitetut varat pois säästämistililtä ja pankki kirjaa ne taseen ulkopuoliseen säästämissopimuskohtaiseen reskontraan.

Säästövarojen sijoittamisesta saadut korot, osingot ja muut tuotot sekä sijoituskohteiden ja niihin liittyvien oikeuksien luovutuksesta ja pääoman takaisinmaksusta kertyvät varat kirjataan taseessa olevalle säästämistilille, jollei varoja välittömästi sijoiteta uudelleen. Säästämissopimuksen mukaiset kulut ja palkkiot kirjataan tulosvaikutteisesti säästämistiliä veloittaen.

1.4.8 Johdannaissopimukset ja suojaustoimet

Osuuspankki voi tehdä johdannaissopimuksia suojaustarkoituksessa joko taloudellisina suojina tai kirjanpidollisen suojauslaskennan säännöin. Merkittävin markkinariski on korkotuloriski, joka aiheutuu luotonannon ja talletusvarainhankinnan toisistaan poikkeavista korkosidonnaisuuksista tai korontarkistusajankohdista. Tästä syntyvää korkoriskiä hallitaan OP Ryhmän keskuspankkisijoitus- ja rahoitustuotteilla, OP-Asuntoluottopankin väliluoton korkosidonnaisuusvalinnoilla sekä ryhmän käytössä olevilla korkoriskin johdannaissuojausmalleilla. Osuuspankin rahoitustaseen korkoriskiä hallitaan korkoriskin valvontarajan ja pankin itselleen määrittämän korkoriskilimitin puitteissa. Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi sekä pankin riskiasema on kuvattu tarkemmin toimintakertomuksen Riskienhallinta-kappaleessa.

Suojauksessa voidaan käyttää koronvaihtosopimuksia ja korko-optioita. Johdannaisten nimellisarvot ja käyvät arvot on esitetty liitteessä Johdannaissopimukset.

Osuuspankilla ei ole johdannaissopimuksia, joiden vastapuoli olisi osuuspankkien yhteenliittymän (eli OP Ryhmän) ulkopuolinen yhtiö. Sopimusvastapuolena on aina OP Yrityspankki Oyj. Jos OP Yrityspankki olisi maksukyvytön, niin silloin osuuspankkien yhteenliittymän muut yhtiöt takaisivat OP Yrityspankin vastuut.

Johdannaissopimukset kirjataan alun perin käypään arvoon ja sen jälkeen ne arvostetaan käypään arvoon. Tästä syntyvän voiton tai tappion kirjaaminen riippuu siitä, onko johdannainen määritelty suojaustarkoitukseen ja minkä luonteista erää se suojaa.

Johdannaissopimuksista taseeseen merkityt positiiviset arvonmuutokset kirjataan taseen vastaavaa -puolen erään Johdannaissopimukset ja negatiiviset taseen vastattavaa -puolen erään Johdannaissopimukset. Koronvaihtosopimusten

vaihdettavat korot jaksotetaan ajan kulumisen perusteella taseen siirtosaamisiin ja siirtovelkoihin sekä vastaerät nettona tuloslaskelman korkoihin.

OP Ryhmässä on viitekorkotyöryhmä, jonka tehtävänä on seurata viitekorkojen uudistusprosessin etenemistä ja vaikutuksia OP Ryhmälle sekä raportoida kehityksestä johdolle säännöllisesti. OP Ryhmässä on tehty vertailuarvoasetuksen edellyttämä jatkuvuussuunnitelma, jossa määritellään varakorko sopimuksille, jos nyt käytettäviä viitekorkoja ei olisi enää saatavilla, ja jossa tunnistetaan olemassa olevat sopimusehdot tuotteittain ja arvioidaan vaikutuksia liiketoiminnan eri osiin. OP Ryhmä ottaa käyttöön uudistettuja viitekorkoja markkinakäytännön mukaan uusissa sopimuksissa. Vanhan sopimuskannan osalta muutokset toteutetaan ottamalla käyttöön markkinoilla sovellettavia käytäntöjä IBOR-korkojen korvaamiselle.

Euriborin määrätymismenetelmää on uudistettu ja sitä säätelee EU:n Vertailuarvoasetus. European Securities and Market Authority (ESMA) on toiminut Euriborin valvojana vuoden 2022 alusta lähtien. OP Ryhmä odottaa, että Euribor tulee pysymään viitekorkona myös tulevaisuudessa, koska Euribor-paneelia on saatu vahvistettua. Euribor-korkoa hallinnoiva EMMI (European Money Market Institute) on alkanut julkaista Q4/2022 aikana €STR-johdannaismarkkinoilta lasketun eteenpäin katsovaa EFTERM-viitekorkoa (Euro forward-looking term rate) käytettäväksi Euriborin varakorkona. Eonia-korko (Euro Over Night Index Average) lakkasi 3.1.2022 ja sen korvasi EKP:n julkaisema euromääräisten markkinoiden lyhyt korko (€STR).

Viitekorkouudistus ei ole vaikuttanut osuuspankin käyttämiin johdannaisiin ja suojausten odotetaan edelleen olevan prospektiivisesti tehokkaita ja suojaussuhteen tehokkuus voidaan edelleen laskea luotettavasti.

1.4.8.1 Taloudelliset suojat

Taloudellisessa suojaamisessa suojataan tiettyä tase-erää, positiota tai kassavirtaa tulevaisuuden arvonmuutoksia vastaan sovellettavan riskienhallintastrategian mukaisesti. Koska suojauksen tehokkuutta ei ole tarkoituksenmukaista todentaa suojauslaskennan säännöillä, suojaustapaa kutsutaan muutoin suojaavaksi. Taloudellisessa suojauksessa johdannaisopimuksen käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan arvopaperikaupan nettotuottoihin.

1.4.8.2 Suojauslaskenta

Soveltamalla suojauslaskentaa korkoriskiä suojaaviin johdannaisiin eliminoidaan johdannaisista muutoin aiheutuvaa tulosvolatiliteettia.

Osuuspankissa on laadittu suojauslaskennassa käytettävät menetelmät ja sisäiset periaatteet, joiden mukaisesti rahoitusinstrumentti voidaan määritellä suojaavaksi. Suojausperiaatteiden mukaisesti Osuuspankissa voidaan suojautua korkoriskiltä soveltamalla käyvän arvon tai rahavirran suojausta. Käyvän arvon suojauksella suojaudutaan suojattavan kohteen käyvän arvon muutoksilta ja rahavirran suojauksella suojaudutaan tulevien rahavirtojen vaihtelulta. Osuuspankin suojausstrategian mukaisia toimenpiteitä toteutetaan ja ylläpidetään keskitetysti OP Ryhmässä. Suojaavien ja suojattavien instrumenttien välinen yhteys dokumentoidaan määrämuotoisesti suojauksen alussa. Dokumentaatio sisältää tiedot riskienhallinnan periaatteista, suojausstrategiasta ja menetelmistä, joilla suojauksen tehokkuus osoitetaan. Sopimuksia käsitellään suojauslaskennan sääntöjen mukaisesti kirjanpidossa, mikäli IAS 39:n edellyttämä suojausinstrumentin ja siihen liittyvän suojauskohteen välinen suojaussuhde täyttävät standardin kriteerit.

Suojauslaskenta tarkoittaa tehokkaaksi todennetun suojaussuhteen kirjanpidollista laskentakäytäntöä, jossa suojaavan instrumentin käyvän arvon muutokset kumoavat suojatun kohteen käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset kokonaan tai osittain.

Suojauslaskenta lopetetaan ei-takautuvasti, jos suojausinstrumentti erääntyy, myydään, sopimus puretaan tai toteutetaan tai suojaus ei enää täytä suojauslaskennan soveltamisen kriteereitä tai suojauksen määrittäminen perutaan. Tässä yhteydessä suojausinstrumentin korvaaminen tai jatkaminen toisella suojausinstrumentilla ei ole erääntymistä tai purkamista, jos tällainen korvaaminen tai jatkaminen on osa yhteisön dokumentoitua suojausstrategiaa.

Osuuspankeilla voi olla suojauslaskennan piirissä sekä rahoitusvaroja että rahoitusvelkoja, kuten lainat ja saamiset – ryhmään sisältyvä yksittäinen luotto tai luottokanta, käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattava saamistodistus sekä muiden rahoitusvelkojen yksilöity määräaikaistalletuserä tai liikkeeseen laskettu emissio.

Osuuspankki käyttää IFRS 9:n mukaista poikkeusta jatkaa IAS 39:n standardin soveltamista suojauslaskentaan sekä EU carve-out version soveltamista korkoriskin portfoliosuojakseen. Suojauksen tehokkuus osoitetaan suojauksen tehoketkellä ja suojausperiodin aikana vertailemalla suojaavan instrumentin ja suojattavan erän käypien arvojen tai rahavirtojen muutoksia keskenään. Suojaus katsotaan tehokkaaksi, kun suojaavan instrumentin käyvän arvon tai rahavirtojen muutos eliminoi suojauksen kohteena olevan sopimuksen tai portfolion käyvän arvon tai rahavirtojen muutoksesta 80–125 prosenttia.

1.4.8.2.1 Käyvän arvon suojauslaskenta

Korkoriskin käyvän arvon suojaus kohdistuu pääsääntöisesti luottoportfolioihin. EU carve-out version mukaista käyvän arvon portfoliosuojauksella sovelletaan tiettyjen luottojen johdannaisehtojen suojaukseen ja kiinteäkorkoisten avista-ehdojen käyttö- ja säästötilien korkoriskin suojaukseen silloin kun se on korkotuloriskin hallinnan kannalta tarpeellista. Luottojen korkoriskin suojaussuhteiden osalta osuuspankki kantaa tilikaudesta 2022 alkaen suojattuun erään liittyvän asiakaskäyttötymisen riskin, joka näkyy mahdollisena ennen aikaisena takaisinmaksuna. Tämä aiheuttaa kuitenkin vain harvoin tehottomuutta, sillä tätä riskiä hallitaan sopeuttamalla suojausastetta säännöllisesti osuuspankin korkotuloriskinhallinnan puitteissa.

Johdannaissopimusten, jotka ovat pääsääntöisesti optioita, on dokumentoitu käypää arvoa suojaaviksi ja jotka ovat suojauksena tehokkaita, käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan Suojauslaskennan nettotulokseen. Myös suojauksen kohteena olevat omaisuususerät arvostetaan suojauksen aikana suojatun riskin osalta käypään arvoon, ja käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelman Suojauslaskennan nettotulokseen ja nettotulokset molemmista eristä on eritelty omassa liitteessä. Suojattujen lainojen arvotustulos esitetään taseen erässä Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä.

Lopetettaessa suojauslaskenta, suojattavan rahoitusinstrumentin kirjanpitoarvoon tehty suojattavasta riskistä johtuva käyvän arvon oikaisu on jaksotettava tulosvaikutteisesti rahoitusinstrumentin eräpäivään mennessä. Tämä koskee sellaista rahoitusinstrumenttia, johon sovelletaan efektiivisen koron menetelmää. Oikaisu jaksotetaan uudelleen laskettuun efektiiviseen korkoon perustuen tai portfoliosuojauksissa tasaariin perustuen. Kuitenkin jos suojauksen lopetuksen yhteydessä suojattu erä kirjataan pois taseesta, kirjataan myös kertynyt käyvän arvon oikaisu välittömästi tulokseen.

1.4.8.2.2 Rahavirran suojauslaskenta

Euribor –sidonnaisen luottokannan tulevien korkovirtojen korkomuutosta suojaavat koronvaihtosopimukset, jotka on dokumentoitu rahavirtaa suojaaviksi ja jotka ovat suojauksessa tehokkaita, kuuluvat rahavirran suojauslaskennan piiriin.

Rahavirran suojauksessa euribor-sidonnaisen luottokannan tulevaa korkovirtaa vaihdetaan koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon, siltä osin, kun on tarpeen Osuuspankin riskienhallintastrategian mukaisesti.

Koronvaihtosopimuksista jaksotettavat siirtyvät korot kirjataan suoriteperusteisesti. Korkokertymät esitetään taseen siirtosaamisissa tai siirtovelloissa. Molempien vastaerä kirjataan nettona korkokatteen Korkotuotot johdannaissopimuksista –erään. Nettokorko on joko korkotuotto tai korkotuoton oikaisu.

Rahoitusjohdannaisena käytettävät koronvaihtosopimukset arvostetaan käypään arvoon sopimuskohtaisesti. Käyvän arvon muutosten tehokas osuus kirjataan suoraan omaan pääomaan käyvän arvon rahastoon laskennallisella verovelalla vähennettynä. Suojaussuhteesta aiheutuva mahdollinen tehottomuus voi aiheutua suojaavan instrumentin ja suojattavan erän rahavirtojen eriaikaisuudesta, ja se kirjataan tuloslaskelman Suojauslaskennan nettotulokseen. Omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan tulokseen sille tilikaudelle, jona suojauksen kohteena olevat rahavirrat toteutuvat.

Jos suojattujen rahavirtojen ei enää odoteta toteutuvan, suojausinstrumentista kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään luokittelun muutoksesta johtuvana oikaisuna omasta pääomasta tulosvaikutteiseksi. Peruutettujen suojauksen määritysten osalta, jos suojattujen rahavirtojen odotetaan edelleen toteutuvan, kertyneet käyvän arvon muutokset jäävät

omaan pääomaan erilliseksi eräksi, kunnes suojatut rahavirrat vaikuttavat tuloslaskelmaan, jos rahavirtojen odotetaan vaikuttavan useaan raportointikauteen, jaksotetaan kertynyt määrä tasaeriin perustuen.

1.5 TILINPÄÄTÖSERIEN NETOTTAMINEN

Tuloslaskelmassa ilmoitetaan tuotto- ja kuluerät erikseen niitä toisistaan vähentämättä, jollei tuoton ja kulun yhdistäminen yhdeksi eräksi ole perusteltua oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

Milloin osuuspankilla on saaminen siltä, jolle pankki itse on velkaa, esitetään saaminen ja velka taseessa erikseen, jollei pankilla ole lakisääteistä oikeutta kuittaamiseen ja jollei pankki aio käyttää oikeuttaan kuittaukseen.

1.6 ULKOMAAAN RAHAN MÄÄRÄISET ERÄT

Ulkomaan rahan määräinen omaisuus, velat ja muut sitoumukset muutetaan Suomen rahaksi käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia. Ulkomaan rahan määräisten erien muuttamisesta Suomen rahaksi syntyvät kurssierot kirjataan tuloslaskelman erään Valuuttatoiminnan nettotuotot.

1.7 OSAKKEET JA OSUUDET OMISTUSYHTEYSYRITYKSISSÄ JA SAMAA KONSERNIIN KUULUVISSA YRITYKSISSÄ

Osakkeet ja osuudet sekä muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset omistusyhteyksyrityksiin sekä samaan konserniin kuuluviin yrityksiin merkitään hankintameno, tai jos erän arvon todetaan tilinpäätöspäivänä arvonalentumisen johdosta olevan alempi kuin hankintameno, arvonalentumistappiolla vähennettyyn hankintameno. Arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista.

1.8 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomaan omaisuuteen kuuluvien vastikkeellisesti hankittujen oikeuksien ja varojen hankintameno aktivoidaan ja poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan. Myös mahdollisesti aktivoidut muut pitkävaikutteiset menot poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan.

Aineettomat hyödykkeet arvostetaan alun perin hankintameno. Jos aineettoman hyödykkeen tulevaisuudessa kerryttämä tulo on pysyvästi alhaisempi kuin sen poistamaton hankintameno, kirjataan erotus arvonalennuksena kuluksi.

Kehittämismenot aktivoidaan, jos niiden odotetaan tuottavan tuloa useampana tilikautena. Aktivoidut kehittämismenot poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan. Mikäli vaikutusaikaa ei voida arvioida luotettavalla tavalla, kehittämismenot poistetaan enintään kymmenessä vuodessa. Tutkimusmenot kirjataan tilikaudella kuluksi.

Aineettomien hyödykkeiden suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista.

1.9 AINEELLISET HYÖDYKKEET

1.9.1 Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöjä omistetaan vuokratuottojen, omaisuuden arvonnousujen tai molempien hankkimiseksi. Sijoituskiinteistöiksi luetaan myös sellaiset kiinteistöyhteisöjen osakkeet, jotka oikeuttavat vuokrattavien tilojen hallintaan sekä maksamatta jääneen saamisen sijaan tulevat kiinteistöt. Jos suorassa omistuksessa olevasta kiinteistöstä osa vuokrataan ja oman käytön osuus on vähäinen (alle viisi prosenttia pinta-alasta), luokitellaan se sijoituskiinteistöksi. Jos

osa tavallisen kiinteistöyhtiön omistamista tiloista on sijoituskäytössä ja oman käytön osuus on vähäinen (alle viisi prosenttia kiinteistöyhtiön omistamien tilojen pinta-alasta), luokitellaan osakkeet sijoituskiinteistöiksi.

Rakennukset merkitään taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintamenuon. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet sekä maa-, vesi- ja metsäalueet merkitään hankintamenuon. Kiinteistöihin voi kohdistua arvonkorotuksia, joiden vastaerä on kirjattu arvonkorotusrahastoon. Arvonkorotuksista ei tehdä poistoja. Kiinteistöjen perusparannusmenot aktivoidaan ja kirjataan suunnitelman mukaisin poistoin kuluksi.

Mikäli sijoituskiinteistön todennäköinen luovutushinta on pysyvästi alempi kuin kirjanpitoarvo, kirjanpitoarvon ja todennäköisen luovutushinnan erotus poistetaan sinä tilikautena, jolloin arvonalennus todetaan.

Sijoituskiinteistöiksi luokiteltujen liike-, toimisto- ja teollisuustilojen käypä arvo määritellään pääasiassa suoraan pääomituksen perustuvalla tuottoarvomenetelmällä. Maa-, vesi- ja metsäalueiden sekä asuntojen käypä arvo arvioidaan pääasiassa kauppahintamenetelmällä. Arvonalennusten kirjaaminen perustuu niiden pysyvyyteen ja olennaisuuteen.

Sijoituskiinteistöjen tuotot, kulut, myyntivoitot ja –tappiot, suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Sijoituskiinteistöjen nettotuotot.

Sijoituskiinteistöksi rakennettavat uudet kiinteistöt (tai kiinteistöyhteisöosakkeet) kirjataan ennen valmistumista keskeneräiseksi käyttöomaisuushyödykkeeksi sijoituskiinteistöjen ryhmään ja otetaan huomioon sijoituskiinteistöjen käyvän arvon määrittelyssä jo ennen valmistumista.

1.9.2 Muut kiinteistöt

Muilla kiinteistöillä tarkoitetaan omassa käytössä olevia kiinteistöjä, jotka ovat pankin omassa käytössä konttori-, varasto- tai muina sellaisina tiloina taikka henkilökunnan asumis-, virkistys- tai muussa sellaisessa käytössä, sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeet, jotka oikeuttavat tällaisten tilojen hallintaan. Omassa käytössä oleviksi kiinteistöiksi luetaan myös sellaiset suorassa omistuksessa olevat kiinteistöt, joista osa on vuokrattu, mutta vuokrattujen tilojen osuutta ei voida myydä erikseen, ja oman käytön osuus tällaisissa tiloissa on yli viisi prosenttia pinta-alasta. Tavallisen kiinteistöyhtiön osakkeet luetaan omassa käytössä oleviksi, jos yhtiön omistamista tiloista yli viisi prosenttia on omassa käytössä.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen tasearvoa määritettäessä otetaan lähtökohdaksi hyödykkeen arvo varsinaisen liiketoiminnan tulonodotuksiin. Rakennukset merkitään taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintamenuon. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet sekä maa-, vesi- ja metsäalueet merkitään hankintamenuon.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen osalta arvioidaan jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä, onko mitään viitteitä siitä, että jonkin kiinteistön arvo on alentunut. Viitteitä arvon alentumisesta ovat merkittävä markkina-arvon alentumien, todisteet epäkuranttiudesta tai fyysisestä vahingoittumisesta. Jos omassa käytössä olevan kiinteistön todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämän tulon arvioidaan olevan pysyvästi vielä poistamatonta hankintamenua pienempi, erotus kirjataan arvonalennuksena kuluksi.

Kiinteistöihin voi kohdistua arvonkorotuksia, joiden vastaerä on kirjattu arvonkorotusrahastoon. Arvonkorotuksista ei tehdä poistoja. Kiinteistöjen perusparannusmenot aktivoidaan ja kirjataan suunnitelman mukaisin poistoin kuluksi.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen tuotot ja myyntivoitot kirjataan tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut tuotot sekä kulut ja myyntitappiot tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut kulut. Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä.

1.9.2.1 Arvonkorotusten periaatteet ja niiden kohteiden arvonmääritysmenetelmät

Arvonkorotuksia voidaan tehdä maa-alueisiin ja kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin, joiden todennäköinen luovutushinta tilinpäätöspäivänä on pysyvästi alkuperäistä hankintamenua olennaisesti suurempi. Arvonkorotusten kohteena olevien maa-alueiden ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden arvot perustuvat arviokirjoihin.

1.9.2.2 Taseesta pois kirjaaminen

Sijoituskiinteistö tai omassa käytössä oleva kiinteistö kirjataan pois taseesta, kun se luovutetaan tai kun kiinteistö poistetaan pysyvästi käytöstä eikä sen luovuttamisesta ole odotettavissa vastaista taloudellista hyötyä.

1.9.2.3 Muut aineelliset hyödykkeet

Muut aineelliset hyödykkeet merkitään taseeseen hankintamenoon ja kirjataan vaikutusaikaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi.

Jos hyödykkeen tulevaisuudessa kerryttämä tulo on pysyvästi alhaisempi kuin sen poistamaton hankintameno, kirjataan erotus arvonalennuksena kuluksi.

Hyödykkeiden suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä.

1.9.3 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Rakennusten ja muiden kuluvien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintameno poistetaan vaikutusaikanaan hyödykkeen taloudellisen pitoajan perusteella ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistoin. Maa-alueista ja kiinteistöyhteisöjen osakkeista ei tehdä poistoja. Poistojen tekeminen aloitetaan sen jälkeen, kun kohde on hankittu tai kun se on valmistunut ja otettu käyttöön.

Taloudelliset vaikutusajat ovat pääsääntöisesti seuraavat:

Rakennukset	30–40 vuotta
Koneet ja kalusto	3–6 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet ja aineettomat hyödykkeet	3–10 vuotta

1.10 VUOKRASOPIMUKSET

Silloin kun Osuuspankki on vuokralle antaja, sijoituskiinteistöjen vuokratuotot kirjataan tuloslaskelman erään Sijoituskiinteistöjen nettotuotot.

Vuokrakulut vuokrasopimuksista merkitään kuluksi tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut kulut.

1.11 PAKOLLISET VARAUKSET

Tuotoista vähennetään velvoitteista vastaisuudessa aiheutuvat menot ja menetykset, kun ne kohdistuvat päättyneeseen tai aikaisempaan tilikauteen, niiden toteutumista pidetään tilinpäätöstä laadittaessa varmana tai todennäköisenä, niitä vastaava tulo ei ole varma eikä todennäköinen ja perustuvat lakiin ja sitoumukseen sivullista kohtaan. Kun menon tai menetyksen täsmällistä määrää tai toteutumisaikakohtaa ei tiedetä, merkitään se taseen pakollisiin varauksiin enintään sen todennäköiseen määrään. Jos määrä ja toteutumisaikakohta on tiedossa, merkitään se siirtovelaksi.

1.12 OMA PÄÄOMA

Osuuspankin omaan pääoman sisältyvät osuuspankkien omistaja-asiakkaiden jäsenosuusmaksut sekä omistaja-asiakkaiden tekemät sijoitukset Tuotto-osuuksiin. Osuuspankillä on ehdoton oikeus erillisellä päätöksellä kieltäytyä sekä

jäsenosuuden että Tuotto-osuuden palauttamisesta. Normaalitilanteessa osuuspääomia voidaan kuitenkin vuosittain palauttaa viranomaisen antamissa rajoissa.

Jäsenosuusmaksu ja siitä seuraava omistaja-asiakkuus antaa mahdollisuuden osallistua osuuspankin päätöksentekoon. Osuuspankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä jäsenosuuden palauttamisesta. Jäsenosuudelle ei makseta korkoa.

Tuotto-osuudella ei ole äänivaltaa. Osuuspankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä Tuotto-osuuden pääoman ja koron maksusta. Tuotto-osuuksille mahdollisesti maksettava korko on kaikille Tuotto-osuuksille samansuuruinen. Korko kirjataan velaksi ja vähennetään omasta pääomasta, kun päätös maksusta on tehty.

1.13 TILINPÄÄTÖSSIIRROT

Taseen tilinpäätössiirtojen kertymän poistoero sisältää tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertyneen erotuksen. Veroperusteiset varaukset sisältävät tehdyt vapaaehtoiset tilinpäätössiirrot, jotka ovat verolain sallimia tilinpäätössiirtoja. Tällainen on mm. elinkeinoverolain talletuspankeille sallima luottotappiovaraus. Lain mukaan talletuspankki saa vähentää verovuonna tehdyn luottotappiovarauksen, jonka määrä on enintään 0,6 prosenttia verovuoden päättyessä olevien saamisten yhteismäärästä. Verovuonna ja aikaisemmin tehtyjen purkamattomien luottotappiovarausten yhteismäärä saa olla enintään 5 prosenttia verovuoden päättyessä olevien saamisten yhteismäärästä.

Tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen sekä veroperusteisten varausten lisäykset ja vähennykset merkitään tuloslaskelman tilinpäätössiirtoihin. Tuloslaskelmassa ja taseessa tilinpäätössiirrot sisältävät myös laskennallisen verovelan.

1.14 TYÖSUHDE-ETUUDET

1.14.1 Eläke-etuudet

Työntekijöiden lakisääteinen eläketurva on hoidettu Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisessa ja lisäeläketurva OP-Eläkesäätiössä tai OP-Henkivakuutuksessa. Eläkesäätiö on suljettu uusilta työntekijöiltä 1.7.1991 lukien ja OP-Henkivakuutuksen ryhmäeläkevakuutus 2005 lukien. Eläkevastuut on kokonaisuudessaan katettu.

1.14.2 Muuttuva palkitseminen

Muuttuva palkitseminen koostuu tulospalkkiojärjestelmästä ja henkilöstörahosta. OP Ryhmän strategiset tavoitteet huomioidaan tulospalkkiojärjestelmän ja henkilöstörahoston mittareissa.

OP Ryhmän muuttuva palkitseminen noudattaa finanssi- ja rahoitusalan sääntelyä ja perustuu OP Ryhmän strategiaan sekä vuosisuunnitelman mukaisiin tavoitteisiin. OP Ryhmän palkitsemisen periaatteissa on huomioitu ryhmän riskiasema ja riskienhallintamenetelmät. Ansaintamittarien tavoitteet on mitoitettu niin, etteivät ne kannusta liialliseen riskinottoon. Palkkioiden enimmäismäärät on kaikissa järjestelmissä rajattu.

Palkkion maksamisen tulee olla perusteltavissa yhtiön liiketoiminnan menestyksellä, sisäisten ohjeiden ja ulkoisen sääntelyn noudattamisella sekä riskiton ja riskienhallinnan periaatteiden mukaisella toiminnalla. Yhtiön hallituksen omien havaintojen lisäksi palkkion maksamisen edellytysten tarkastelussa otetaan huomioon riskienhallinnan, compliance ja sisäisen tarkastuksen havainnot.

1.14.3 Henkilöstörahasto

Osuuspankki voi kuulua OP Ryhmän yhteiseen henkilöstörahastoon. Rahastolle maksetaan voittopalkkiota ennalta sovitujen periaatteiden mukaan riippuen OP Ryhmän tavoitteiden saavuttamisesta. Rahastoon maksettavat voittopalkkioerät kirjataan tuloslaskelman erään Palkat ja palkkiot, vastaerä kirjataan siirtovelaksi, kunnes se maksetaan.

OP Ryhmän henkilöstörahastolle maksettava voittopalkkioerä vuonna 2023 perustui seuraavien tavoitteiden saavuttamiselle: OP Ryhmän kulu-tuottosuhde (paino 50 prosenttia) sekä tuotepeittomittarin kriteerit täyttävien asiakkaiden määrän nettokasvu (paino 50 prosenttia).

1.14.4 Tulospalkkiojärjestelmä

Tulospalkkiojärjestelmän ansaintajakso on 6 tai 12 kuukautta. Järjestelmä perustuu vuosisuunnittelusta johdettuihin pankki-, tiimi- tai henkilökohtaisiin tavoitteisiin ja kattaa koko henkilöstön. Mittaristossa näkyy vahvasti mm. asiakaskokemus, rahoitus- ja sijoitusprosessin laatu, palkkiotuotot, myynti sekä strategiasta johdetut tavoitteet. OP Ryhmän kaikille johtajille yhteiset ryhmätasoiset mittarit olivat OP Ryhmän kulu-tuottosuhde 20 prosentin painolla ja tuotepeittomittarin kriteerit täyttävien asiakkaiden määrän nettokasvu 20 prosentin painolla. Kaikilla osuuspankkien toimitusjohtajilla on lisäksi mittarina pankkikohtainen riskikorjattu pääoman tuotto (RORAC) 20 prosentin painolla.

Tulospalkkion ansaintamittareiden toteuman lisäksi lopulliseen palkkion maksuun vaikuttaa laadullinen arviointi, jossa esihenkilö arvioi henkilön ohjeiden ja sääntelyn mukaista toimintaa. Tarkastelussa huomioidaan myös kestävyysriskit niiden henkilöiden ja roolien osalta, joille kestävyysriskien huomioiminen on olennainen osa työtehtäviä. Tulospalkkiota leikataan rikkeiden kriittisyyden ja määrän perusteella kertoimella 0–1.

Palkkiot maksetaan kokonaan rahana, ellei henkilöön sovelleta sääntelyn mukaista lykkäysmenettelyä, jolloin puolet palkkioista maksetaan rahana ja puolet viiteinstrumentin arvoon sidottuna. Järjestelmän kulut jaksotetaan ansaintajakson alusta maksuhetkeen asti (oikeuden syntymisjaksolle) henkilöstökuluihin ja vastaava velka kirjataan siirtovelkoihin.

1.15 TULOVEROT

Tuloslaskelman tuloverot muodostuvat verotettavaan tuloon perustuvasta verosta, aikaisempien tilikausien veroista ja laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutoksesta.

Laskennallinen verovelka lasketaan ja merkitään taseeseen kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä veronalaisista jaksotuseroista ja muista väliaikaisista eroista.

Laskennallinen verosaaminen lasketaan ja merkitään taseeseen kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä vähennyskelpoisista jaksotuseroista ja muista väliaikaisista eroista ja verotuksessa vahvistetuista tappioista, jos on todennäköistä, että vähennyskelpoiset väliaikaiset erot ja verotukselliset tappiot voidaan verotettavan tulon kertymisen ansioista hyödyntää.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset lasketaan sen säädetyn verokannan mukaan, jonka ennakoidaan olevan voimassa väliaikaisen eron purkautuessa. Mikäli laskennallinen vero aiheutuu tase-eristä, joiden muutokset eivät vaikuta tuloslaskelmaan, kirjataan erään liittyvän laskennallisen verovelan tai -saamisen muutos omaan pääomaan.

1.16 TULOUTUSPERIAATTEET

Palkkiotuotot ja -kulut palveluista kirjataan palvelun suorittamisen yhteydessä. Sellaisista kertamaksullisista palkkioista, jotka koskevat useita vuosia ja joita mahdollisesti joudutaan palauttamaan myöhemmin, tuloutetaan vain tilikaudelle kuuluva osuus. Osingot tuloutetaan pääsääntöisesti silloin kun osinkoa jakavan yhtiön yhtiökokous on tehnyt päätöksen osingon jaosta.

Korollisten omaisuus- ja velkaerien korkotuotot ja -kulut kirjataan efektiivisen koron menetelmällä. Efektiivisen koron menetelmästä kerrotaan tarkemmin laatimisperiaatteiden kappaleessa Jaksotettu hankintameno. Myös sellaisten saamisten korot tuloutetaan, joiden erääntyneitä maksuja on hoitamatta. Saamisen hankintamenon ja sen nimellisarvon välinen ero jaksotetaan korkotuottoihin ja velasta saadun määrän ja sen nimellisarvon erotus korkokuluihin.

1.17 TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKSET

Taseen ulkopuolisina sitoumuksina käsitellään asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annettuja sitoumuksia, joita ovat mm. takaukset ja erilaiset takuusitoumukset, sekä asiakkaan hyväksi annettuja peruuttamattomia sitoumuksia, joita ovat mm. sitovat lisäluottojärjestelyt, luottolupaukset, käyttämättömät luottolimiitit ja arvopapereiden merkintäsitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset merkitään taseen ulkopuolisiksi sitoumuksiksi sen määräisinä, mitä takaus kulloinkin enintään vastaa. Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset merkitään sen määräisinä, mitä niiden perusteella enintään voidaan joutua maksamaan.

1.18 VIRANOMAISMAKSUT

Osuuspankki maksaa eri viranomaisille maksuja. Talletussuojasta vastaa Rahoitusvakausvirasto. Pankkivalvonnasta vastaa Euroopan keskuspankki. Menettelytapa- ja makrovalvonnasta vastaa Finanssivalvonta. Kriisinratkaisusta vastaa EU:n kriisinratkaisuneuvosto (Single Resolution Board, SRB). Viranomaismaksut kirjataan vuoden alussa kokonaisuudessaan liiketoiminnan muihin kuluihin.

1.18.1 Vakausmaksu

Vakausmaksuja kerätään euroalueen kriisinratkaisurahastoon (Single Resolution Fund, SRF) vuoteen 2023 asti siten, että rahaston tavoitetaso, vähintään 1 prosenttia korvattavien talletusten määrästä, saavutetaan. Kriisinratkaisurahastoa hallinnoi EU:n kriisinratkaisuneuvosto, joka päättää myös vakausmaksujen määrästä. SRF varmistaa, että rahoitussektori rahoittaa rahoitusjärjestelmän vakauttamisen. Vakausmaksu määräytyy pankin merkittävyyden ja riskiprofiilin perusteella.

1.18.2 Talletussuojamaksu

Vanhaan talletussuojarahastoon (VTS-rahasto) kerätyt varat ylittävät tällä hetkellä talletussuojan tasoa koskevat EU-vaatimukset. Sääntöjensä nojalla VTS-rahasto huolehtii jäsenpankilleen määrättävistä talletussuojamaksuista uuteen RVV:n hallinnoimaan talletussuojarahastoon siinä suhteessa, kun kukin jäsenpankki on vuosien kuluessa kartuttanut vanhaa talletussuojarahastoa.

VTS-rahaston jäsenenä Osuuspankilla on oikeus kattaa talletussuojamaksut Rahoitusvakausvirastolle (RVV) kokonaan tai osittain VTS-rahastosta. Talletussuojamaksusta ei tullut Osuuspankille tuloslaskelman kuluvaikutusta vuosina 2022 ja 2023.

1.18.3 Rahoitusvakausviraston hallintomaksu

Rahoitusvakausviraston hallintomaksu perustuu samaan laskentamenetelmään kuin Finanssivalvonnan valvontamaksu.

1.18.4 Finanssivalvonnan valvontamaksu

Finanssivalvonnan valvontamaksu koostuu suhteellisesta valvontamaksusta, joka perustuu taseen loppusummaan, sekä kiinteästä perusmaksusta.

1.18.5 Euroopan keskuspankin valvontamaksu

Osana OP Ryhmää osuuspankki on Euroopan keskuspankin (EKP) valvonnassa. EKP:n valvontamaksu määräytyy pankin merkittävyyden ja riskiprofiilin perusteella, EKP määrää valvontamaksun OP Ryhmän keskusyhteisölle, joka jakaa sen OP Ryhmän jäsenpankeille.

RAUTALAMMIN OP
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 31.12.2023

538907

LUETTELO TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOISTA

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

- 1 Korkotuotot
- 2 Korkokulut
- 3 Leasingtoiminnan nettotuotot
- 4 Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista
- 5 Palkkiotuotot ja -kulut
- 6 Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot
- 7 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot
- 8 Liiketoiminnan muut tuotot
- 9 Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista
- 10 Liiketoiminnan muut kulut
- 11 Lopulliset ja odotettavissa olevat luottotappiot

Tasetta koskevat liitetiedot

- 12 Saamiset luottolaitoksilta
- 13 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä
- 14 Leasingkohteet
- 15 Saamistodistukset
- 16 Tappiota koskeva vähennyserä
- 17 Osakkeet ja osuudet
- 18 Johdannaissopimukset
- 19 Aineettomat hyödykkeet
- 20 Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset tilikauden aikana
- 21 Muut varat
- 22 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot
- 23 Laskennalliset verosaamiset ja -velat
- 24 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
- 25 Muut velat
- 26 Pakolliset varaukset
- 27 Siirtovelat ja saadut ennakot
- 28 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla
- 29 Oma pääoma
- 30 Sidottu ja vapaa oma pääoma sekä jakokelvottomat vapaan oman pääoman erät
- 31 Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma 31.12.2023
- 32a Koti- ja ulkomaanrahan määräiset omaisuus- ja velkaerät 31.12.2023
- 32b Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käypien arvojen hierarkia 31.12.2023
- 32c Rahoitusvarojen ja -velkojen IFRS 9- standardin mukainen luokittelu 31.12.2023

Muut liitetiedot

- 33 Vakuudeksi annettu omaisuus 31.12.2023
- 34 Lisäeläketurva
- 35 Rahoitusleasing- ja muut vuokravastuut
- 36 Taseen ulkopuoliset sitoumukset
- 37 Muut vastuusitoumukset ja vastuut tilikauden päättyessä
- 38 Henkilöstö ja toimitilinten jäsenet sekä lähipiiri
- 39 Omistukset muissa yrityksissä 31.12.2023
- 40 Osuuspankin jäsenten lukumäärä sekä maksamatta olevat ja irtisanotut osuusmaksut 31.12.2023
- 41 Asiakasvarat

1. Korkotuotot

Saamisista luottolaitoksilta
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä
Saamistodistuksista
Johdannaissopimuksista
josta rahavirran suojaus
Muut korkotuotot
Yhteensä
josta vaiheeseen 3 kirjattujen rahoitusvarojen korkotuotot

2023	2022
635 527,39	119 797,14
2 404 105,75	1 197 980,85
0,00	0,00
105 868,17	115 257,23
-269 811,53	124 197,68
158,51	17,83
3 145 659,82	1 433 053,05
286 681,96	145 763,68

2. Korkokulut

Veloista luottolaitoksille
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista
Johdannaissopimuksista ja muista kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä veloista
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla
Muut korkokulut
Yhteensä

2023	2022
-80 779,95	-35 143,69
-522 089,99	-36 711,30
0,00	0,00
-135 193,06	3 307,82
0,00	0,00
-1,00	0,00
-738 064,00	-68 547,17

3. Leasingtoiminnan nettotuotot

Vuokratuotot
Suunnitelman mukaiset poistot
Arvon alentumiset
Leasingomaisuuden luovutusvoitot ja -tappiot (netto)
Palkkiotuotot
Muut välittömät tuotot
Muut välittömät kulut
Yhteensä

2023	2022
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00

4. Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista

Osingot ja osuuspääoman korot
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat
josta kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä rahoitusvaroista
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta luokitellut rahoitusvarat
Samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä
Omistusyhteisyryksiltä
Yhteensä

2023	2022
0,00	0,00
0,00	0,00
523 462,40	382 304,00
0,00	0,00
0,00	0,00
523 462,40	382 304,00

5. Palkkiotuotot ja -kulut**Palkkiotuotot**

Luotonannosta
Talletuksista
Maksuliikenteestä
Rahastoista
Omaisuuksienhoidosta
Lainopillisisistä tehtävistä
Arvopaperinvälityksestä
Arvopapereiden liikkeeseen laskusta
Vakuutusten välityksestä
Takauksista
Muut
Yhteensä

2023	2022
51 997,61	54 221,79
43 300,55	40 504,24
286 306,00	309 594,15
57 205,21	55 798,83
-17 311,90	-19 803,66
29 054,17	31 056,51
4 823,26	6 433,17
0,00	0,00
56 260,56	63 840,98
11 912,57	15 672,25
-71 209,33	8 372,39
452 338,70	565 690,65

Palkkiokulut

Maksetut toimitusmaksut
Muut
Yhteensä

2023	2022
-42 131,59	-46 410,76
-15 692,28	-14 873,29
-57 823,87	-61 284,05

6. Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot**Arvopaperikaupan myyntivoitot ja -tappiot**

Saamistodistuksista
Osakkeista ja osuuksista
Muut
Yhteensä

2023	2022
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00

Arvopaperikaupan käyvän arvon muutoksesta johtuvat

Saamistodistuksista
Osakkeista ja osuuksista
Muista
Yhteensä

0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00

Arvopaperikaupan muut tuotot

Korkotuotot

0,00	0,00
------	------

Johdannaisten nettotuotot

0,00	0,00
------	------

Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä

0,00	0,00
-------------	-------------

Nettotuotot jaksotettavaan hankintamenoön arvostettavista rahoitusvaroista

0,00	0,00
-------------	-------------

Valuuttatoiminnan nettotuotot

0,00	0,00
-------------	-------------

Suojauslaskennan nettotulos

0,00	0,00
-------------	-------------

Suojausinstrumenttien nettotulos
Suojauskohteiden nettotulos

676 128,65	1 715 948,39
-676 128,65	-1 715 948,39

Kaikki yhteensä

0,00	0,00
-------------	-------------

7. Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

Vuokra- ja osinkotuotot
Muut tuotot
Myyntivoitot
Vuokrakulut
Suunnitelman mukaiset poistot
Myyntitappiot
Arvon alentumiset ja niiden peruutukset
Muut kulut
Yhteensä

2023	2022
16 898,42	22 920,79
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
-3 528,12	-2 673,12
0,00	0,00
-119 556,45	0,00
-26 499,18	-10 834,74
-132 685,33	9 412,93

8. Liiketoiminnan muut tuotot

Vuokratuotot omassa käytössä olevista kiinteistöistä
Myyntivoitot omassa käytössä olevista kiinteistöistä
Fuusiovoitot
Muut
Yhteensä

2023	2022
70 643,40	60 668,73
0,00	0,00
0,00	0,00
3 362,58	528,27
74 005,98	61 197,00

9. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista

Suunnitelman mukaiset poistot
Arvon alentumiset tytär- ja omistusyhteyksyrityksistä
Arvon alentumiset muista aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä
Yhteensä

2023	2022
-65 061,27	-68 707,00
0,00	0,00
-144 540,35	0,00
-209 601,62	-68 707,00

10. Liiketoiminnan muut kulut

	2023	2022
Vuokratkulut	-17 683,88	-10 327,26
Kulut omassa käytössä olevista kiinteistöistä	-85 485,17	-73 028,28
Myyntitappiot omassa käytössä olevista kiinteistöistä	0,00	0,00
Fuusiotappiot	0,00	0,00
Viranomaismaksut	-45 407,71	-58 621,02
Muut	-224 204,09	-210 721,76
Yhteensä	-372 780,85	-352 698,32

11. Lopulliset ja odotettavissa olevat luottotappiot**2023**

Lopulliset ja odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjattavista rahoitusvaroista sekä taseen ulkopuolisista eristä

Saamisista luottolaitoksilta
 Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä
 Asiakkaan puolesta ja hyväksi annetuista sitoumuksista
 Muista
 Lopulliset luottotappiot
 Palautukset poistetuista saamisista
Yhteensä

Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan kirjattu
0,00	0,00	0,00
0,00	501 980,97	501 980,97
-293,12	0,00	-293,12
		0,00
-26 673,23		-26 673,23
	1 284,00	1 284,00
-26 966,35	503 264,97	476 298,62

2022

Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjattavista rahoitusvaroista sekä taseen ulkopuolisista eristä

Saamisista luottolaitoksilta
 Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä
 Asiakkaan puolesta ja hyväksi annetuista sitoumuksista
 Muista
 Lopulliset luottotappiot
 Palautukset poistetuista saamisista
Yhteensä

Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan kirjattu
0,00	0,00	0,00
0,00	146 089,49	146 089,49
0,00	27,81	27,81
0	0	0,00
-42 893,90	0,00	-42 893,90
0,00	27,20	27,20
-42 893,90	146 144,50	103 250,60

12. Saamiset luottolaitoksilta**Vaadittaessa maksettavat**

Talletukset

Muut

Yhteensä

Muut kuin vaadittaessa maksettavat

Keskuspankeilta

Luottolaitoksilta

Talletukset

Muut

Yhteensä

Saamiset luottolaitoksilta yhteensä

josta huonommalla etuoikeudella olevat saamiset

	31.12.2023	31.12.2022
Talletukset	5 455 922,81	4 401 290,49
Muut	0,00	0,00
Yhteensä	5 455 922,81	4 401 290,49
Muut kuin vaadittaessa maksettavat		
Keskuspankeilta	0,00	0,00
Luottolaitoksilta		
Talletukset	20 539 843,33	17 549 963,73
Muut	0,00	0,00
Yhteensä	20 539 843,33	17 549 963,73
Saamiset luottolaitoksilta yhteensä	25 995 766,14	21 951 254,22
josta huonommalla etuoikeudella olevat saamiset	0,00	0,00

13. Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä**Luotonanto ja takauksensaamiset sektoreittain**

Yritykset ja asuntoyhteisöt

Rahoitus- ja vakuutuslaitokset

Julkisyhteisöt

Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt

Kotitaloudet

Ulkomaat

Yhteensä

josta huonommalla etuoikeudella olevat saamiset

	Tappioita koskeva vähennyserä		Tappioita koskeva vähennyserä
31.12.2023	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2022
6 672 290,15	130 731,35	7 094 374,14	153 173,47
0,00	0,00	0,00	0,00
-14,69	14,69	65 631,77	13,03
394 967,02	29,39	435 447,39	40,11
47 421 063,39	586 023,81	49 805 942,93	1 065 553,60
100 559,98	0,00	111 289,04	0,00
54 588 865,85	716 799,24	57 512 685,27	1 218 780,21
0,00		0,00	

14. Leasingkohteet

Ennakkomaksut

Koneet ja kalusto

Kiinteä omaisuus ja rakennukset

Muu omaisuus

Yhteensä

	31.12.2023	31.12.2022
Ennakkomaksut	0,00	0,00
Koneet ja kalusto	0,00	0,00
Kiinteä omaisuus ja rakennukset	0,00	0,00
Muu omaisuus	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00

Saamistodistukset vaadetyypeittäin 31.12.2023

[illegible]

Saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuoliset sitomukset			
Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
12 kk	koko voimassaoloaika	koko voimassaoloaika	
21 119,10	126 378,74	1 071 323,65	1 218 821,49
-463,97	2 620,80	0,00	2 156,83
-63,01	0,00	14 592,86	14 529,85
255,75	-2 355,64	0,00	-2 099,89
0,00	-17 386,76	74 866,00	57 479,24
0,00	3 060,30	-51 880,39	-48 820,09
0,00	0,00	0,00	0,00
565,23	847,48	131 345,72	132 758,43
-384,51	-10 950,17	-86 210,48	-97 545,16
-13 887,56	-8 763,20	-513 433,53	-536 084,29
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	-24 062,77	-24 062,77
0,00	0,00	0,00	0,00
-13 978,07	-32 927,19	-454 782,59	-501 687,85
7 141,03	93 451,55	616 541,06	717 133,64

Odottavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut arvonalentumisvaiheittain 31.12.2023

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Taseen vastuut *	43 131 424,45	9 326 329,88	5 229 673,99	57 687 428,32
Taseen ulkopuoliset vastuut **	794 614,15	228 689,74	9 782,47	1 033 086,36
Yhteensä	43 926 038,60	9 555 019,62	5 239 456,46	58 720 514,68

*) pl. Opintoluotot

**) Luottovasta-arvokertomella (CCF)

kerrottu taseen ulkopuolisen vastuun määrä

Osuuspankki voi kirjata lopullisen luottotappion kokonaan tai osaksi rahoitusvaroista, mutta kohdistaa niihin vielä tämän jälkeen perintätoimenpiteitä.

Tällaisten rahoitusvarojen määrä oli 31.12.2023 132.394,99 euroa.

Tappioita koskeva vähennyserä 1.1.2022

Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2				
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3				
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1				
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3				
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2				
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1				
Alkuperäisestä hankinnasta ja myöntämisestä johtuvat lisäykset.	1 391,98	3 734,91	16 942,95	22 069,84
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-348,72	-3 658,18	-24 824,75	-28 831,65
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset	7 258,42	-8 581,69	-164 601,47	-165 924,74
Arviointimethodiikan päivityksestä johtuvat muutokset	234,03	-2 222,82	-269,61	-2 258,40

Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennykset	0,00	0,00	-32 901,50	-32 901,50
Muut oikaisut	0,00	0,00	0,00	0,00

Nettotosuusaikutus yhteensä
Tappioita koskeva vähennyserä 31.12.2022

Saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuoliset sitomukset			
Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
12 kk	koko voimassaoloaika	koko voimassaoloaika	
14 123,92	195 262,70	1 155 552,17	1 364 938,79
-1 683,29	22 874,16	0,00	21 190,87
-138,97	0,00	17 220,63	17 081,66
281,73	-2 342,48	0,00	-2 060,75
0,00	-82 466,54	177 062,53	94 595,99
0,00	3 778,68	-72 857,30	-69 078,62
0,00	0,00	0,00	0,00
1 391,98	3 734,91	16 942,95	22 069,84
-348,72	-3 658,18	-24 824,75	-28 831,65
7 258,42	-8 581,69	-164 601,47	-165 924,74
234,03	-2 222,82	-269,61	-2 258,40
0,00	0,00	-32 901,50	-32 901,50
0,00	0,00	0,00	0,00
6 995,18	-68 883,96	-84 228,52	-146 117,30
21 119,10	126 378,74	1 071 323,65	1 218 821,49

17. Osakkeet ja osuudet
31.12.2023
Osakkeet ja osuudet

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	0,00	0,00	0,00	0,00
josta kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	0,00	0,00	0,00	0,00
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirj.	0,00	11 763 200,00	11 763 200,00	0,00
Omistusyhteisyritysosakkeet	0,00	0,00	0,00	0,00
Tytäryritysosakkeet	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	11 763 200,00	11 763 200,00	0,00

Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	joista luottolaitoksissa
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	11 763 200,00	11 763 200,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	11 763 200,00	11 763 200,00	0,00

31.12.2022
Osakkeet ja osuudet

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	0,00	0,00	0,00	0,00
josta kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	0,00	0,00	0,00	0,00
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirj.	0,00	11 754 973,33	11 754 973,33	0,00
Omistusyhteisyritysosakkeet	0,00	0,00	0,00	0,00
Tytäryritysosakkeet	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	11 754 973,33	11 754 973,33	0,00

Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	joista luottolaitoksissa
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	11 754 973,33	11 754 973,33	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	11 754 973,33	11 754 973,33	0,00

18. Johdannaisopimukset

Suojaamistarkoituksessa tehdyt johdannaisopimukset 31.12.2023

Korkojohdannaiset

Termiinisopimukset
 Optiosopimukset
 Ostetut
 Asetetut
 Koronvaihtosopimukset
 josta rahavirran suojaus
 Muut swap -sopimukset

Johdannaiset yhteensä

Nimellisarvot	Käyvät arvot	
	Positiiviset	Negatiiviset
35 615 894,85	941 946,68	1 084 676,78
18 475 678,73	920 418,39	98 995,47
18 475 678,73	920 418,39	98 995,47
17 140 216,12	21 528,29	985 681,31
14 170 000,00		935 379,46
	941 946,68	1 084 676,78

Korkojohdannaiset

Termiinisopimukset
 Optiosopimukset
 Ostetut
 Asetetut
 Koronvaihtosopimukset
 Muut swap -sopimukset

Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksuaika				
alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yli 15 vuotta	Yhteensä
85 204,36	15 886 355,15	19 644 335,34	0,00	35 615 894,85
				0,00
85 204,36	1 476 355,15	16 914 119,22	0,00	18 475 678,73
85 204,36	1 476 355,15	16 914 119,22		18 475 678,73
				0,00
	14 410 000,00	2 730 216,12		17 140 216,12
				0,00

Ei suojaamistarkoituksessa pidettävät johdannaisopimukset 31.12.2023

Korkojohdannaiset

Termiinisopimukset
 Optiosopimukset
 Ostetut
 Asetetut
 Koronvaihtosopimukset

Johdannaiset yhteensä

Nimellisarvot	Käyvät arvot	
	Positiiviset	Negatiiviset
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
	0,00	0,00

Korkojohdannaiset

Termiinisopimukset
 Optiosopimukset
 Ostetut
 Asetetut
 Koronvaihtosopimukset

Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksuaika				
alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yli 15 vuotta	Yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				0,00
				0,00
				0,00

Suojaamistarkoituksessa tehtyt johdannaissopimukset 31.12.2022

Korkojohdannaiset

Termiinisopimukset
 Optiosopimukset
 Ostetut
 Asetetut
 Koronvaihtosopimukset
 josta rahavirran suojaus
 Muut swap -sopimukset

Johdannaiset yhteensä

Nimellisarvot	Käyvät arvot	
	Positiiviset	Negatiiviset
35 822 300,32	1 510 129,91	1 596 362,29
18 648 074,21	1 491 763,99	7 139,19
18 648 074,21	1 491 763,99	7 139,19
17 174 226,11	18 365,92	1 589 223,10
14 170 000,00		1 468 610,08
	1 510 129,91	1 596 362,29

Korkojohdannaiset

Termiinisopimukset
 Optiosopimukset
 Ostetut
 Asetetut
 Koronvaihtosopimukset
 Muut swap -sopimukset

Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksuaika				
alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yli 15 vuotta	Yhteensä
0,00	6 914 625,56	28 907 674,76	0,00	35 822 300,32
				0,00
0,00	614 625,56	18 033 448,65	0,00	18 648 074,21
	614 625,56	18 033 448,65		18 648 074,21
				0,00
	6 300 000,00	10 874 226,11		17 174 226,11
				0,00

Ei suojaamistarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset 31.12.2022

Korkojohdannaiset

Termiinisopimukset
 Optiosopimukset
 Ostetut
 Asetetut
 Koronvaihtosopimukset

Johdannaiset yhteensä

Nimellisarvot	Käyvät arvot	
	Positiiviset	Negatiiviset
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
	0,00	0,00

Korkojohdannaiset

Termiinisopimukset
 Optiosopimukset
 Ostetut
 Asetetut
 Koronvaihtosopimukset

Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksuaika				
alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yli 15 vuotta	Yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				0,00
				0,00
				0,00

Kohde-etuuden arvo on korkojohdannaisten sopimusten osalta nimellisarvo, valuuttajohdannaisten sopimusten osalta ostetun valuutan tilinpäätöshetken eurovasta-arvo ja osakejohdannaisten sopimusten osalta osakkeiden todennäköinen arvo tilinpäätöshetkellä.

Arvot on ilmaistu bruttomääräisinä.

Kaikkia johdannaissopimuksissa vastapuolena on OP Yrityspankki Oyj.

19. Aineettomat hyödykkeet

	31.12.2023	31.12.2022
ICT-menot	0,00	0,00
Muut kehittämismenot	0,00	0,00
Liikearvo	0,00	0,00
Muut aineettomat hyödykkeet	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00

20. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset tilikauden aikana

	Aineettomat hyödykkeet	Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistö-yhtiöosakkeet	Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöyhtiö-osakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet
Hankintameno tilikauden alussa	0,00	213 687,66	2 095 779,05	147 339,55
+ lisäykset tilikautena	0,00	0,00	0,00	1 195,64
- vähennykset tilikautena	0,00	0,00	0,00	-3 906,52
+/- siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	-3 528,12	-44 528,63	-20 532,64
-/+ tilikauden arvonalennukset ja niiden peruutukset	0,00	-119 556,45	-144 540,35	0,00
+ vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot ja arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	3 906,52
- kertyneet poistot tilikauden alussa	0,00	-3 572,86	-1 014 403,94	-87 992,64
- kertyneet arvonalennukset tilikauden alussa	0,00	-70 535,07	-297 542,00	0,00
+ kertyneet arvonorotukset tilikauden alussa	0,00	17 266,95	14 127,79	0,00
+/- tilikauden arvonorotukset ja niiden peruutukset	0,00	0,00	-14 127,79	0,00
= Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	0,00	33 762,11	594 764,13	40 009,91

Sijoituskiinteistöomaisuuden käypä arvo

33 588,23

21. Muut varat

	31.12.2023	31.12.2022
Arvopapereiden myyntisaamiset	0,00	0,00
Maksujenvälityssaamiset	0,00	0,00
Muut	77 898,90	95 243,43
Yhteensä	77 898,90	95 243,43

22. Siirtosaamiset ja maksetut ennakot**Korot**

	31.12.2023	31.12.2022
Korkosaamiset	784 130,70	300 097,99
Maksetut korkoennakot	0,00	0,00
Yhteensä	784 130,70	300 097,99

Muut

	31.12.2023	31.12.2022
Muut maksetut ennakomaksut	1 103,04	934,27
Muut siirtosaamiset	5 666,23	4 711,77
Yhteensä	6 769,27	5 646,04

Siirtosaamiset ja maksetut ennakot yhteensä**790 899,97 305 744,03**

23. Laskennalliset verosaamiset ja -velat**31.12.2023**

Jaksotuseroista
 Muista väliaikaisista eroista
Yhteensä

Laskennalliset verosaamiset	Laskennalliset verovelat	Netto
86 563,18	0,00	86 563,18
212 251,35	1 645,33	210 606,02
298 814,53	1 645,33	297 169,20

Laskennallisiin verosaamisiin sisältyy verotuksessa vahvistetuista tappioista kirjattua laskennallista verosaamista yhteensä euroa.

Muista väliaikaisista eroista johtuvat laskennalliset verosaamiset ja -velat perustuvat oman pääoman käyvän arvon rahastoon kirjatuista eristä eli käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen ja rahavirtaa suojaavien johdannaisten arvostustuloksiin.

Lisäksi muissa väliaikaisissa eroissa esitetään IFRS 9-siirtymästä 1.1.2018 aiheutuneet väliaikaiset erot.

Arvonkorotukset 31.12.2023

Taseeseen sisältyy kiinteistöistä tehtyjä arvonkorotuksia

Arvonkorotukset eivät ole veronalaisia. Jos arvonkorotuksen kohteet myytäisiin, arvonkorotukset realisoituisivat myyntivoitoksi, josta tuloveron määrä olisi

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Poistoero
 Verotusperusteiset varaukset
Yhteensä

Tasearvo	Lask. verovelka	Netto
0,00	0,00	0,00
759 961,29	151 992,26	607 969,03
759 961,29	151 992,26	607 969,03

Poistoero ja verotusperusteiset varaukset on merkitty taseeseen laskennallisella verolla vähentämättömään määrään. Omien varojen laskelmassa poistoero ja verotusperusteiset varaukset laskennallisella verolla vähennettynä on rinnastettu ensisijaisiin omiin varoihin.

24. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Sijoitustodistukset
Joukkovelkakirjalainat
Muut
Yhteensä

Kirjanpitoarvo 31.12.2023	Nimellisarvo 31.12.2023	Kirjanpitoarvo 31.12.2022	Nimellisarvo 31.12.2022
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00

25. Muut velat

Arvopapereiden ostovelat
Maksujenvälitysvelat
Muut
Yhteensä

31.12.2023	31.12.2022
0,00	0,00
273 739,61	407 254,44
79 979,82	73 296,90
353 719,43	480 551,34

26. Pakolliset varaukset**31.12.2023**

	Eläkevaraukset	Verovaraukset	Takausvastuut	Vuokravastuut	Muut	Yhteensä
Varaukset 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	2 605,28	2 605,28
+ varausten lisäys						0,00
- käytetyt varaukset					758,02	758,02
- peruutukset					-525,57	-525,57
Varaukset 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	2 372,83	2 372,83

Muut pakolliset varaukset sisältävät taseen ulkopuolisista sitoumuksista kirjattuja odotettuja luottotappioita

334,40

31.12.2022

	Eläkevaraukset	Verovaraukset	Takausvastuut	Vuokravastuut	Muut	Yhteensä
Varaukset 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	3 248,09	3 248,09
+ varausten lisäys						0,00
- käytetyt varaukset						0,00
- peruutukset					642,81	642,81
Varaukset 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	2 605,28	2 605,28

Muut pakolliset varaukset sisältävät taseen ulkopuolisista sitoumuksista kirjattuja odotettuja luottotappioita

41,28

27. Siirtovelat ja saadut ennakot**Korot**

Korkovelat
Saadut korkoennakot
Yhteensä

Muut

Muut saadut ennakkomaksut
Muut siirtovelat
Yhteensä

Siirtovelat ja saadut ennakot yhteensä

31.12.2023	31.12.2022
862 239,65	103 608,25
60,70	164,53
862 300,35	103 772,78
7 167,50	2 290,43
582 262,91	318 569,79
589 430,41	320 860,22
1 451 730,76	424 633,00

28. Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla**Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla**

Pääomalainat
Muut
Yhteensä

31.12.2023	31.12.2022
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00

Velkojen käsittelystä vakavaraisuuslaskennassa kerrotaan OP Yhteenliittymän vakavaraisuusraportin 2023 liitetiedossa 1. Päämainstrumenttien keskeiset ominaisuudet

Yksittäiset velat, jotka ylittävät 10 prosenttia huonommalla etuoikeudella olevien velkojen yhteismäärästä

31.12.2023

Velka	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Valuutta	Korko %	Lainan eräpäivä
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900

Liikkeeseenlaskijalla on oikeus lainan takaisinostoon vain Finanssivalvonnan luvalla. Velkojilla ei ole oikeutta vaatia ennenaikaista takaisinmaksua.

Yksittäiset velat, jotka ylittävät 10 prosenttia huonommalla etuoikeudella olevien velkojen yhteismäärästä

31.12.2022

Velka	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Valuutta	Korko %	Lainan eräpäivä

Liikkeeseenlaskijalla on oikeus lainan takaisinostoon vain Finanssivalvonnan luvalla. Velkojilla ei ole oikeutta vaatia ennenaikaista takaisinmaksua.

29. Oma pääoma

31.12.2023

	Oma pääoma tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Siirrot erien välillä	Oma pääoma tilikauden lopussa
Oma pääoma yhteensä	15 219 104,19	1 993 560,23	-399 391,51	0,00	16 813 272,91
Osuuspääoma	4 110 400,00	82 400,04	-111 700,00	0,00	4 081 100,04
Jäsenosuudet	256 900,00	7 400,04	-3 700,00	0,00	260 600,04
Tuotto-osuudet	3 853 500,00	75 000,00	-108 000,00	0,00	3 820 500,00
Ylikurssirahasto	0,00				0,00
Arvonkorotusrahasto	0,00				0,00
Muut sidotut rahastot	-312 656,85	539 811,96	-106 646,11	0,00	120 509,00
Vararahasto	862 231,19				862 231,19
Käyvän arvon rahasto	-1 174 888,04	539 811,96	-106 646,11		-741 722,19
Sääntöjen mukaiset rahastot	0,00				0,00
Muut rahastot	0,00				0,00
Vapaat rahastot	1 654 352,07				1 654 352,07
Edellisten tilikausien voitto tai tappio	9 767 008,97		-181 045,40		9 585 963,57
Tilikauden voitto tai tappio		1 371 348,23	0,00		1 371 348,23

Käyvän arvon rahaston muutokset

	Tilikauden alku	Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan siirretty	Tilikauden päättyessä
Saamistodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	0,00	6 581,34	0,00	0,00	6 581,34
Muut	-1 174 888,04	533 230,62	106 646,11	0,00	-748 303,53
Rahavirran suojaus	-1 468 610,08	533 230,62	0,00	0,00	-935 379,46
laskennalliset verot	293 722,04	0,00	106 646,11		187 075,93
Yhteensä	-1 174 888,04	539 811,96	106 646,11	0,00	-741 722,19

Oma pääoma**31.12.2022**

	Oma pääoma tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Siirrot erien välillä	Oma pääoma tilikauden lopussa
Oma pääoma yhteensä	16 353 267,34	1 172 591,11	-2 306 754,26	0,00	15 219 104,19
Osuuspääoma	3 918 300,00	271 600,00	-79 500,00	0,00	4 110 400,00
Jäsenosuudet	256 700,00	5 300,00	-5 100,00	0,00	256 900,00
Tuotto-osuudet	3 661 600,00	266 300,00	-74 400,00		3 853 500,00
Ylikurssirahasto	0,00				0,00
Arvonkorotusraho	0,00				0,00
Muut sidotut rahastot	1 377 014,28	422 417,83	-2 112 088,96	0,00	-312 656,85
Vararahasto	862 231,19				862 231,19
Käyvän arvon rahasto	514 783,09	422 417,83	-2 112 088,96		-1 174 888,04
Sääntöjen mukaiset rahastot	0,00				0,00
Muut rahastot	0,00				0,00
Vapaat rahastot	1 654 352,07				1 654 352,07
Edellisten tilikausien voitto tai tappio	9 403 600,99		-115 165,30		9 288 435,69
Tilikauden voitto tai tappio		478 573,28	0,00		478 573,28

Käyvän arvon rahaston muutokset

	Tilikauden alku	Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan siirretty	Tilikauden päättyessä
Saamistodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	514 783,09	422 417,83	2 112 088,96	0,00	-1 174 888,04
Rahavirran suojaus	643 478,88	0,00	2 112 088,96	0,00	-1 468 610,08
laskennalliset verot	-128 695,79	422 417,83	0,00		293 722,04
Yhteensä	514 783,09	422 417,83	2 112 088,96	0,00	-1 174 888,04

30. Sidottu ja vapaa oma pääoma sekä jakokelvottomat vapaan oman pääoman erät**Oma pääoma 31.12.2023**

Sidottu oma pääoma

4 201 609,04

Vapaa oma pääoma

12 611 663,87

Oma pääoma yhteensä**16 813 272,91****Voitonjakokelpoiset varat 31.12.2023**

Vapaa oma pääoma

12 611 663,87

- aktivoidut kehittämismenot

0,00

- muut jakokelvottomat erät

742 122,19

Voitonjakokelpoiset varat**11 869 541,68**

31. Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma 31.12.2023

	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta
Jäljellä oleva juoksuaika					
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamis-					
todistukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset luottolaitoksilta	11 795 766,14	0,00	9 200 000,00	5 000 000,00	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	3 047 566,57	4 416 802,34	15 778 072,97	16 294 856,92	15 051 567,05
Saamistodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Velat luottolaitoksille	521,87	0,00	2 700 000,00	0,00	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	72 051 144,95	26 200,00	22 590,00	0,00	0,00
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Velat, joilla huonompi etuoikeus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Johdannaissopimukset, nimellisarvot	18,68	85 185,68	15 886 355,15	11 992 600,23	7 651 735,11

Muut kuin määräaikaistalletukset sisältyvät maturiteettiluokkaan "alle 3 kk".

32a. Koti- ja ulkomaanrahan määräiset omaisuus- ja velkaerät 31.12.2023

	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Saamiset luottolaitoksilta	25 991 346,57	4 419,57
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	54 588 865,85	0,00
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset ja muut saamistodistukset	0,00	0,00
Johdannaissopimukset	941 946,68	0,00
Muu omaisuus	13 741 245,67	11,81
Velat luottolaitoksille	2 700 521,87	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	72 095 515,38	4 419,57
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00
Johdannaissopimukset ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	1 084 676,78	0,00
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00	0,00
Muut velat	1 809 468,35	0,00

32b. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käypien arvojen hierarkia 31.12.2023

Rahoitusvarat	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Käteiset varat	141 907,93	141 907,93
Saamiset luottolaitoksilta	25 995 766,14	25 995 766,14
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	54 588 865,85	54 588 865,85
Saamistodistukset	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	11 763 200,00	11 763 200,00
Johdannaissopimukset	941 946,68	941 946,68
Yhteensä	93 431 686,60	93 431 686,60
Rahoitusvelat		
Velat luottolaitoksille	2 700 521,87	2 700 521,87
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	72 099 934,95	72 099 934,95
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00
Johdannaissopimukset	1 084 676,78	1 084 676,78
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00	0,00
Yhteensä	75 885 133,60	75 885 133,60

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit

	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Saamistodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00	11 763 200,00	11 763 200,00
Johdannaiset (positiiviset käyvät arvot)	0,00	941 946,68	0,00	941 946,68
Johdannaiset (negatiiviset käyvät arvot)	0,00	1 084 676,78	0,00	1 084 676,78

Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta (Taso 3)

Avaava tase 1.1.2023
siirrot tasoon 3
siirrot tasosta 3
muu muutos
Päättävä tase 31.12.2023

11 754 973,33
0,00
0,00
8 226,67
11 763 200,00

Taso 1: Noteeratut markkinahinnat

Hierarkiatasoon 1 ryhmitellyt erät koostuvat pörsseissä listatuista osakkeista, noteeratuista yritysten, valtioiden ja rahoituslaitosten velkapapereista sekä pörssijohdannaisista. Kyseisten instrumenttien käypä arvo määräytyy toimivilta markkinoilta saatavien noteerausten perusteella

Taso 2: Arvostusmenetelmät havainnoitavissa olevia syöttötietoja käyttäen

Arvostusmenetelmät, jotka perustuvat luotettaviin laskentaparametreihin. Hierarkiatasoon 2 luokiteltujen instrumenttien käyvällä arvolla tarkoitetaan arvoa, joka on johdettavissa rahoitusvälineen osien tai vastaavien rahoitusvälineiden markkina-arvosta, tai arvoa, joka on laskettavissa rahoitusmarkkinoilla yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla ja -menetelmillä, jos markkina-arvo on niiden avulla luotettavasti arvioitavissa. Tähän hierarkiatasoon on luokiteltu suurin osa OP Yrityspankki -konsernin OTC-johdannaisista sekä yritysten, valtioiden ja rahoituslaitosten noteeratut velkapaperit, joita ei ole luokiteltu tasolle 1.

Taso 3: Arvostusmenetelmät ei havainnoitavissa olevia syöttötietoja käyttäen

Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta. Hierarkiatasoon 3 luokitellut instrumentit arvostetaan hinnoittelumalleilla, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta. Lisäksi tasoon 3 luokitellaan velkapapereita, joille noteerauksia on markkinoilla arvostupäivänä vain vähän tai ei ollenkaan. Kyseiseen tasoryhmään sisällytetään sijoitukset OP Osuuskunnan jäsen- ja lisäosuuksiin. Tason 3 käypä arvo perustuu kolmannelta osapuolelta saatavaan hintatietoon.

32c.Rahoitusvarojen ja -velkojen IFRS 9- standardin mukainen luokittelu 31.12.2023

Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	Kaupankäynti-tarkoituksessa pidettävät	On luokiteltava käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Suojaavat johdannaiset
Rahoitusvarat				
Käteiset varat	141 907,93	0,00	0,00	0,00
Saamiset luottolaitoksilta	25 995 766,14	0,00	0,00	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	54 588 865,85	0,00	0,00	0,00
Keskusp.rah.oik. saamistod ja muut saamistod	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	0,00	11 763 200,00	0,00	0,00
Johdannaispimukset	0,00	0,00	0,00	941 946,68
Yhteensä	80 726 539,92	11 763 200,00	0,00	941 946,68
Rahoitusvelat				
Velat luottolaitoksille	2 700 521,87	0,00	0,00	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	72 099 934,95	0,00	0,00	0,00
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Johdannaispimukset	0,00	0,00	0,00	1 084 676,78
Velat, joilla on huonompi etuoik. kuin muilla veloilla	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	74 800 456,82	0,00	0,00	1 084 676,78

Velat luottolaitoksille sisältää OP Asuntoluottopankki Oyj:n väliluottoja

2 700 000,00 euroa

33. Vakuudeksi annettu omaisuus 31.12.2023**Omasta velasta annetut vakuudet**

Velat luottolaitoksille
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
Johdannaissop. ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat
Muut velat
Huonommalla etuoikeudella olevat velat
Yhteensä

Muusta syystä omasta puolesta annetut vakuudet**Muiden puolesta annetut****Annetut vakuudet yhteensä**

Pantit	Kiinnitykset	Muut Vakuudet	Yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	3 061 132,64	3 061 132,64
0,00	0,00	3 061 132,64	3 061 132,64

34. Lisäeläketurva

Lisäeläketurvan järjestämisestä tilikauden aikana aiheutunut eläkemenon määrä

0,00

Pankin henkilökunnan lakisääteinen eläketurva on järjestetty Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen kautta ja lisäeläketurva OP-Eläkesäätiön kautta.

35. Rahoitusleasing- ja muut vuokravastuut

Yhden vuoden kuluessa maksettavat

Yli vuoden kuluessa ja enintään 5 vuoden kuluessa maksettavat

Yli 5 vuoden kuluessa maksettavat

Yhteensä**31.12.2023**

11 832,00

14 790,00

0,00

26 622,00

Sopimusten olennaiset irtisanomis- ja lunastusehdot

36. Taseen ulkopuoliset sitoumukset**Taseen ulkopuoliset sitoumukset 31.12.2023**

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi

annetut sitoumukset

Takaukset

Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat

sitoumukset

Arvopapereiden takaisinosoitoumukset

Muut

josta luottolupaukset

Tytäryritysten puolesta	Osakkuusyritysten puolesta	Muiden puolesta	Yhteensä
0,00	0,00	1 468 166,95	1 468 166,95
0,00	0,00	427 093,80	427 093,80
0,00	0,00	427 093,80	427 093,80
0,00	0,00	1 041 073,15	1 041 073,15
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	1 041 073,15	1 041 073,15
0,00	0,00	1 041 073,15	1 041 073,15

37. Muut vastuusitoumukset ja vastuut tilikauden päättyessä

Pankki on velvollinen tarkistamaan vuonna 2015 ja sen jälkeen valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään alv-vähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee kymmenen vuoden tarkistusjakson aikana. Viimeiset tarkistusvuodet ovat 2023-2032 kiinteistöinvestoinnin valmistumisajankohdasta riippuen

31.12.2023

45 719,57

0,00

0,00

45 719,57

38. Henkilöstö ja toimielinten jäsenet sekä lähipiiri**Henkilöstön lukumäärä keskimäärin v. 2023**

Vakinainen kokoaikainen henkilöstö

Vakinainen osa-aikainen henkilöstö

Määräaikainen henkilöstö

Yhteensä

Keskimääräinen lkm	Muutos tilikauden aikana
6	0
0	0
0	0
6	0

Toimielinten jäsenten palkat ja palkkiot v. 2023

Hallintoneuvoston jäsenet

Hallituksen jäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa

josta toimitusjohtaja Esko-Pekka Markkaselle maksetut palkat ja palkkiot

sekä luontoisedut

Palkat ja palkkiot
14 200,00
193 549,08
106 825,34
1 627,35

Osuuskunnan kokouksen/edustajiston kokouksessa tehdyn päätöksen mukaan hallintoneuvoston puheenjohtajalle maksetaan palkkiota 3960 euroa vuodessa ja muille jäsenille kokouspalkkiota 205 euroa kokoukselta, minkä lisäksi puheenjohtajalle maksetaan kokouspalkkiota 205 euroa kokoukselta.

Hallituksen puheenjohtajalle maksetaan palkkiota 8880 euroa vuodessa ja lisäksi kokouspalkkiota 300 euroa kokoukselta. Muille hallituksen jäsenille maksetaan myös kokouspalkkiota 300 euroa kokoukselta. Pankin toimitusjohtajalle ei makseta hallitustyöskentelystä erillisiä palkkioita tai muita etuisuuksia.

Toimitusjohtajan vanhuuseläkeikä on 65 vuotta. Eläke-etuudet määräytyvät eläkelakien ja OP:n omien eläkejärjestelmien mukaisesti. Toimitusjohtajan noudattama irtisanomisaika on 3 tai 6 kuukautta ja työnantajan noudattama irtisanomisaika on 6 kuukautta, jolloin hänelle irtisanomisajan palkan lisäksi suoritetaan korvauksena 12 kuukauden rahapalkkaa vastaava korvaus.

Muuttuva palkitseminen

Muuttuva palkitseminen koostuu vuonna 2023 tulospalkkiojärjestelmästä ja henkilöstörahistosta. Tulospalkkiojärjestelmästä kirjattu velka oli siirtovelloissa 31.12.2023 yhteensä 15.610,13 euroa (21.000,00). Henkilöstörahistoon tehtävän palkkiosirron määrä vuodelta 2023 on noin 3,0 % (1,5 %) rahaston jäsenten palkkasummasta. Vuonna 2023 kirjattiin henkilöstörahistopalkkioita yhteensä 9603,54 euroa (4745,22). Tarkemmin muuttuvasta palkitsemisesta kerrotaan laatimisperiaatteissa.

Tilintarkastajille maksetut palkkiot toimeksiantoryhmittäin v. 2023

Tilintarkastuksesta

Tilintarkastajan muut lausunnot

Veroneuvonta

Muut palvelut

Yhteensä

Tilintarkastus-palkkiot
9 544,19
0,00
0,00
0,00
9 544,19

Toimielinten jäsenten saamat luotot, takaukset ja vakuudet 31.12.2023

Hallintoneuvoston jäsenet

Hallituksen jäsenet

sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa

Yhteensä

Rahalainat 1.1.	Lisäykset	Vähennykset	Rahalainat 31.12.	Takaukset ja muut taseen ulkopuoliset sitoumukset
1 144 458,80	269 085,90	285 136,85	1 128 407,85	70 000,00
756 789,63	28 553,88	129 752,51	655 591,00	23 872,78
1 901 248,43	297 639,78	414 889,36	1 783 998,85	93 872,78

Ilmoitetut luvut sisältävät luotot ja takaukset, jotka luottolaitos tai sen konserniin tai konsolidointiryhmään kuuluva yritys on antanut luottolaitoksen hallinto- ja valvontaelinten jäsenille. Toimielinten jäsenten antamat henkilötakaukset sisältyvät myös rahalainat erään.

Hallinto- ja valvontaelinten jäsenten luottoehdoissa noudatetaan normaaleja pankin luottoehtoja. Lainat on sidottu yleisesti käytössä oleviin viitekorkoihin. Lainoja lyhennetään sovitun lyhennyssuunnitelman mukaisesti ja niillä on normaalit vakuudet.

Lähipiiriin kuulumisperuste

Johdon avainhenkilöt
Tytär- ja osakkuusyritykset
Yhteensä

Tase-erä				Taseen ulkopuolliset sitoumukset
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Saamistodistukset	Osakkeet	Yhteensä	
2 119 107,87	0,00	109 500,00	2 228 607,87	95 222,78
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2 119 107,87	0,00	109 500,00	2 228 607,87	95 222,78

Osuuspankin lähipiiri muodostuu Osuuspankin tytäryhtiöistä, osakkuusyhtiöistä, johdon avainhenkilöistä ja heidän läheisistä perheenjäsenistä sekä muista lähipiiriin kuuluvista yhteisöistä. Osuuspankin johdon avainhenkilöihin luetaan toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen ja muut toimivaan johtoon kuuluvat henkilöt sekä Osuuspankin hallituksen jäsenet ja hallintoneuvoston jäsenet. Lähipiiriin luetaan myös yhtiöt, joissa johdon avainhenkilöllä tai heidän läheisellä perheenjäsenellä on yksin tai yhdessä toisen kanssa määräysvalta. Muihin lähipiiriin kuuluviin yhteisöihin luetaan OP-Eläkesäätiö ja OP Ryhmän henkilöstörahasto. Osuuspankin lähipiiri on määriteltävä IAS 24 -standardin mukaisesti.

39. Omistukset muissa yrityksissä 31.12.2023

[illegible]

		Omistusosuus, %	Oma pääoma	Tilikauden voitto tai tappio
Omistusyhteisyritykset				
Yrityksen nimi:	Asunto Oy Rautalammin Väänälä	38,91 %	396 929,34 €	2 632,43
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
		Omistusosuus, %	Oma pääoma	Tilikauden voitto tai tappio
Yritykset, joissa luottolaitoksella on rajoittamaton vastuu				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yritysmuoto:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yritysmuoto:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yritysmuoto:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yritysmuoto:				

40. Osuuspankin jäsenten lukumäärä sekä maksamatta olevat ja irtisanotut osuusmaksut 31.12.2023

Jäsenten lukumäärä
Maksamatta olevat osuusmaksut
Irtisanotut jäsenosuusmaksut
Irtisanotut tuotto-osuusmaksut

2 502
0,00
10 400,02
528 700,00

Irtisanotun osuuspääoman takaisinmaksun edellytykset ja ajankohta

Osuuspankkien omaan pääomaan sisältyy osuuspankkien jäsenten jäsenosuusmaksut sekä jäsenten tekemät sijoitukset tuotto-osuuksiin, joiden koron maksusta ja pääoman palauttamisesta pankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä. Jäsenen on jäseneksi liittymisen yhteydessä hankittava yksi jäsenosuus ja maksettava yksi siihen liittyvä jäsenosuusmaksu. Osuuspankin jäsenyys (omistaja-asiakkuus) antaa äänioikeuden osuuskunnan kokouksessa/edustajiston vaaleissa. Jokaisella osuuspankin jäsenellä on yksi ääni. Tuotto-osuus ei tuota äänivaltaa.

Vuodelle 2023 tavoitellaan 4,5 %:n ja vuodelle 2024 5,5 %:n korkoa tuotto-osuuksille, maksettava korko vahvistetaan vuosittain jälkikäteen. Tuottotavoite voi muuttua vuosittain.

Mikäli osuuspankki ei ole kieltäytynyt palauttamisesta, jäsenosuusmaksu ja tuotto-osuusmaksu voidaan palauttaa 12 kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana jäsenyys on päättynyt tai tuotto-osuuden omistaja on irtisanonut osuuden. Ellei palautusta voida jonakin vuonna maksaa täysimääräisesti, maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista. Edellä määrätty oikeus maksamatta jääneen osan jälkipalautukseen päättyy kuitenkin viidennen seuraavan tilinpäätöksen jälkeen. Maksamatta jääneelle osalle ei makseta korkoa.

41. Asiakasvarat

Osuuspankin sellaisten omissa nimissään asiakkaan lukuun hallitsemien varojen kokonaismäärä, joita sijoituspalvelulain 9. luvun mukaan ei merkitä varoiksi osuuspankin taseeseen

31.12.2023
19 251 775,00

Pitkäaikaissäästämispalvelu

OP-eläkesäästön eläketili
Määräaikaiss- tai muulle talletustilille tehdyt sijoitukset
Osuuspankin taseessa olevat sijoitukset yhteensä
Taseen ulkopuoliset sijoitukset, sijoitusrahastot, osakkeet, jvk-lainat (sis. myyntisaamiset/ostovelat)

31.12.2023
72,13
0,00
72,13
18 306,50

LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA

OP RYHMÄN SAP tositelajit ja tositenumerosarjat

Pankin pääkirjanpito on SAP-järjestelmässä ja osakirjanpitojen tiedot on siirretty pääkirjanpitoon yhdistelmänä tai muuna yhteenvetona.

Merkittävimmät osakirjanpidot:

Ottolainaus
 Antolainaus
 Omistaja-asiakasrekisteri
 Bonusjärjestelmä
 Tuotto-osuudet
 Korva, arvopaperikirjanpito
 Matkavaluutta
 ASLA, asiakaslaskutus
 Calypso, johdannais- ja arvopaperikirjanpito
 JORR, johdannaisreskontra
 Pankkitakaukset
 Haltia, kiinteistökirjanpito
 Havas, vastike- ja vuokrareskontra
 POPS, Pankkien väliset online pikasiirrot ja shekit
 SAP HR ja Aditro
 SAP käyttöomaisuus
 SAP osto- ja myyntireskontra, Ariba, Basware IP ja Basware maksuliikenne

Sovellus- tosite *)	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
	TOISTUVA TOSITE	X1	9992000001	9992099999
	KAUDEN PÄÄTÖS, lopullinen	SA	1000010001	1000019999
	KAUDEN PÄÄTÖSTOS, purettavat	SB	1000020001	1000029999
	PÄIVITTÄISTOSITE	SE	1000050001	1000059999
	ICT SUPERJAKSOTUS	SF	1000060001	1000069999
	SALDONSIIRTO, PURETTAVA (taseen väärän merkisten saldojen siirto)	SS	1000090001	1000099999
	ARVONLISÄVERON KORJAUS	SV	1000100000	1000109999
	RYHMÄKOHT.ARVONALENT	GX	1000180001	1000189999
	PÄIVITT.TOS./OKO PKL	SO	1000200001	1000209999
	ALV-VELOITUS	GZ	1000210001	1000219999
	ALV-SIIRTO	ST	1000220001	1000229999
	SOS.KULUVELAN SIIRTO	SR	1000230001	1000239999
	SIJ.OM. PÄIVITT./VAR	SP	1000240001	1000249999
	SIJ.OM TP PURETT/VAR	SQ	1000250001	1000259999
	KIINTEISTÖSIJ. PÄIV.	SZ	1000280001	1000289999
	ELIMINOINTI BALTIA purettava	MB	1000300001	1000309999
	SALDONSIIRTO, EI-PURETTAVA	SJ	1000330001	1000339999
	KIINT YHT AVAAVA TASE	QN	1000360001	1000369999
	SISÄISET TOSITTEET	S1	1000370001	1000379999
	PIVO-LIMIITTI	S2	1000380001	1000389999
	KÄYTTÖOMAISUUS	AA	1010000001	1010999999 RABUCH00 **)
	KÄYTTÖOMAISUUS POISTOT	AF	1011000001	1011999999 RAPERB00 **)
	LASKU e-Flow/SAP eliminoidavat	LF	1021000001	1021999999
	LASKU MANUAALINEN eliminoidavat	LM	1022000001	1022999999
	LASKUN PERUUTUS AUTOMAATTINEN	LP	1024000001	1024999999
	LASKUN MANUAALINEN MAKSU	KA	1025000001	1025999999
	AUTOMAATTISET MAKSUT	KZ	1026000001	1026999999
	LASKU E-Flow/SAP ei eliminoidavat	LG	1027000001	1027999999
	LASKU MANUAALINEN ei eliminoidavat	LN	1028000001	1028999999
	MYNTILASKU MANUAALINEN eliminoidavat	DR	1030000001	1030999999
	HYVITYSLASKU MANUAALINEN eliminoidavat	DG	1031000001	1031999999
	MYNTILASKUN PERUUTUS	DA	1032000001	1032999999
	HYVITYSLASKUTUS eliminoidavat	DI	1034000001	1034999999
	LASKUN MAKSU	DZ	1035000001	1035999999
	HYVITYSLASKUTUS ei eliminoidavat	DJ	1036000001	1036999999
	MYNTILASKU MANUAALINEN ei eliminoidavat	DS	1037000001	1037999999
	MYNTILASKUTUS eliminoidavat	DT	1038000001	1038999999
	MYNTILASKUTUS ei eliminoidavat	DU	1039000001	1039999999
	TASAU	MT	1040000001	1040999999
	KONEKIELISET TILIOTETAPAHTUMAT	FB	1042000001	1042999999
	JAHA/KOTIPANKKI	FD	1044000001	1044999999
	OSAMAKSULEASING (VIEW21) /OPR	FT	1056000001	1056999999
9900095	SRJ-TAPAHTUMAT	FU	1059000001	1059999999
	TYÖNANTAJAN ST-MAKSU	FX	1070000001	1070999999
	DIME/SIJ.RAHASTOT	GR	1071000001	1071999999
	ANALYSTE	IE	1073000001	1073999999
	ANALYSTE (9802)	IE	1073000001	1075999999
	MYNTILASKU/KIPINÄ	DB	1074000001	1074999999
	TEM MATKALASKUT	MK	1076000001	1076999999

Sovellus- tosite *)	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
	VIRO MANU PÄIVITT.	JS	1077000001	1077999999
	LATVIA MANU PÄIVITT.	JT	1080000001	1080999999
	LIETTUA MANU PÄIVITT	JU	1083000001	1083999999
	LOMAPALKAT, OSTOLASKU	LL	1086000001	1086999999
	LOMAPALKAT, MYNTILASKU	DL	1087000001	1087999999
	JAKSOTUSAJO, SAPin man. jaksotus -toiminto	MA	1088000001	1088999999
	ACQUIRING-PALKKIOT, OR	KY	1089000001	1089999999
	ACQUIRING-PALKKIOT, MR	DE	1090000001	1090999999
	AGIOARVOSTUS	SG	1091000001	1091999999
9930004	CAL PÄIVITTÄISET VIENNI	RF	1093000001	1093999999
9930005	CAL PÄIVITTÄISET VIENNI	RF	1093000001	1093999999
9930006	CAL PÄIVITTÄISET VIENNI	RF	1093000001	1093999999
9930007	CAL PÄIVITTÄISET VIENNI	RF	1093000001	1093999999
9930008	CAL PÄIVITT. TASEEN ULKOP.	RH	1094000001	1094999999
9930106	CAL KK-VAIHTEEN VIENNI	RG	1095000001	1095999999
9930107	CAL KK-VAIHTEEN VIENNI	RG	1095000001	1095999999
9930108	CAL KK-VAIHTEEN TASEEN ULKOP.	RI	1096000001	1096999999
9900048	LISÄOSUUSPÄÄOMA	HB	1097000001	1097999999
	BONUSKERTYMÄ/CLEARING, OR	LK	1098000001	1098999999
	BONUSKERTYMÄ/CLEARING, MR	DK	1099000001	1099999999
9900049	PERINNÄN LIITTYMÄ	HC	1100000001	1100999999
990053	Banksyst päivittäiset	JD	1102000001	1102999999
990064	BLV PÄIVITTÄISET	JM	1103000001	1103999999
990067	BLT PÄIVITTÄISET	JP	1104000001	1104999999
	Banksyst päivittäiset	JD	1163000001	1164999999
	BLV PÄIVITTÄISET	JM	1165000001	1166999999
	BLT PÄIVITTÄISET	JP	1167000001	1169999999
	Bonuskäyttö toinen op, MR	DO	1105000001	1105999999
	Bonuskäyttö toinen op, OR	LO	1106000001	1106999999
	Ariba tilaus eliminoitava	LU	1108000001	1108999999
	Ariba tilaus ei-eliminoitava	LX	1110000001	1110999999
	ACQUIRING/HALTI	HG	1113000001	1113999999
	SAANA/M2	HJ	1114000001	1114999999
	VAM päivittäiset	HK	1115000001	1115999999
	Oma Kehittäminen	R1	1124000001	1124999999
	OP Laskulaina	HP	1125000001	1125999999
9900051	OPF Maksuliikenne	HQ	1154000001	1154999999
	TAGETIK	T1	1155000001	1155999999
	AFI kirjaus GL:ään	AX	1156000001	1156999999
	FNZ-PALKK.PAL/OP-RAH	IC	1158000001	1158999999
	RI IFRS17	M1	1162000001	1162999999
	Modular luottoresk	HY	1170000001	1170999999
	Automatia/CaaS	HZ	1171000001	1171999999
9900053	OPF Ulkomaan maksut	HS	1172000001	1172999999
	OIVA KON./OPHV	NC	3012000001	3012999999
	RYHMÄVAK. KON./OPHV	NG	3016000001	3016999999
	TAPATURMA KON./OPHV	NL	3021000001	3021999999
	MITTATURVA KON./OPHV	NO	3024000001	3024999999
	AULI KON./OPHV	NT	3029000001	3029999999
	RATTI KON./OPHV	NU	3030000001	3030999999
PLA-tositelajit				
	EK Korvaus Muis.	DD	3211000000	3211999999
	Manuaalipal. Muis.	DM	3212000000	3212999999
	Auli Muis.	E1	3213000000	3213999999
	Oiva Muis.	E2	3214000000	3214999999
	Ratti Muis.	E3	3215000000	3215999999
	Mittaturva Muis.	E6	3217000000	3217999999
	Ryhmävuutus Muis.	E7	3218000000	3218999999
	Ratti Muis.	F3	3222000000	3222999999
	Asiamiehet	HA	3228000000	3228999999
	Toimittajat - hyvät.	KG	3233000000	3233999999
	Kiint.hall.järj.liit	KH	3234000000	3234999999
	Toimittajat - lasku	KR	3238000000	3238999999
	Ratti Kon.	N3	3245000000	3245999999
	Tapaturma Muis.	OS	3259000000	3259999999
	EK Korvaus Kon.	PT	3283000000	3283999999
	Cross-company korot	QC	3291000000	3291999999
	EU korvaus muis.	QD	3292000000	3292999999
	INV.TILAUSTEN PURKU	QE	3309000000	3309999999
	Tapaturmavak. man. peruut	1G	3323000000	3323999999
	Korkki MK	QK	3339000000	3339999999
	Korkki manuaalitosite	QL	3340000000	3340999999
	EU KORVAUS PERUUTUS	QO	3349000000	3349999999
	AXA muistiotositteet	QX	3352000000	3352999999

Sovellus- tosite *)	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
	ZVS-MAKSUT	TH	6130000001	6130999999
	FORSE	TI	6200000001	6200999999
	SDD SEPA SUORAVELOITUS	RB	6210000001	6210999999
	AQUARIUS/OKO	GP	6240000001	6240999999
	VIEW/PÄIVITYKSET	TJ	6250000001	6250999999
	DPS PÄIVITTÄISET	KU	6380000001	6380999999
	DPS TASEEN ULKOPUOL.	KV	6390000001	6390999999
610	ULTRA VALUUTANVAIHTO	TX	6100000001	6100999999
640	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
641	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
642	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
643	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
644	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
645	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
646	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
647	TULEVAT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TP	6530000001	6530999999
648	TULEVAT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TP	6530000001	6530999999
649	LÄHTEVÄT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
653	TULEVAT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TP	6530000001	6530999999
654	TULEVAT MAKSUMÄÄRÄYKSET	TP	6530000001	6530999999
666	RPM (Rahanpesun estämisen keskeytyskirjaukset)	KX	6660000001	6660999999
667	RPM/EUR	RM	6670000001	6670999999
670	VALUUTTAPÄÄKASSA	TR	6710000001	6710999999
671	SETELICAUPAT	TR	6710000001	6710999999
672	VALUUTTAPÄÄKASSA	TR	6710000001	6710999999
673	VALUUTTAPÄÄKASSA	TR	6710000001	6710999999
674	BOND/REPO PÄIVITTÄISET	TS	6740000001	6740999999
675	BOND ARVOSTUKSET	XV	6750000001	6750999999
	TYÖASEMATOSITTEET	TY	9000000001	9099999999
9900001	OTTOLAINAUS	BA	9900100001	9900199999 OT003/OTORP002
990001	OTTOLAINAUS	BA	9900100001	9900199999
9900030	OVY:N LUOTTOVAKUUTUKSET	EJ	9900300001	9900309999
9900031	OVY:N KORVAUS&VARAUS	GE	9900310001	9900319999
9900032	ABASEC/OPSTOCK	GL	9900320001	9900329999
9900005	LÄHETETYT ATK-VÄLITYKSET	BG	9900500001	9900599999 MGKR2005, MGKR2006
9900006	SAAPUNEET ATK-VÄLITYKSET	BH	9900600001	9900699999 MGKR2001
9900007	SELVITETTÄVÄT ATK-VÄLITYKSET	BI	9900700001	9900799999 MGKR2002
9900008	PÄÄKIRJATAPAHTUMAT	BJ	9900800001	9900899999 MGKR2004
990010	POPS BRUTTOCLEARING 16.12.1997 ALKAEN	VF	9901000001	9901099999
9900005	LÄHETETYT ATK-VÄLITYKSET / OKO	EK	9901100001	9901199999
9900006	SAAPUNEET ATK-VÄLITYKSET / OKO	EL	9902200001	9902299999
9900008	PÄÄKIRJATAPAHTUMAT / OKO	EM	9902300001	9902399999
9900026	LUNASTETUT OKON SEKIT	BV	9902600001	9902699999 MGKR2003
990026	LUNASTETUT OKON SEKIT	BV	9902600001	9902699999
990031	ASLA	VM	9903100001	9903199999
990033	ASLA/OMHO	GC	9903300001	9903399999
9900035	POPS/LUNASTAMATTOMAT SEKIT YLI 10V	IG	9903500001	9903599999
9900042	PLATINAJÄRJESTELMÄ	BW	9904200001	9904299999 BJER122
9900043	CLARITY, sisäinen ICT työ (ei peruutettava)	RD	9904300001	9904399999
9900050	PALKAT	BY	9905000001	9905099999 ***)
9900052	LOMAPALKKAVELAT	GV	9905200001	9905299999 ***)
9900060	VALUUTTATILIT	BZ	9906000001	9906099999
990060	VALUUTTAOTTOLAINAUS	BZ	9906000001	9906099999
9900061	VALUUTTATILIT / AGIOT	CA	9906100001	9906199999 DARRAGI/OVARP002
990061	VALUUTTAOTTOLAINAUS /AGIOT	CA	9906100001	9906199999
9900062	VALUUTTATILIT/SIIRTYVÄ KORKO	CB	9906200001	9906299999 DARRASK/OVARP002
990062	VALUUTTAOTTOLAINAUS/SIIRTYVÄT ERÄT	CB	9906200001	9906299999
9900082	HALTIA VUOKRASAAMISET	EH	9908200001	9908299999
9520005	YIT-VUOKRAT	EH	9908200001	9908299999
677	KORVA/PÄIVITTÄISET	CJ	9908300001	9908399999
678	KORVA/HINTAEROT	CJ	9908300001	9908399999
9900083	KORVA-TAPAHTUMAT	CJ	9908300001	9908399999
9900083	KORVA PÄIVITTÄISET	CJ	9908300001	9908399999
9900042	BONUSJÄRJESTELMÄ	BW	9908400001	9908499999
9900091	MAKSULIIKE /ASLA	CN	9909100001	9909199999 ALARKP01 JA 13
9900092	ASLA/OMHO	GA	9909200001	9909299999
991003	LOAN IQ/OKO	GN	9910030001	9910039999
9901011	OTTOLAINAUS /SIIRTYVÄ KORKO	BB	9910110001	9910119999 OT003
9901042	BONUSJÄRJESTELMÄ/SIIRTYVÄ	BX	9910420001	9910429999 BJER221
	BONUSJÄRJ.SIIR.PERUT	BR	9910580001	9910589999
	KORVA-TAP.SIIR.KOR.P	CL	9910600001	9910609999
9901083	KORVA-TAPAHTUMAT/SIIRT. KORKO	CK	9910830001	9910839999
9901083	KORVA OSAKKEET /SIIRTYVÄT	CK	9910830001	9910839999
990083	KORVA RM/ARVOSTUKSET	CK	9910830001	9910839999
991083	KORVA RM/ARVOST.PER.	CL	9910830001	9910839999

Sovellus- tosite *)	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
9900202	SRJ-PALKKIONPALAUTUSJAKSOTUS/OP-RAHASTO	IA	9920200001	9920299999
9900205	OMISTAJAJÄSENREKISTERI	CT	9920500001	9920599999 JRER110
992100	PANKKITAKAUSET	XI	9921000001	9921009999 PTKR3301
992101	PANKKITAKAUSET / AGIOT	XJ	9921010001	9921019999
992102	HENKIVAKUUTUS	HV	9921020001	9921029999
9903001	SALDONSIIIRTO	Z1	9930010001	9930019999
9903001	SALDONSIIIRROT	Z1	9930010001	9930019999
9940008	LJR ERIKOISLAINAT	MD	9940080001	9940089999
	PERUUTUS / KUMPPANIKOODIT	PK	9999970001	9999979999
	YLEINEN PERUUTUSTOSITE	PE	9999990001	9999999999

SAPin tositepäiväkirja, kuukausipäiväkirja ja SAPin Ostovelka- ja myyntisaamistilien pääkirja on arkistoitu InfoArchive -arkistointijärjestelmään.

*) Tositteet on laadittu konekielisenä arkistoituna REA-arkistointijärjestelmässä.

**) Raportit arkistoitu InfoArchive -arkistointijärjestelmään.

**) Raportit arkistoitu Silta M-Files.

1. Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Rautalammin Osuuspankki

1. helmikuuta 2024

Timo Lindsberg

Leni Koukkari

Kirsi Mannila

Jarmo Säämänen

Markku Utriainen

Esko-Pekka Markkanen

2. Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Hallintoneuvosto on tänään pidetyssä kokouksessa perehtynyt pankin tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen. Vuoden 2024 osuuskunnan/edustajiston kokoukselle hallintoneuvosto toteaa lausuntonaan, että pankkia on hoidettu lain ja säännösten mukaisesti ja että hallintoneuvostolla ei ole Rautalammin Osuuspankin tilinpäätöksen eikä toimintakertomuksen johdosta huomautettavaa. Hallintoneuvosto yhtyy hallituksen esitykseen ylijäämää koskeviksi toimenpiteiksi.

8 .päivänä ~~2024~~ helmikuuta 2024Arvo Leskinen
Hallintoneuvoston puheenjohtajaPaula Rintala
Hallintoneuvoston sihteeri

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Oulussa

15. päivänä helmikuuta 2024

PricewaterhouseCoopers Oy
tilintarkastusyhteisö

Sami Posti
KHT

Tilintarkastuskertomus

Rautalammin Osuuspankin jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan pankin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Rautalammin Osuuspankin (y-tunnus 0172575-9) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2023. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia pankista niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emme ole suorittaneet pankille muita kuin tilintarkastuspalveluita

Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisyysriskit

Olemme alla kuvanneet arviomme merkittävimmistä olennaisen virheellisyysriskeistä, mukaan lukien väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyysriskeistä, sekä esittäneet yhteenvedon siitä, miten olemme toimineet näiden riskien johdosta.

Pankin tilinpäätökseen liittyvä EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisuuden riski

Miten riskiä on käsitelty tilintarkastuksessa

Odotettavissa olevat luottotappiot saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

Viittaus tilinpäätöksen laadintaperiaatteisiin ja liitetietoihin 11, 13 ja 16

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä on pankin taseen merkittävin erä. Luottosalkkuun liittyviin odotettavissa oleviin luottotappioihin liittyy merkittävää arvionvaraisuutta.

IFRS 9 -standardin mukaisten odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta perustuu OP Ryhmän käyttämiin laskentamalleihin sekä asiantuntija-arvioihin. Odotettujen luottotappioiden laskenta perustuu maksukyvyttömyyden todennäköisyyteen, vastuun ja tappion määrään maksukyvyttömyystilanteessa sekä tappion ajoitukseen.

Inflaatio, koronnostot ja epävarmat taloudelliset tulevaisuuden näkymät vaikuttavat negatiivisesti monen asiakkaan maksukykyyn samalla kun kiinteistömarkkinoiden hidastuminen on vaikuttanut vakuuksien markkina-arvoihin.

Johtuen tase-erän merkittävästä koosta, odotettujen luottotappioiden laskennan monimutkaisuudesta ja laskennan oletuksiin liittyvästä johdon harkinnasta olemme arvioineet, että odotettavissa oleviin luottotappioihin saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä liittyy merkittävä olennaisen virheellisuuden riski.

Tarkastustoimenpiteisiimme sisältyi taloudellisen raportoinnin kontrollien testausta ja aineistotarkastusta.

Olemme muodostaneet käsityksen luotonmyöntöprosessista, luottoriskin hallinnasta ja luottosalkkuun liittyvistä odotettavissa olevista luottotappioista.

Olemme muodostaneet käsityksen OP Osuuskuntaan keskitettyjen antolainausprosessien sekä odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan valvonta- ja kontrolliympäristöstä, hyödyntäen OP Osuuskunnassa tehtyjä keskitettyjä tarkastustoimenpiteitä. Olemme arvioineet käytettyjen oletusten asianmukaisuutta ja käytetyn tiedon oikeellisuutta sekä varmentaneet, että OP Ryhmän käyttämä ohjeistusta on tältä osin noudatettu.

Olemme aineistotarkastuksessa valinneet tarkastukseen yksittäisiä lainoja ja käyneet läpi näiden lainadokumentaatiota, sekä tarkastaneet luottotappiovarauksen asianmukaisuutta analyttisin toimenpitein, ottaen huomioon koko lainakannan, ja harkinneet luottotappiovarauksen riittävyyttä käymällä läpi pankin asiakaskohtaista seurantalistaa.

Olemme myös tarkastaneet luottosalkkuun liittyvien arvonalentumisten liitetiedot.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan pankin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviin tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos pankki aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäyttöön voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon pankin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä pankin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei pankki pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoidemme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet osuuspankin osuuskunnan kokouksen valitsemana tilintarkastajana 20.5.2021 alkaen.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä.

Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Oulussa 15.2.2024

PricewaterhouseCoopers Oy

Tilintarkastusyhteisö

Sami Posti

KHT

The following documents were signed Thursday, February 15, 2024

Rautalammin Osuuspankki ttk 2023.pdf

(118436 byte)

SHA-512: e7f2d126ecd1f95adbe4d629c74f72f71498
8edff16b18cc6f9c5bb2150e97c9b96c499b180b3982ee
1eb57a3379fc48725758416c1683b83682396427ddee

Signatures

2/15/2024 12:21:23 PM (CET)

Sami Seppo Sakari Posti, PricewaterhouseCoopers Oy

sami.posti@pwc.com

Signed with electronic ID (Finnish Trust Network)

Signature is certified by Assently

Rautalammin Osuuspankki ttk 2023

Verify the integrity of this receipt by scanning the QR-code to the left.
You can also do this by visiting <https://app.assently.com/case/verify>

SHA-512:

53f154441c069b3e5e4ffad84e29f76de692fb8294b7e4bc2abcd70e39c84ecd6ab0a7044307b0992c56683f092cd4470964bedba5a5875e5394064d8bd6c5
d1.

About this receipt

This document has been electronically signed using Assently E-Sign in accordance with eIDAS, Regulation (EU) No 910/2014 of the European Parliament and of the Council. An electronic signature shall not be denied legal effect and admissibility as evidence in legal proceedings solely on the grounds that it is in an electronic form or that it does not meet the requirements for qualified electronic signatures. A qualified electronic signature shall have the equivalent legal effect of a handwritten signature. Assently E-Sign is provided by Assently AB, company registration number 556828-8442. Assently AB's Information Security Management System is certified according to ISO/IEC 27001:2013.